

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו

תמצית דוח כספי

ליום 30.9.2005

(בלתי מבוקר)

30 בנובמבר 2005

**בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
תמצית דוח כספי ליום 30 בספטמבר 2005 (בלתי מבוקר)**

עמוד

תוכן הענינים

	1. דוח הדירקטוריון
	א. ההתפתחות הכללית של עסקי הקבוצה
2	- תיאור עסקי קבוצת לאומי והתפתחותם הכללית
2	- השליטה בבנק
4	- אמצעים הוניים ועיסקאות במניות הבנק
5	- חלוקת דיבידנדים
6	- נתונים עיקריים בקבוצת לאומי
	ב. מידע אחר
7	- התפתחויות עיקריות במשק
11	- סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות
20	- חקיקה הנוגעת למערכת הבנקאית
21	- מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
	ג. תיאור עסקי הקבוצה לפי מגזרים ותחומי פעילות
22	- התפתחות ההכנסות, ההוצאות וההפרשה למס
29	- המבנה והתפתחות של הנכסים וההתחייבויות
32	- מגזרי הפעילות בקבוצה
43	- פעילות חברות מוחזקות עיקריות
46	- פעילות החברות הבנות בשוק ההון ובשירותים פיננסיים
48	- פעילות חוץ-בנקאית של חברות כלולות
50	- חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
53	- מצב ההצמדה ומצב הנזילות
56	- הליכים משפטיים
56	- תאור מצב המיסוי
57	- משאבי אנוש
58	- המבקר הפנימי
	ד. נושאים נוספים
59	- לאומי למען הקהילה
60	- הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי
61	- שינויים בהרכב הדירקטוריון והארכת תקופת כהונת יו"ר הדירקטוריון
62	2. הצהרת המנכ"ל הראשי
63	הצהרת ראש החטיבה לכספים
	3. סקירת ההנהלה
64	- שיעורי הכנסה והוצאה
	4. תמצית דוחות כספיים
71	- דוח סקירת רואי החשבון המבקרים המשותפים
72	- תמצית מאזן - מאוחד
73	- תמצית דוח רווח והפסד - מאוחד
74	- תמצית דוח על השינויים בהון העצמי - מאוחד
76	- באורים לתמצית הדוחות הכספיים - מאוחדים

א. ההתפתחות הכללית של עסקי הקבוצה

דוח הדירקטוריון נערך בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. הכללים שישומו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2004. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוח השנתי 2004.

על רקע המשך מגמות השיפור במצב המשק המשיכה קבוצת לאומי גם בתשעת החודשים הראשונים של 2005 להגדיל את פעילותה בארץ ובחו"ל ולשפר את תוצאותיה.

סך כל הנכסים בניהול הקבוצה (מאזניים, וכן תיקי ניירות ערך לרבות קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות בניהול עבור לקוחות) הסתכמו בסוף ספטמבר 2005 בכ-547 מיליארד ש"ח לעומת 488 מיליארד ש"ח בסוף 2004, גידול בשיעור של כ-12.1%.

ההאצה בפעילות הכלכלית שהחלה בשנת 2004 הביאה לגידול ברווח המימוני ובהכנסות התפעוליות בעיקר מפעילות הלקוחות בשוק ההון. כמו כן נרשם גידול ברווחי הבנק מחברות כלולות.

הרווח הנקי לתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-1,674 מיליון ש"ח, גידול של 10.2% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי מפעולות רגילות הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-1,643 מיליון ש"ח לעומת 1,556 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה של 2004, גידול בשיעור של 5.6%. הרווח הנקי מפעולות רגילות ברביע השלישי של השנה הסתכם בסך 571 מיליון ש"ח לעומת 541 מיליון ש"ח ברביע השלישי של 2004, גידול בשיעור של 5.5%.

הרווח הנקי למניה היה בתשעת החודשים הראשונים של 2005 1.184 לעומת 1.074 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, וברביע השלישי של השנה 0.402 ש"ח לעומת 0.381 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בהתבסס על נתוני המערכת הבנקאית ליום 30 ביוני 2005 כפי שפורסמו על ידי בנק ישראל חלקה של קבוצת לאומי היה כדלהלן:

31.12.2003	31.12.2004	30.6.2005	
באחוזים			
29.8	30.0	30.3	סך כל המאזן
29.9	29.9	29.8	אשראי לציבור
30.2	30.3	30.8	פיקדונות הציבור
			רווח מפעולות
32.0	34.7	28.4	רגילות לפני מס
			רווח מפעולות
33.4	34.0	31.2	רגילות לאחר מס

חלקו של הבנק בפעילות המערכת הבנקאית בארץ הינו כ-30%.

ביום 31 בדצמבר 2004 החזיקה מדינת ישראל ב-36.29% מההון המונפק של הבנק. ב-2 בינואר 2005, לאחר מימוש אופציות הרכישה (סדרה 7), שהמדינה הנפיקה לציבור בנובמבר 2002, ירדה החזקת המדינה ל-34.78% מההון המונפק של הבנק. ביום 30 בספטמבר 2005 החזיקה המדינה ב-24.78% מההון המונפק של הבנק, ולתאריך פרסום הדוח, מחזיקה המדינה ב-14.79% מההון המונפק של הבנק (19.78% מזכויות ההצבעה), עקב מכירות מניות כמפורט להלן.

מכירת מניות הבנק על ידי המדינה

ביום 1 במרס 2005, המדינה מכרה 6.5% מההון המונפק של הבנק ל-Deutsche Bank London AG תמורת כ-1,162 מיליון ש"ח (12.64 ש"ח למניה). הרוכש מכר את המניות באותו יום. ביום 26 ביולי 2005 המדינה מכרה 3.5% נוספים מההון המונפק של הבנק ל-Citigroup תמורת כ-611 מיליון ש"ח (12.35 ש"ח למניה). הרוכש מכר את המניות באותו יום.

תיאור עסקי קבוצת לאומי והתפתחותם הכללית

השליטה בבנק

דוח הדירקטוריון

ב-15 בנובמבר 2005, נמסר לבנק על ידי נכסים מ.י. בע"מ ("נכסים מ.י.") כי בהמשך לנוהל המכירה של עד 20% ממניות המדינה בבנק אשר פורסם על ידי החשב הכללי במשרד האוצר ונכסים מ.י. ב-14 בספטמבר 2005, נבחרה חברת Barnea Investments B.V. ("ברנע") כמציע מועדף. ברנע התאגדה בהולנד, והנה חברה בת בבעלות מלאה של ברנע ס.א.ר.ל, אשר התאגדה בלוקסמבורג, ואשר מוחזקת במשותף ובעקיפין ע"י סטיבן פיינברג ועזרא מרקין, באמצעות קרנות השקעה פרטיות מקבוצת Cerberus ו-Gabriel הנשלטות ע"י ה"ה פיינברג ומרקין, בהתאמה.

המכירה בוצעה ב-24 בנובמבר 2005 ("מועד המכירה") כאשר ברנע שילמה סך של כ-2.474 מיליארד ש"ח עבור 9.99% מהון הבנק (17.51 ש"ח למניה), ביחד עם ריבית, בסך הכל כ-2.475 מיליארד ש"ח.

מתוך המניות הנרכשות, מניות המהוות 4.99% מהון המניות של הבנק מוחזקות בנאמנות, וברנע והנאמן חתמו על ייפוי כח המסמיך את הועדה שמונתה בהתאם לסעיף 12 לחוק המניות הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה), תשנ"ד-1993 ("הועדה"), כולל מי שיבוא במקום ועדה זו בתפקידה כאמור, כפי שיקבע ע"י החוק האמור, או כל אדם אחר ששר האוצר יסמיך (1) להשתתף בכל האסיפות של הבנק ולהצביע בהן מכח המניות האמורות וכן, (2) לממש את הזכות למנות דירקטורים בהתייחס לכל המניות של הבנק המוחזקות על ידי ברנע.

כמו כן, העניקה הממשלה לברנע אופציה לרכישת 10.01% נוספים מהון הבנק בהתאם לתנאי כתב האופציה שנחתם בין הממשלה, לבין נכסים מ.י. ולבין ברנע ב-23 בנובמבר 2005 ("כתב האופציה"), ובכפוף, בין היתר, לקבלת כל ההיתרים הדרושים לרכישת המניות והשליטה בבנק מלבד ישראל ומיתר רשויות הפיקוח הרלבנטיות בארץ ובחו"ל. האופציה, אשר נכנסה לתוקפה במועד המכירה, ניתנת למימוש 180 יום ממועד המכירה, בכפוף להארכה של עד עוד 12 חודשים. המחיר למניה למימוש האופציה נקבע ל-14.70 ש"ח למניה בתוספת ריבית בשיעור של 2% לשנה כאשר המחיר והריבית צמודים למדד המחירים לצרכן.

כתב האופציה כולל תנאים מסויימים הנוגעים לפעילות בבנק במהלך תקופת המימוש של כתב האופציה אשר תחילתה במועד המכירה, בין היתר: בכפוף לבקשה בכתב שתוגש לנכסים מ.י. ולממשלה על ידי ברנע ובכפוף לאשור בנק ישראל כי ברנע פנתה אליו עד אותו מועד בבקשה לקבלת היתר השליטה, ימליץ שר האוצר בכתב בפני דירקטוריון הבנק, אם בנק ישראל לא התנגד לכך, כי כל עסקה מהותית של הבנק שלא במהלך העסקים הרגיל שלו, תעשה רק לאחר שעמדתם של נציגי ברנע (ובלבד שניתנה לזהותם הסכמת המפקח על הבנקים) הובאה בפני דירקטוריון הבנק. כמו כן, במהלך התקופה הנ"ל, באסיפה הכללית של הבנק תתנגד הממשלה (באמצעות הועדה) לקבלת החלטות בנושאים הבאים, אלא אם ניתנה להן הסכמת ברנע: פירוק מרצון של הבנק; פיצול של הבנק; מיזוג של הבנק עם חברות שאינן חברות בת בבעלות מלאה או פשרה או הסדר (כמשמעותם בסעיף 350 לחוק החברות) שהבנק צד להן; הקצאת מניות או ניירות ערך המירים למניות (למעט הצעה או מכירה של ניירות ערך של הבנק לעובדי הבנק או לעובדי תאגידיים מקבוצת לאומי), שינוי בזכויות הצמודות למניות הבנק והגדלת הון רשום או הנפקת זכויות על ידי הבנק; או שינוי במסמכי ההתאגדות של הבנק.

בנוסף לאמור לעיל, אם מתבקשת הסכמתם של נכסים מ.י. או החשב הכללי לגבי אופן הצבעת הממשלה או הועדה באסיפה הכללית של הבנק, יתייעצו נכסים מ.י. והחשב הכללי עם ברנע טרם מתן הסכמתם כאמור, למעט אם מדובר בהצבעה בנוגע לאשור דוחות כספיים של הבנק, מינוי רואה חשבון מבקר ומינוי או פיטורי דירקטורים.

הקריטריונים והתנאים הכלליים שקבע בנק ישראל בנוגע לרכישת השליטה בבנק אשר פורסמו במסגרת הליך המכירה, קובעים את המגבלות המפורטות להלן בקשר עם חלוקת דיבידנדים, בתוקף ממועד מתן היתר שליטה על ידי בנק ישראל:

דוח הדירקטוריון

1. אין לחלק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד התאריך האחרון שאליו מתייחס הדוח הכספי האחרון שלפני הגשת הצעת המחיר לרכישת אמצעי השליטה. אם יצטברו הפסדים לאחר מועד זה לא יחולק דיבידנד אלא לאחר כיסוי הפסדים אלה.
2. אין לחלק דיבידנד מרווחים ממכירת נכסים מהותיים של הבנק במשך 5 שנים ממועד הרכישה של אמצעי השליטה, אלא אם מתקיימים כל התנאים הבאים:

(א) המכירה נובעת מדרישות חוק החלות על הבנק.

(ב) חלוקת הדיבידנד מרווחים ממכירת אותם הנכסים לא תגרום להפחתת יחס ההון המזערי הקיים בבנק ערב מכירת הנכסים כאמור.

(ג) דירקטוריון הבנק יאשר את החלוקה לאחר שבחן את צרכי הבנק ותכניותיו העסקיות.

(ד) התקבל אשור, מראש ובכתב, של המפקח על הבנקים, לחלוקה כאמור, לאחר שבחן את הלימות ההון של הבנק ואת החלטת הדירקטוריון וביסוסה.

יחד עם זאת, אם יתקיימו נסיבות מיוחדות, כפי שיאושר בהחלטת דירקטוריון הבנק וועדת הבקורת שלו, לפיהן טובת הבנק תחייב חלוקת דיבידנדים מעבר לאמור לעיל, יהיו בעלי היתר השליטה רשאים לפנות לנגיד בנק ישראל בבקשה לאשר חלוקה חריגה זו.

ההון העצמי של הקבוצה הסתכם ב-30 בספטמבר 2005 ב-16,729 מיליון ש"ח, לעומת 14,986 מיליון ש"ח בסוף 2004 - עלייה של 11.6%. הגידול בהון העצמי נובע בעיקר מהרווח לתשעת החודשים הראשונים של השנה.

בתיק ניירות הערך (נוסטרו) מוחזקות בעיקר אגרות חוב ממשלתיות המהוות בדרך כלל שימוש למקורות שגויסו ולהון הפנוי. מרבית תיק ניירות הערך מסווג כניירות ערך זמינים למכירה ונכלל במאזן על בסיס שווי הוגן. ההכנסות נזקפות בדוח רווח והפסד על בסיס צבירה, וההפרש בין השווי לפי צבירה לגבי אגרות חוב ולפי עלות לגבי מניות לבין השווי ההוגן נרשם ישירות לסעיף נפרד בהון העצמי בניכוי השפעת המס המתיחס.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה, חלה עליית ערך בסך 44 מיליון ש"ח בשווי ההון של אגרות החוב לעומת ירידת ערך בסך 118 מיליון ש"ח נטו בתקופה המקבילה אשתקד (הסכום הינו נטו לאחר השפעת המס המתיחס).

סך כל היתרה המצטברת נטו של התאמות ניירות ערך המוחזקים בתיק הזמין למכירה לשווי שוק ליום 30 בספטמבר 2005 מסתכמת בסך של 138 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס).

על פי כללי חישוב הלימות ההון, היתרה בגין התאמת ניירות ערך לשווי הוגן אינה משפיעה על חישוב ההון לצורך יחס הון מזערי, למעט הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות זמינות למכירה בניכוי השפעת המס.

יחס הון עצמי למאזן ב-30 בספטמבר 2005 הגיע ל-6.3% בהשוואה ל-5.9% ב-31 בדצמבר 2004.

יחס הון לרכיבי סיכון הגיע ב-30 בספטמבר 2005 ל-12.15% בהשוואה ל-11.25% ב-31 בדצמבר 2004. שיעור זה גבוה מהשיעור המזערי של 9% שנקבע על ידי המפקח על הבנקים. יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון הגיע ב-30 בספטמבר 2005 ל-7.82%, בהשוואה ל-7.53% בסוף 2004.

השיפור ביחסי הלימות ההון נובע בעיקר מהרווחים בתשעת החודשים הראשונים של השנה ומגידול בהון המשני.

**אמצעים הוניים
ועסקאות במניות
הבנק**

דוח הדירקטוריון

הנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים וגיוס פיקדונות נדחים

בתשעת החודשים הראשונים של 2005 המשיכה הקבוצה בגיוס הון משני, כדלהלן:

1. הבנק גייס פיקדונות שקליים נדחים בסך 499 מיליון ש"ח.
 2. בנק לאומי למשכנתאות גייס פיקדונות נדחים בסך של 854 מיליון ש"ח.
 3. בחודש יולי 2005 הונפקו כתבי התחייבות נדחים בסך 1,500 מיליון ש"ח, במסגרת תשקיף שפרסמה לאומי חברה למימון בע"מ ("לאומי למימון"), צמודים למדד המחירים לצרכן נושאים ריבית בשיעור של 3.7%, ועומדים לפרעון בתשלום אחד ב- 31 באוקטובר 2010.
- בסך הכל גייסה הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של 2005 הון משני בהיקף של כ- 2,853 מיליון ש"ח.

בחודש אוקטובר 2005 הנפיקה לאומי למימון שתי סדרות של אגרות חוב, שאינן נדחות בסך כולל של כ-2,250 מיליון ש"ח, כאשר סך כל התמורה היה כ-2,000 מיליון ש"ח. פרטים נוספים ראה להלן בעמוד 43.

הבנק התחייב לשפות את לאומי למימון בגין סכומים שהיא אינה יכולה לשאת בהם, בגין השיפוי שהיא נתנה לדירקטורים ולנושאי משרה אחרים שלה וכן לעורכי דין להנפקות הנ"ל, בקשר להנפקות אלה.

לאומי אינטרנשיונל אינוסטמנטס נ.ו. (L.I.I) חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, פירסמה בחודש נובמבר 2005 עדכון לתכנית ההנפקות בשוק האירו, לקראת הנפקה נוספת של כתבי התחייבות נדחים, אשר יוכרו על ידי בנק ישראל כהון משני של הבנק. מועד הנפקה טרם נקבע.

עסקאות בעלי ענין במניות הבנק

ביום 2 בינואר 2005, מימשה אליהו חברה לביטוח בע"מ את אופציות הרכישה (סדרה 7) למניות הבנק שהיו ברשותה, כך שהחזקת קבוצת אליהו בבנק עלתה מ-9.9969% ל-11.4%.

ביום 3 בפברואר 2005 מכרה קבוצת אליהו 20 מיליון מניות של הבנק בנות 1.0 ש"ח ע.נ. כ"א והחזיקה בבנק ירדה ל-9.98% מההון המונפק.

לפרטים אודות מכירת מניות הבנק על ידי המדינה ראה לעיל בעמודים 2-4.

מדיניות הדיבידנד לשנים 2003-2005

ביום 13 בינואר 2004 החליט הדירקטוריון של הבנק לחדש את מדיניות הדיבידנד אשר היתה נהוגה בעבר עד שנת 2001 כמפורט בדוח השנתי 2004 עמוד 18.

למגבלות על חלוקת דיבידנד הנובעות מתהליך ההפרטה ראה "מכירת מניות הבנק על ידי המדינה" לעיל.

דיבידנד לשנת 2004

האסיפה הכללית המיוחדת שהתכנסה ביום 1 בפברואר 2005 אישרה את המלצת הדירקטוריון מיום 16 בדצמבר 2004, על חלוקת דיבידנד במזומן בשיעור של כ-65.6% מהרווח הנקי לתקופה של 9 החודשים הראשונים של 2004 (כ-1,004 מיליון ש"ח) ובשיעור של 71.0% על ההון הנפרע.

הדיבידנד שולם ביום 28 בפברואר 2005 לבעלי המניות שהחזיקו במניות הבנק ביום 15 בפברואר 2005 (התאריך הקובע). המניות נסחרו "אקס" דיבידנד ביום 16 בפברואר 2005. הדיבידנד היה בשיעור של 0.71 ש"ח לכל מניה רגילה בת 1.0 ש"ח ע.נ.

חלוקת דיבידנדים

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
נתונים עיקריים בקבוצת לאומי

שנת	ינואר - ספטמבר	ינואר - ספטמבר	
2004	2004	2005	
הכנסות, הוצאות ורווח (במיליוני ש"ח):			
6,359	4,769	4,941	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
1,514	984	1,105	הפרשה לחובות מסופקים
3,403	2,526	2,809	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
5,488	4,016	4,448	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
14	4	114	מזה: עלויות הפרישה מרצון
2,760	2,295	2,197	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
1,244	1,026	883	הפרשה למסים
1,904	1,556	1,643	רווח נקי מפעולות רגילות
(8)	(5)	31	רווח (הפסד) נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים
1,864	1,519 (ג)	1,674	רווח נקי לתקופה
400	400	1,004	דיבידנדים ששולמו בפועל בתקופה
1.318	1.074 (ג)	1.184	רווח נקי ל-1 ש"ח ע.נ. הון מניות (בש"ח)
נכסים והתחייבויות לסוף התקופה (במיליוני ש"ח):			
255,782	246,885	264,736	סך כל הנכסים (סך כל המאזן)
169,353	169,989	175,054	אשראי לציבור
43,543	42,775	48,382	ניירות ערך
209,652	202,776	215,603	פיקדונות הציבור
14,986	15,556 (ג)	16,729	הון עצמי
יחסים פיננסיים עיקריים במונחים שנתיים (ב-%):			
66.2	68.9	66.1	אשראי לציבור לסך המאזן
17.0	17.3	18.3	ניירות ערך לסך המאזן
82.0	82.1	81.4	פיקדונות הציבור לסך המאזן
5.9	6.3	6.3	הון עצמי (לא כולל זכויות בעלי מניות חיצוניים) למאזן
11.25	11.08	12.15	ההון הכולל לרכיבי סיכון (א)
7.53	7.82	7.82	הון ראשוני לרכיבי סיכון
13.1	14.5 (ג)	15.2	רווח נקי להון עצמי (לא כולל זכויות בעלי מניות חיצוניים) (ד) (ה)
13.4	14.9	14.9	רווח נקי מפעולות רגילות להון עצמי (לא כולל זכויות בעלי מניות חיצוניים) (ד) (ה)
45.1	44.7	40.2	שיעור הפרשה למס מהרווח
0.89	0.77	0.84	הפרשה לחובות מסופקים מתוך האשראי לציבור (ה)
2.49	2.58	2.50	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים לסך המאזן (ה)
3.82	3.96	3.92	סך כל ההכנסות לסך כל הנכסים (ב) (ה)
2.00	2.09	1.89	סך כל ההכנסות לסך כל הנכסים בניהול הקבוצה (ב) (ה)
2.15	2.17	2.25	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כל הנכסים (ה)
1.13	1.15	1.09	סך כל ההוצאות לסך כל הנכסים בניהול הקבוצה (ה)
0.76	0.82	0.87	רווח נקי לסך כל הנכסים הממוצעים (ה)
1.76	1.73	1.59	פער הריבית כולל הכנסות והוצאות ממכשירים פיננסיים נגזרים
56.1	55.0	55.9	ההוצאות התפעוליות (ללא הוצאות הפרישה מרצון) מסך כל ההכנסות (ב)
62.2	63.0	64.8	ההכנסות התפעוליות והאחרות להוצאות התפעוליות והאחרות (ללא פרישה מרצון) (ב)
34.9	34.6	36.2	ההכנסות התפעוליות והאחרות מסך כל ההכנסות (ב)

- (א) הון עצמי - בתוספת זכויות בעלי מניות חיצוניים ובניכוי השקעות בהון של חברות כלולות והתאמות שונות.
- (ב) סך כל ההכנסות - רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בתוספת הכנסות תפעוליות ואחרות.
- (ג) הוצג מחדש (תקן חשבונאות מספר 19 "מסים על ההכנסה", ראה באור 8 לדוחות הכספיים).
- (ד) הון עצמי - לתחילת התקופה.
- (ה) על בסיס שנתי.

כללי

בתשעת החודשים הראשונים של 2005 נמשכה מגמת השיפור בפעילות הכלכלית, אם כי ברביע השלישי של השנה חלה האטה מסוימת בקצב הצמיחה. יצוא הסחורות והשירותים היה הגורם אשר הוביל את צמיחת המשק על אף התמתנות הפעילות של המשק העולמי, אשר פגעה בעיקר ביצוא הסחורות. בנוסף, נשמר קצב גידול חיובי של הצריכה הפרטית לנפש ועל רקע ירידת שיעור האבטלה לכ-8.9% ברביע השלישי של השנה, הביאו לגידול הפעילות בענפי מסחר ושירותים. לפיכך, נרשמה התרחבות של התוצר המקומי הגולמי אשר צמח בקצב ריאלי של כ-5.1% בחודשים ינואר-ספטמבר 2005 בהשוואה לתקופה המקבילה בשנת 2004.

התוצר העסקי וענפי המשק

תוצר הסקטור העסקי התרחב בתשעת החודשים הראשונים של 2005 בשיעור ריאלי של כ-6.7%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. עלייה זו הושפעה מהתרחבות בענפי מסחר ושירותים רבים. ברביע השלישי של השנה נרשמה האטה קלה בקצב הצמיחה לכ-7.4%, במונחים שנתיים, בהשוואה לקצב גידול התוצר העסקי ברביע השני של 2005. סקר החברות של בנק ישראל הצביע על המשך העלייה בפעילות במשק במהלך הרביע השלישי של השנה. על פי דיווחי החברות, העלייה בפעילות נרשמה בכל הענפים (למעט ענף הבנייה). הערכת החברות בענף הבנייה מצביעה על המשך התייצבות הפעילות (כפי שהיה ברביע השני) לאחר מגמת ירידה בפעילות שנמשכה עד הרביע הראשון של 2005.

הגידול בתיירות לישראל נמשך בתשעת החודשים הראשונים של השנה, על רקע התייצבות המצב הגיאופוליטי, אם כי ברביע השלישי נרשמה האטה מסוימת, ייתכן ובהשפעת תכנית ההינתקות. נתוני מספר הלינות במלונות תיירות, הכולל לינות של ישראלים ותיירים, מצביעים על גידול כולל של כ-12.3%, לכ-14.4 מיליון לינות בתשעת החודשים הראשונים של 2005, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. מקור הגידול הוא בעלייה של כ-45% במספר לינות התיירים אשר הגיעו לישראל, כאשר מספר הלינות של ישראלים לא השתנה.

תקציב המדינה ומימון

בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם הגירעון בתקציב המדינה (ללא מתן אשראי נטו) בכ-3.1 מיליארד ש"ח (0.7% תוצר, במונחים שנתיים), בהשוואה לגירעון מתוכנן לשנת 2005 כולה בהיקף של כ-18.9 מיליארד ש"ח (3.4% תוצר). סיבת הגירעון הנמוך עד כה, היא העלייה בהכנסות המדינה מגביית מיסים מעבר ליעד המקורי, אך בעיקר בתת-ביצוע בהוצאות הממשלה. נתוני משרד האוצר מלמדים כי עודפי הגבייה בהכנסות ממיסים נרשמו בעיקר בתחום המיסים הישירים (עלייה ריאלית של כ-10% בהשוואה לתקופה המקבילה בשנת 2004, למרות ההפחתה בשיעורי המס על עבודה בראשית השנה) בעיקר כתוצאה מגידול בפעילות הכלכלית וממצעי אכיפה שמנהלת רשות המיסים.

ב-25 ביולי 2005 אישרה הכנסת תיקון לפקודת מס-הכנסה הכולל את תכנית המיסים הרב-שנתית המתווה את מדיניות המס של ישראל לחמש השנים הקרובות. במסגרת התכנית הוקצו מקורות בסך של כ-11 מיליארד ש"ח (לתקופת התכנית כולה) וכן הורחב בסיס המס והוגברה האכיפה. לפירוט השפעות של חלק מהשינויים על הבנק ראה עמוד 56 להלן.

ב-1 בספטמבר 2005, הורד שיעור המע"מ מ-17.0% ל-16.5%, להוציא מוסדות כספיים לגביהם נשאר שיעורי מס השכר והרווח ללא שינוי.

^(*) מקורות הנתונים: פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל, משרד האוצר והבורסה לניירות ערך.

סחר חוץ, תנועות הון ושער החליפין

הגירעון המסחרי של ישראל הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה בכ-6.2 מיליארד דולר, גידול של כ-39% בהשוואה לגירעון בתקופה המקבילה אשתקד. יחד עם זאת, רוב הגידול בגירעון מקורו בעליית מחירי הנפט בעולם. ברביע השלישי של השנה בלטו מגמות שונות בתחום סחר החוץ: יבוא הסחורות התרחב - בעיקר בתחום יבוא חומרי הגלם ומוצרי השקעה, נתונים המשקפים הערכות חיוביות על הצמיחה הצפויה, בפרט בענפי התעשייה. מנגד, היצוא התעשייתי (ללא יהלומים) ממשיך במגמת ההאטה. ההאטה בקצב גידול היצוא הייתה ברוב הענפים (למעט יצוא ענף הכימיקלים אשר בלט בעלייה משמעותית) והיא הושפעה בעיקר מקצב הצמיחה המתון יותר במדינות הסחר המרכזיות של ישראל, לאחר הצמיחה המהירה בשנת 2004 ולא מירידה במידת התחרותיות של היצוא הישראלי אשר נותרה גבוהה.

השקעותיהם של תושבי חוץ בישראל, במסגרת המגזר הפרטי הלא-בנקאי, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של 2005 בכ-6.3 מיליארד דולר, בהשוואה לכ-7.3 מיליארד דולר בכל שנת 2004. הגידול בלט בהשקעות הישירות (Foreign Direct Investment). הגידול בהשקעות של זרים בישראל לווה בהתרחבות ניכרת גם בהשקעותיהם של ישראלים בחו"ל, במסגרת המגזר הפרטי הלא-בנקאי, אשר הסתכמו בחודשים ינואר-ספטמבר בהיקף של כ-6.2 מיליארד דולר, יותר מאשר השקעותיהם בכל שנת 2004. בתקופה זו הסקטור העסקי מכר מט"ח באמצעות מכשירים פיננסיים נגזרים בהיקף של כ-2.0 מיליארד דולר בניגוד לפעילותו בשנת 2004. מנגד, פרע ארזאים במט"ח בהיקף ניכר של כ-2.8 מיליארד דולר. בתשעת החודשים הראשונים של השנה קטן היקף האשראי במט"ח **בבנק** בארץ בסך של 983 מיליון דולר (10.2%).

שילוב הגורמים הללו לצד התחזקות הדולר בעולם מאז ראשית השנה הביאו לפיחות בשער החליפין של השקל מול הדולר אך ליציבות יחסית בשער של השקל מול סל המטבעות (לפיכך ההשפעות המרכזיות היו של גורמים חיצוניים). בסך הכל, ביחס לסל המטבעות נרשם בחודשים ינואר-ספטמבר פיחות מתון של כ-2.2%, כאשר מול הדולר היה פיחות מהיר של כ-6.7%, אך מול האירו נרשם ייסוף של כ-5.9%. במהלך החודשים אוקטובר ונובמבר 2005 (עד 23 בנובמבר) פוחת השקל בשיעור של 2.8% מול הדולר.

פיקדונות הציבור במט"ח וצמוד מט"ח **בבנק** הסתכמו בכ-16.1 מיליארד דולר בסוף ספטמבר 2005 בהשוואה ל-15.8 מיליארד דולר בסוף שנת 2004.

שווי תיק ניירות ערך זרים **בבנק** עלה באותה תקופה מכ-6.0 מיליארד דולר בסוף 2004 ל-6.8 מיליארד דולר בסוף ספטמבר 2005, גידול של 13.3%. המחזוריים בהמרות מטבע חוץ גדלו מכ-71.8 מיליארד דולר בחודשים ינואר-ספטמבר 2004 לכ-86.1 מיליארד דולר בחודשים ינואר-ספטמבר 2005, גידול של כ-19.9%.

אינפלציה ומדיניות מוניטרית

מדד המחירים לצרכן עלה בחודשים ינואר-ספטמבר ב-1.9% ובשיעור זהה ב-12 החודשים האחרונים המסתיימים בחודש ספטמבר. חלק ניכר מעלייה זו התרחש ברביע השלישי של השנה בו עלה המדד ב-1.4%. עליות המחירים מאז ראשית השנה, הושפעו באופן משמעותי מעליות מחירי האנרגיה בעולם, אשר תרמו באופן ישיר ועקיף לעליות מחירים בישראל. כאשר בוחנים את סביבת האינפלציה במשק (למשל, הציפיות לאינפלציה ומדדי מחירים שונים) נראה כי היא מצויה בתחום יעד יציבות המחירים שקבעה הממשלה: 1%-3%. בחודש אוקטובר עלה המדד ב-0.8% ובמצטבר מתחילת השנה בשיעור של 2.7%, הקרוב לגבול העליון של יעד יציבות המחירים.

במהלך תקופת הדוח שררה במשק יציבות מחירים אשר אפשרה לבנק ישראל להוריד את הריבית בראשית 2005 עד ל-3.5%, רמה אשר נשמרה מאז חודש פברואר ועד חודש ספטמבר. יחד עם זאת, הריבית לחודשים אוקטובר ונובמבר הועלתה ב-0.25%, בכל חודש, לשיעור של 4.0%. בנק ישראל הסביר את השינוי במדיניותו בהערכה כי בעולם צפויה מדיניות מוניטרית מרסנת יותר עקב חששות מקצב אינפלציה עולה - בהשפעת מחירי האנרגיה והסחורות, הערכה כי הריבית הריאלית לטווח הקצר במשק נמוכה מדי

דוח הדירקטוריון

על רקע האצת קצב הצמיחה והשפעה אפשרית של הפיחות בשקל כנגד הדולר, על קצב האינפלציה.

שוק ההון

מדד המניות וניירות ערך הניתנים להמרה, עלה בתשעת החודשים הראשונים של 2005 בכ-19.1%, כאשר עליות חדות במיוחד נרשמו ברביע השלישי כ-13.1%. מבין ענפי המסחר בלטו מדדי חברות ההשקעה והבנקים המסחריים אשר עלו בכ-34.4% ו-30.6%, בהתאמה. עליות השערים נבעו בעיקר מתהליך ההינתקות כאשר ברקע נשמרה ריבית נמוכה יחסית, הן לטווח הקצר והן לטווח הארוך (הריבית לטווח ארוך אף ירדה לשפל). מחזור המסחר של מניות וניירות ערך ברי המרה בבורסה התרחב בשיעור ניכר והסתכם בכ-847 מיליון ש"ח, בממוצע יומי, לעומת כ-596 מיליון ש"ח בממוצע יומי בשנת 2004, עלייה בשיעור של כ-42%.

העלייה בפעילות במערכת השתקפה גם **בבנק**, בו נרשם מעבר מפיקדונות לפעילות בשוק ההון. הגידול בהיקף הפעילות בשוק ההון הביא לעלייה בהכנסות הבנק מפעילות הלקוחות מכ-478 מיליון ש"ח בינואר-ספטמבר 2004 לכ-551 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2005, עלייה של 15.3%.

מדד אגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד עלה בחודשים ינואר-ספטמבר 2005 בכ-9.2%, כאשר בלטה העלייה באגרות לטווח של 7-10 שנים (11.8%). זאת, בעיקר, על רקע היקף נמוך של גיוס הון ממשלתי לטווח ארוך. אגרות החוב הממשלתיות הלא-צמודות בריבית קבועה עלו בשיעור של כ-6.0%, כאשר האגרות עם טווח לפדיון שמעל 5 שנים עלו בשיעור חד של כ-11.3% תוך ירידה בתשואות לפדיון (ל-9 שנים) מכ-6.9% בינואר לכ-6.0% בספטמבר.

הנכסים הכספיים שבידי הציבור

בחודשים ינואר-ספטמבר של 2005 נרשם גידול נומינלי של כ-13.9% בתיק הנכסים הכספיים שבידי הציבור (כ-210 מיליארד ש"ח) אשר הסתכם בסוף חודש ספטמבר 2005 בכ-1.73 טריליון ש"ח. עליות השערים החדות בשוק המניות היו גורם מרכזי לעלייה בסך נכסי הציבור, אך גם הנפקות בהיקף ניכר של אגרות החוב וכן של מניות (בהיקף מתון יותר) היוו גורם מסביר חשוב. לפיכך, נראה כי חל גידול מסוים בחסכון הפרטי אשר בא לידי ביטוי בהיענות השוק לגידול בהנפקות הללו. בחינת התפלגות תיק הנכסים מעלה כי משקל המניות, בארץ ובחו"ל וכן הרכיבים הצמודים למדד ומט"ח עלה לעומת ירידה במשקל המרכיב הלא צמוד (על אף שסך הנכסים הלא-צמודים גדל).

הנכסים הכספיים של הציבור המנוהלים **בקבוצה** (פיקדונות הציבור, אג"ח ושטרי הון, תיקי ניירות ערך לרבות קרנות נאמנות וכן קופות גמל וקרנות השתלמות) הסתכמו בסוף ספטמבר 2005 בכ-513 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-453 מיליארד ש"ח בסוף דצמבר 2004, גידול של 13.2%.

האשראי הבנקאי

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשמה עלייה נומינלית של כ-0.4% באשראי הבנקאי לציבור במשק (נתונים חודשיים ממוצעים, כולל בנקים למשכנתאות) כאשר ברביע הראשון של השנה נרשמה ירידה בהיקף האשראי ואילו ברביעים השני והשלישי עליה.

בתקופה זו, נרשם צמצום משמעותי באשראי במט"ח. על פי נתוני בנק ישראל, פרע המגזר העסקי (נטו) אשראי במט"ח בהיקף ניכר של כ-2.8 מיליארד דולר, בחודשים ינואר-ספטמבר 2005, בהשוואה לכמיליארד דולר בכל שנת 2004. יש בכך ביטוי, בין השאר, לציפיות הסקטור העסקי להתפתחות הצפויה של שער החליפין על רקע הצמצום המתמשך בפער הריביות בין השקל לדולר.

דוח הדירקטוריון

הסבר מרכזי להמשך הירידה באשראי הכולל במשק הוא המשך ההנפקות של אג"ח על ידי חברות, העשויות להוות תחליף לאשראי הבנקאי. על פי נתוני הבורסה לניירות ערך, בחודשים ינואר-ספטמבר הסתכם היקף ההנפקות של אג"ח קונצרניות סחירות ולא-סחירות (ללא חברות בת בנקאיות, אג"ח מובנות, תעודות סל ופיקדון) בכ-22 מיליארד ש"ח, נתון השקול לגידול של כ-5%, במונחים שנתיים, באשראי הבנקאי.

האשראי לציבור **בנק** הסתכם בסוף ספטמבר 2005 בכ-120.8 מיליארד ש"ח, עלייה של 2.3% ביחס לסוף 2004.

דירוג האשראי של מדינת ישראל ובנק לאומי

חברת דירוג האשראי S&P הודיעה ב-11 בינואר 2005 כי היא מעלה את תחזית דירוג האשראי של ישראל מ"שליילי" ל"יציב". העדכון משקף שיפור בגירעון התקציבי בשנת 2004, הערכות חיוביות באשר להתפתחות בתחום התקציב בשנים הבאות הנתמכות בתכנית הערבויות של ממשלת ארה"ב, חידוש הצמיחה הכלכלית ושיפור משמעותי במאזן התשלומים. בנוסף ציינה החברה את ההתייצבות בסיכונים הגיאופוליטיים.

חברת דירוג האשראי Fitch הודיעה ב-14 בפברואר 2005 כי היא מעלה את תחזית דירוג האשראי של ישראל במטבע מקומי מ"שליילי" ל"יציב". בהודעת החברה נמסר כי שיפור זה משקף ירידה בשיעור החוב הציבורי של ישראל בשנת 2004 ודינמיקה טובה יותר של החוב בטווח הבינוני.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה לא נרשם שינוי בתחזיות הדירוג ו/או בדירוג האשראי עצמו, של **הבנק**.

ארועים נוספים

בחודש ספטמבר 2005 בחר המגזין The Banker בבנק לאומי כבנקאי השנה בישראל לשנת 2005. בחירה זו מסתמכת הן על התוצאות הכספיות של הבנק והן על יוזמות אסטרטגיות, אימוץ טכנולוגיות מתקדמות והשתלבות בצמיחה הכלכלית. כן דירג המגזין את הבנק במקום ה-149 במערכת הבנקאות העולמית.

ב-23 בנובמבר 2005 הודיע נשיא המדינה לראש הממשלה ובהסכמת ועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת כי הוא מסכים לפרסום צו לפיזור הכנסת. הצו יפורסם ביום ה-8 בדצמבר 2005 והבחירות לכנסת תתקיימנה ביום ה-28 במרס 2006. הקדמת הבחירות עלולה לעכב את אישור תקציב המדינה לשנת 2006 וכן לשמר רמה גבוהה של אי-וודאות בשווקים הפיננסיים.

להלן הנתונים על שינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין:

לשלושה חודשים		לתשעה חודשים	
שנסתיימו		שנסתיימו	
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
2005	2004	2005	2004
(באחוזים)			
1.39	0.00	1.89	1.20
שיעור עליית מדד המחירים הידועי			
0.52	(0.33)	6.73	2.35
שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארה"ב - נומינלי:			
0.16	(0.11)	2.25	1.40
שיעור עליית (ירידת) שער סל המטבעות - נומינלי:			
0.01	1.08	(5.94)	(0.15)
שיעור עליית (ירידת) שער האירו - נומינלי:			

חלק מהמידע בפרק זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ראה סעיף "תיאור עסקי התאגיד הבנקאי ומידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון" בפרק זה עמודים 17-18 לדוח.

חקיקה בנושא רפורמה בשוק ההון

ב-9 בנובמבר 2004 פורסמו המלצות צוות, אשר מונה על ידי שר האוצר לצורך בחינה והמלצה על הפעולות הדרושות בכדי להגביר את התחרות בשוק ההון בישראל. המלצות הצוות אושרו על ידי הממשלה.

ב-10 באוגוסט 2005 פורסמו שלושה חוקים, המיישמים את המלצות הצוות.

החוקים שפורסמו הם:

חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005;

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005;

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

עיקרי הנושאים המוסדרים בחוקים הינם:

1. תאגיד בנקאי שיש לו פעילות קמעונאית מהותית לא יחזיק אמצעי שליטה כלשהם בחברה לניהול קופות גמל ובחברה לניהול קרנות נאמנות ולא יחזיק יותר מעשרה אחוזים מאמצעי שליטה כלשהם בתאגיד השולט בחברה כאמור או המחזיק בה יותר מעשרים וחמישה אחוזים.

כמו כן, השולט בתאגיד בנקאי כאמור לא יחזיק יותר מחמישה אחוזים מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בחברה כאמור או בתאגיד שעיסוקו ניהול תיקי השקעות, כאמור בסעיף 3 להלן, ולא יחזיק יותר מעשרה אחוזים בתאגיד אחר השולט באחד מאלה או המחזיק בו יותר מעשרים וחמישה אחוזים.

כחריג לאיסור האחזקה האמור, הותר לבנק לשלוט ולהיות בעל ענין בחברה מנהלת של קופת גמל מרכזית לפיצויים אשר העמית היחיד בה הוא הבנק ולעסוק בניהולה, וכן לנהל קופת גמל אשר כל עמיתה הינם עובדי התאגיד הבנקאי או עובדי תאגיד בשליטתו שב-1 ביולי 2005 היתה סגורה להצטרפות עמיתים חדשים.

2. הירידה באחזקות בחברות המנהלות קופות גמל ובחברות לניהול קרנות נאמנות תיעשה כדלהלן:

על כל אחד מהבנקים הגדולים (קבוצות לאומי ופועלים), לרדת באחזקותיהם בקופות גמל באופן שבתום שנתיים ירדו לנתח שוק של עד 18% (כל אחד מהם) ובתום שלוש שנים לא יחזיקו כלל.

בקרנות נאמנות ירד כל אחד מהבנקים הגדולים, בתום שנתיים, לנתח שוק של עד 25%, בתום שלוש שנים, לנתח שוק של עד 12.5% ובתום ארבע שנים לא יחזיקו כלל.

לבנקים האחרים במערכת ניתנו תקופות ארוכות יותר עד למימוש מלא של אחזקותיהם.

עד המועד בו נדרשים התאגידי הבנקאיים להפחית את מלוא אחזקותיהם בחברות לניהול קופות גמל וקרנות נאמנות, הם נדרשים גם להפחית אחזקות בתאגידי השולטים או המחזיקים בחברות כאמור יותר מעשרים וחמישה אחוזים, כדי להגיע לאחזקות בשיעורים שהותרו בחוק (כאמור בסעיף 1 לעיל).

כמו כן, עד המועד בו נדרשים התאגידי הבנקאיים לא להחזיק כלל בחברות לניהול קופות גמל, על התאגידי הבנקאיים להפחית את אחזקותיהם בחברות

דוח הדירקטוריון

- לניהול תיקי השקעות, אשר מנהלות השקעות עבור גופים מוסדיים, כמפורט בסעיף 3 להלן.
- 3.** תאגידי בנקאיים כאמור בסעיף 1 לעיל לא ישלטו ולא יחזיקו יותר מחמישה אחוזים בתאגיד המנהל תיקי השקעות, הכוללים נכסי מבטח הנזקפים לזכות מבוטחיו, קופות גמל (לרבות קרן פנסיה) וקרנות נאמנות.
- 4.** בהתאם להמלצות הצוות, הגדירו החוקים שני עיסוקים הדורשים הכשרה ורישוי, והנתונים להסדרה ולפיקוח – ייעוץ ושיווק, הן במוצרים פיננסיים והן במוצרים פנסיוניים, כאשר הגופים הפועלים בשוק ההון נדרשים לבחור ביניהם. לצורך כך, תוקנו, בין היתר, חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, אשר מסדיר גם את העיסוק בשיווק השקעות, עיסוק חדש שעד עתה לא היה קיים בחקיקה, חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 וחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981. כן חוקק חוק חדש העוסק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני, שחל על ייעוץ בקופות גמל, בקרנות פנסיה ובתוכניות ביטוח הכלולות או הנילוות לקופות גמל ולקרנות פנסיה.
- 5.** אפשרות הבחירה בין עיסוק בייעוץ השקעות ובייעוץ פנסיוני לבין עיסוק בשיווק השקעות ובשיווק פנסיוני לא ניתנה לתאגידי בנקאיים בעלי פעילות קמעונאית מהותית, ולגופים השולטים בהם או הנשלטים על ידיהם, ואלו יכולים לעסוק בייעוץ בלבד, למעט לגבי מוצרים מובנים, אופציות וחוזים עתידיים, המוצאים על ידיהם בלבד, שאותם הם מורשים לשווק. בנוסף, מתן ייעוץ פנסיוני על ידי תאגיד בנקאי יחייב קבלת רשיון מהממונה על שוק ההון, אשר קבלתו, כאמור להלן, תותנה בתנאים שונים.
- לגופים אחרים קיימת אפשרות לבחור בין שני עיסוקים אלו, כאשר אלו שיבחרו בקבלת רישיון משווק יוכלו, בשונה מההמלצות המקוריות של הצוות אשר המליץ לאפשר למשווקים שיווק של שני גופים מוסדיים, כולל המשווק עצמו, לשווק מוצרים ללא הגבלה, ובלבד שיביאו לידיעת לקוחותיהם את היותם משווקים ובעלי אינטרס בנכסים שאותם הם משווקים. על המשווקים נאסר להשתמש במלה "ייעוץ" בשם עסקיהם או בפרסומים.
- המשווקים, הן של מוצרים פיננסיים והן של מוצרים פנסיוניים, מורשים לקבל טובות הנאה הן מהגופים המוסדיים שאת מוצריהם הם משווקים והן מהלקוחות.
- 6.** על בעלי רישיון ייעוץ השקעות, ובכלל זה תאגידי בנקאיים, נאסר לתת ייעוץ או לבצע עיסקה בנכס פיננסי שלגוף מוסדי (לרבות למי ששולט בו או למי שנשלט על ידי מי מהם) המחזיק בעשרה אחוזים ביועץ, יש זיקה אליו (זיקה, משמעה, ניהול הנכס, הנפקתו או הוצאתו, או קבלת טובת הנאה שלא מרוכש או מחזיק בנכס, שלא הותרה במפורש בחוק). בעל רישיון ייעוץ השקעות וכן תאגיד בנקאי יורשה לקבל עמלת הפצה מגוף מוסדי בקשר עם ייעוץ וביצוע עיסקה בקרנות נאמנות ובקרנות השתלמות.
- בהקשר זה נקבע כי שיעור העמלה שתיגבה על ידי יועץ השקעות בשל ביצוע עיסקה, מאת מנהל קרן נאמנות או מחברה מנהלת קרן השתלמות לא ישתנה עקב כך שהעמלה נגבית ממנהלי קרנות שונים ולא יהיה תלוי בזהות החברה המנהלת של קרן ההשתלמות. שר האוצר הוסמך לקבוע בתקנות תנאים לתשלום עמלה כאמור, את שיעורה המירבי ואת אופן חישובה.
- 7.** נאסר על בעל רישיון ייעוץ השקעות או על תאגיד קשור אליו להנפיק תעודות סל.
- 8.** על יועצים פנסיוניים תחול חובה לבחון, בעת בחירת סוג המוצר הפנסיוני, את כלל סוגי המוצרים הפנסיוניים, ובעת בחירת המוצר הפנסיוני בסוג הרלוונטי, את כלל המוצרים הפנסיוניים והגופים המוסדיים.

דוח הדירקטוריון

על יועצים פנסיוניים שהינם תאגידי בנקאיים ייאסר ליעץ לגבי מוצרים פנסיוניים, אשר לגוף מוסדי (לרבות למי ששולט בו או למי שנשלט על ידי מי מהם), שהוא בעל עניין בתאגיד הבנקאי יש זיקה אליו (זיקה, משמעה, ניהול הנכס, הנפקתו או הוצאתו, או קבלת טובת הנאה שלא מרוכש או מחזיק בנכס, שלא הותרה במפורש בחוק). כך גם על יועצים פנסיוניים שהינם תאגידי בנקאיים ייאסר ליעץ לגבי מוצרים פנסיוניים שלגוף מוסדי זיקה אליהם, כאשר בעל השליטה בתאגיד הבנקאי מחזיק ביותר מ-10% או שולט בגוף המוסדי הנ"ל. בנוסף, ייעוץ פנסיוני על ידי תאגיד בנקאי ינתן רק בסניף שהוא מבנה קבוע שלגביו ניתן היתר סניף על פי חוק הבנקאות (רישוי).

יועץ פנסיוני רשאי לקבל עמלת הפצה מחברה מנהלת, בגין קופות גמל לתגמולים, לקיצבה או לפיצויים, שאינן קופות ביטוח, ובגין קרנות השתלמות, בכפיפות למגבלות.

מגבלות אלה אינן חלות על משווק פנסיוני, אשר, כאמור לעיל, רשאי ליעץ ולמכור, על פי החוק ובשונה מהמלצות הצוות, את כל המוצרים הפנסיוניים, ולקבל ממנהליהם טובות הנאה.

על יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי נאסר להתקשר עם מעביד או עם ארגון מעבידים, לעניין מתן ייעוץ פנסיוני לעובדיו של אותו מעביד או לעובדיו של מעביד החבר בארגון כאמור. כמו כן, נאסר על תאגיד בנקאי להתקשר עם נציגות עובדים לעניין מתן ייעוץ פנסיוני לעובדים המיוצגים על ידיה. מגבלה זו אינה חלה על משווק פנסיוני.

על פי החוק, ביצוע עיסקה במוצר פנסיוני, תיעשה רק כחלק מייעוץ פנסיוני או משיווק פנסיוני, ובהמשך לו.

9. יועצי השקעות בנכסים פיננסיים ויועצים פנסיוניים, לא יתקשרו עם גופים מוסדיים (מנהלי קופות גמל, קרנות פנסיה, מבטחים, מנהלי קרנות נאמנות) בהסכמים למתן שירותים שאינם במהלך העסקים הרגיל של היועץ, שאינם בתנאי שוק או העשויים להשפיע באופן מהותי על רווחיות היועץ, רכשו או התחייבויותיו, אלא אם כן התקבל לכך אישור מראש ובכתב, מיושב ראש רשות ניירות ערך או מהממונה על שוק ההון, לפי העניין, ולגבי תאגיד בנקאי, גם מהמפקח על הבנקים, ועד שנת 2010 גם מהממונה על ההגבלים העסקיים.

10. תאגידי בנקאיים יוכלו לקבל רשיון ייעוץ פנסיוני, בהתקיים כל התנאים הבאים:

התאגיד הבנקאי רשאי לעסוק ביעוץ פנסיוני לפי חוק הבנקאות (רישוי); הבנק אינו מחזיק ביותר מ-5% בחברת ביטוח ולא מחזיק ביותר מ-10% בתאגיד השולט בחברת ביטוח או המחזיק ביותר מ-25% בחברת ביטוח; הבנק הפחית כל אחזקותיו בקופות גמל ובקרנות נאמנות, על פי הנדרש בחוק באופן שאינו מחזיק עוד בחברות לניהול קופות גמל וקרנות נאמנות, וכן אינו מחזיק יותר מעשרה אחוזים בתאגיד אחר השולט או המחזיק בחברות לניהול קופות גמל או קרנות נאמנות יותר מעשרים וחמישה אחוזים; הממונה על שוק ההון שוכנע כי עיסוק הבנק ביעוץ פנסיוני לא יפגע פגיעה מהותית בהתפתחות התחרות ובמניעת הריכוזיות בישראל, בתחום הייעוץ הפנסיוני, בפעילות התיווך שבין לקוחות ובין גופים מוסדיים ובתחום הבנקאות, וזאת לאחר התייעצות עם הממונה על ההגבלים העסקיים ועם המפקח על הבנקים.

עם זאת, הממונה על שוק ההון רשאי לתת רשיון יועץ פנסיוני לתאגיד בנקאי שההון העצמי שלו ושל תאגידי בנקאיים השולטים בו והנשלטים בידו אינו עולה על 10 מיליארד ש"ח גם לפני השלמת מכירת אחזקותיהם בקרנות נאמנות ובקופות גמל.

11. רשיון ייעוץ פנסיוני של תאגיד בנקאי יהיה מוגבל באופן שבתקופה שנקבעה בחוק, ושהינה ארוכה יותר לגבי קבוצות לאומי ופועלים מאשר לגבי הבנקים

דוח הדירקטוריון

האחרים, הבנקים יהיו רשאים לייעץ רק בחלק מהמוצרים הפנסיוניים, דהיינו קופות גמל לתגמולים, לקיצבה ולפיצויים שאינן קופות ביטוח, ולא לגבי קופות ביטוח ומוצרי ביטוח חיים הכלולים או הנלווים לקופות גמל. תקופת הייעוץ המוגבל לגבי קבוצות לאומי ופועלים תהיה חמש שנים רצופות מהמועד בו כל אחד מהבנקים יעמוד בתנאים המזכים בקבלת רשיון יועץ פנסיוני (שלושת התנאים הראשונים שהוזכרו בסעיף 10 לעיל), ולגבי הבנקים האחרים, תימשך תקופת ההגבלה עד למועד בו התקיימו לראשונה בבנק כאמור התנאים הנ"ל לקבלת רשיון יועץ פנסיוני, אך לא לפני 31 בדצמבר 2009.

בתקופת ההגבלה על הבנק להודיע ללקוח כי הייעוץ הפנסיוני הניתן על ידו מוגבל בסוגי המוצרים, אולם על אף זאת קובע החוק כי בעת בחירת סוג המוצר המתאים ביותר ללקוח, יבחן בעל הרשיון את כלל סוגי המוצרים הפנסיוניים, הן המותרים והן האסורים, אך בחירת המוצר המתאים ביותר ללקוח תהיה מתוך המוצרים המותרים, בתנאי שאכן המוצר המתאים ביותר ללקוח הוא בין המוצרים המותרים.

12. הפיקוח והאכיפה לגבי קופות גמל עוגנו בחוק חדש - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005. בחוק זה הוסדרה לראשונה קופת גמל בניהול אישי של העמית, שייחודה בכך שהיא מיועדת לעמית אחד הרשאי לתת הוראות לענין השקעת הכספים בקופה. כן נקבע בחוקים כי שליטה ואחזקה בשיעור נקוב מאמצעי השליטה בגוף מוסדי יותנו בקבלת היתר. קבלת היתר כאמור תהיה כפופה לכך שנתח השוק של מבקש ההיתר, בתחום החסכון לטווח ארוך, לא יעלה על 15%, ובתחום קרנות הנאמנות על 20%.

13. החוקים מסדירים נושאים שאינם נובעים מהמלצות הצוות, ובהם, בין היתר: תיקון לחוק הבנקאות (רישוי) המתיר לבנק ולבנק למשכנתאות לשלוט בסוכן ביטוח שעיסוקו ביטוח חיים וביטוח דירות, אגב מתן הלוואות לדיר, תיקון לפקודת הבנקאות שיאפשר למפקח על הבנקים להוציא הוראות ניהול בנקאי תקין, אשר מאשר את הוראות ניהול בנקאי תקין הקיימות, תיקון לחוק הבנקאות (רישוי) שיחייב קבלת אישור המפקח להקמת תאגידי עזר על ידי תאגידי בנקאי, עיצומים כספיים על הפרת הוראות ניהול בנקאי תקין ועל הפרות אחרות, לרבות הפרות מסויימות של חוק הבנקאות (שירות ללקוח), אפשרות להטיל קנסות אזרחיים על הפרת הוראות שונות של חוק הבנקאות (רישוי) ועל הפרת הוראות שונות של חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, ועוד.

14. החוקים כוללים הוראות מעבר לתיקונים השונים. כל עוד לא תימכרנה מלוא האחזקות בקופות הגמל ובקרנות הנאמנות, יחולו על התאגידיים הבנקאיים הוראות חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, כפי שהן לפני התיקונים. עם זאת, לגבי ייעוץ בקופות גמל לתגמולים ובקופות גמל אישיות לפיצויים, ממשיך לחול החוק האמור עד תום שלוש וחצי שנים מיום התחילה, שהינו 10 באוגוסט 2005 או עד לקבלת רשיון יועץ פנסיוני, לפי המוקדם.

בעקבות חקיקת החוקים הנ"ל, הבנק נדרש להיפרד מאחזקותיו בחברות ניהול קופות גמל ולניהול קרנות נאמנות בתוך תקופה שלא תעלה על שלוש שנים וארבע שנים בהתאמה מתחילת תוקף החקיקה.

כמו כן בעקבות החקיקה הנ"ל, על הבנק להפחית את אחזקותיו במגדל אחזקות ביטוח ופיננסיים בע"מ, באופן שהבנק לא יחזיק יותר מעשרה אחוזים מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בחברה הנ"ל. כמו כן, היה על הבנק לרדת בהחזקותיו בביטוח ישיר - השקעות פיננסיות בע"מ, ואכן הבנק מכר את החזקותיו כמפורט להלן. באשר להפחתת האחזקות במגדל אחזקות ביטוח ופיננסיים בע"מ, ראה עמוד 41 להלן (סעיף: "מכירת שני תאגידי החזקה ריאליים"). בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים, נרשמה ברביע השלישי של

דוח הדירקטוריון

שנת 2005, הפרשה למס בסכום של כ-84 מיליון ש"ח, בגין רווחי האקוויטי שנרשמו עד לתאריך 30 ביוני 2005 לאחר שבעבר נרשמה הפרשה חלקית למס בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים.

החל מהרביע השלישי של 2005 נזקפים רווחי האקוויטי הרבעוניים לאחר הפרשה מלאה למס.

המגבלות בחקיקה, לפיה תאגיד בנקאי לא יוכל לעסוק בשיווק אלא רק ביעוץ, לעומת גופים אחרים שיוכלו לעסוק בשיווק, האיסור להחזיק החזקה מהותית בתאגיד המנהל תיקי השקעות עבור גופים מוסדיים, והמגבלות על העיסוק ביעוץ פנסיוני, יצמצמו להערכת ההנהלה, את יכולת הבנק להתמודד באופן מיטבי בשוק הפיננסי והפנסיוני.

כמו כן, היפרדות הבנק מאחזקותיו בחברות לניהול קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות, תגרום לירידה בהכנסות השוטפות של הבנק הנובעות מתחומי פעילות אלו. מנגד, החקיקה מאפשרת קבלת עמלות הפצה מגופים מוסדיים, ועמלות אלו תפחנתה את הפגיעה הצפויה במידה חלקית.

מטיוטות תקנות שהופצו על ידי משרד האוצר ב-29 באוגוסט 2005, עולה כי ביחס לקרנות נאמנות, מוצעים שלושה מידרגים של שיעורי עמלות הפצה, שתחושבנה בשל יחידות בקרנות נאמנות שתוחזקנה באמצעות המפיץ, על פי סוג קרן הנאמנות, והם: 0.25% לגבי קרנות המשקיעות בעיקר בהשקעות קצרות טווח בעלות סיכון נמוך, 0.8% לגבי קרנות המשקיעות בעיקר במניות ו-0.4% לגבי קרנות אחרות.

ביחס לקופות גמל, לרבות קרנות השתלמות, וביחס לקרנות פנסיה, עמלת ההפצה המוצעת היא 0.25% מסך הצבירה בקופה שנוצרה באמצעות היועץ.

מוצע כי מפיץ לא יהיה רשאי לגבות עמלת הפצה בשל יחידות בקרנות נאמנות שנרכשו לפני יום תחילת התקנות, למעט בשל יחידות בקרנות נאמנות שמנוהלות על ידי חברות שב-10 באוגוסט 2005 נשלטו על ידי המפיץ.

מוצע כי עמלת ההפצה בגין קופות גמל, תשולם בגין קופות גמל לקצבה, קופות גמל לתגמולים, קופות גמל אישיות לפיצויים וקרנות השתלמות, בשל ייעוץ להפקדה בקופת גמל כאמור או ייעוץ להעברת כספים מקופה אחת לאחרת. חישוב עמלת ההפצה ביחס לקופה שהיא או החברה המנהלת אותה נשלטו ב-10 באוגוסט 2005 על ידי היועץ ייעשה בהתחשב בשווי כל נכסי קופת הגמל, העומדים לזכות הלקוח בחשבונו בקופה, שכן גם סכומים אלו נצטברו בשל פעילות היועץ בעבר, בתקופה ששלט בקופה כאמור. מוצע כי התקנות תוחלנה החל מ-1 באפריל 2006. התקנות טרם נחתמו על ידי שר האוצר וטרם אושרו על ידי ועדת הכספים של הכנסת.

בעקבות החקיקה, הבנק ביצע את הצעדים הבאים: ב-15 בספטמבר 2005 התקבלה החלטה על מכירת האחזקות בלאומי פיא, במחיר של כ-535 מיליון ש"ח, להראל השקעות בביטוח בע"מ, הכפופה לחתימת הסכם בין הצדדים ולאישורים רגולטוריים. ב-19 באוקטובר 2005 מכר הבנק את אחזקותיו בביטוח ישיר - השקעות פיננסיות בע"מ לצור שמיר החזקות בע"מ, במחיר של כ-116.2 מיליון ש"ח.

ב-26 בנובמבר 2005 החליט הבנק להתקשר יחד עם לאומי גמל בע"מ למכור את המוניטין, הפעילות, הנכסים וההתחייבויות בקשר עם קופות הגמל המנוהלות ע"י לאומי גמל בע"מ.

קבוצה של חמש קופות גמל, שהגדולות שבהן הן קופות הגמל עצמה, תעוז ורימון, נמכרו להראל השקעות בביטוח בע"מ, במחיר של 675 מיליון ש"ח, ויתר קופות הגמל, שהגדולות שבהן הן שיאון, קופה מרכזית לפיצויים, צור ושגיא, נמכרו לסלומון קופות גמל בע"מ, חברה בשליטת א. סלומון השקעות בע"מ (בכפוף לכך שקרן מרקסטון (המורכבת מארבע שותפויות מוגבלות) תהפוך לבעלת השליטה בה), במחיר של 473 מיליון ש"ח. קבוצת לאומי תמשיך לתת את שירותי התפעול בקשר עם קופות הגמל שנמכרו, בכפיפות לחתימת הסכמי תפעול.

העסקות כפופות לאישורים רגולטוריים.

דוח הדירקטוריון

ב-28 בנובמבר 2005 החליט הבנק להתקשר יחד עם פסגות אופק בית השקעות בע"מ וחברות בנות שלה, לרבות פסגות מנהלי קרנות נאמנות - לאומי בע"מ ("קבוצת פסגות אופק"), בעיסקה למכירת מוניטין, פעילות, נכסים והתחייבויות, בקשר עם כל נכסי קבוצת פסגות אופק, עם York Capital Management ("יורק") בשם גופים המנוהלים על ידה, במחיר של 1.35 מיליארד ש"ח. כמו כן, קיבל הבנק אופציה לרכוש מיורק מחצית מאמצעי השליטה בחברה שתנהל את פעילות ניהול תיקי ההשקעות.

העסקות כפופות לאישורים רגולטוריים.

הפחתת האחזקות על פי החקיקה תיצור לבנק רווחי הון.

יחד עם זאת, להערכת הבנק, ליישום מכלול הוראות החקיקה עלולה להיות השפעה לרעה על עסקי הקבוצה, אשר לא ניתן בשלב זה להעריך את היקפה, לאור אי הודאויות הרבות הקיימות עדיין בקשר לנושאים שונים.

הכנסות הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים ב-2005 משירותים לקרנות נאמנות הסתכמו בסך 312 מיליון ש"ח ברוטו (בכל שנת 2004, 346 מיליון ש"ח ברוטו), מדמי ניהול קופות גמל בסך 149 מיליון ש"ח ברוטו (בכל שנת 2004, 174 מיליון ש"ח ברוטו) ומקרנות השתלמות בסך 25 מיליון ש"ח ברוטו (בכל שנת 2004, 46 מיליון ש"ח ברוטו).

רווחי האקויטי שרשם הבנק בדוחות רווח והפסד מהחזקותיו בחברת מגדל וביטוח ישיר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של 2005 בסך 14 מיליון ש"ח (לאחר ההפרשה למס בסך 88 מיליון ש"ח כמפורט לעיל) לעומת כ-65 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה של 2004 ו-100 מיליון ש"ח בכל שנת 2004.

המלצות הצוות בנושא עיסוק בחיתום

במסגרת המלצות הצוות הוצע כי תוחמרנה המגבלות על חיתום בידי תאגידים הנשלטים בידי בנקים. המלצות אלה נועדו ליישום בתקנות שיותקנו על פי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. לפיכך לא נכללו הוראות בעניין זה בחקיקה החדשה. להמלצות, אם תעוגנה בתקנות ניירות ערך, עלולה להיות השלכה בעתיד על פעילות חברת לאומי ושות' חתמים בע"מ, מקבוצת לאומי, העוסקת בחיתום. בשלב זה לא ניתן להעריך אם ואלו מהמלצות הצוות בנושא החיתום תעוגנה בתקנות ואלו שינויים יערכו בהן ולכן לא ניתן לאמוד את השפעתן על פעילות לאומי ושות' חתמים בע"מ.

עמלות הבנקים ממשקי הבית

בהמשך למידע שניתן בנושא זה בדוח השנתי ל-2004, ביולי 2005 התנהלו דיונים בועדת הכלכלה של הכנסת, אשר נסבו בעיקר על הצעת חוק בנושא, אשר כללה, בין היתר הגבלות על יכולת הבנקים להעלות עמלות.

ב-14 ביולי 2005 שלח המפקח על הבנקים לבנקים מסמך המפרט את עקרונות עסקת החבילה לגבי עמלות משקי הבית.

איגוד הבנקים פנה ב-19 ביולי 2005 ליושב ראש ועדת הכלכלה וביקשו שלא לנקוט בהליכי חקיקה, מאחר שהבנקים קיבלו על עצמם את תנאי עסקת החבילה, כפי שהוצעה על ידי המפקח על הבנקים.

ב-26 ביולי 2005, בנק לאומי הודיע למפקח על הבנקים בכתב, כי הוא הסכים זה מכבר לעקרונות עסקת החבילה וכי החל מה-1 בדצמבר 2005 הוא יישם אותה בפועל.

עקרונות עסקת החבילה לחשבונות משקי בית, לה הסכים הבנק, הינם כדלקמן:

א. יבוטלו עמלת רישום פעולה ודמי ניהול עו"ש קבועים במתכונתם דהיום ובמקביל אושרו 7 עמלות חדשות (מהן 4 עמלות בפיקוח) בתעריף של 1.21 ש"ח לפעולה.

ביום 23 בנובמבר 2005 פירסמה המפקחות על המחירים במשרד התעשייה, המסחר והתעסוקה היתר כללי לגביית עמלה בגובה של 1.21 ש"ח עבור ארבעה שירותים בסיסיים בחשבון עובר ושב.

ב. הבנק יאפשר ללקוחותיו לשלם לפי ביצוע הפעולות בפועל "סל בסיסי - תשלום לפי פעולה" תוך תשלום עמלת ניהול חשבון מינימלית של 10 ש"ח לחודש.

דוח הדירקטוריון

ג. סל ועדת הכלכלה ("סל מורחב פעולות") בסך 18 ש"ח לחודש יהיה אופציונאלי לבחירת הלקוח.

לקוח שבחר בסל מורחב פעולות, יוכל תמורת הסכום הנ"ל לבצע מספר מוגדר של פעולות מסוימות, המנויות בסל.

לקוח שחרג ממספר הפעולות המנויות בסל, יחויב בעמלה בגין כל פעולה החורגת מהמכסה. כמו כן, הלקוח ישלם עמלות בגין פעולות שאינן מנויות בסל.

ד. תוקפא העלאת עמלות ניהול חשבון עובר ושב למשקי בית עד 31 במאי 2006.

להערכת הנהלת הבנק, יישום עסקת החבילה עלול לגרום לקיטון בהכנסות הקבוצה בהיקף של כ-100 מיליון ש"ח במונחים שנתיים.

תיאור עסקי התאגיד הבנקאי ומידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון

ביום 30 ביוני 2004 פורסם תיקון מס' 23 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, בהמשך לעקרונות שהומלצו על ידי ועדת ברנע (להלן – התיקון לחוק ניירות ערך).

במקביל לתיקון לחוק ניירות ערך, פורסם ביום 14 בספטמבר 2004 תיקון לתקנות ניירות ערך בהמשך לעקרונות שהומלצו על ידי ועדת ברנע (להלן – התיקון לתקנות ניירות ערך). בין היתר, התיקון לתקנות ניירות ערך מסדיר את כללי הגילוי בדבר המידע הנדרש בתשקיף, מרחיב בצורה משמעותית את הגילוי הנדרש בדוחות התקופתיים, משנה את מבנה הדוח התקופתי וכולל גם דרישות לגילוי מידע צופה פני עתיד.

בהתאם לתיקון לתקנות ניירות ערך, הדרישה להרחבת הגילוי בדוחות התקופתיים (תקנה 8(ב)-ו-א לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים)) אינה חלה על תאגידים בנקאיים.

לאור האמור נוצר צורך להחיל על תאגידים בנקאיים את דרישות הגילוי המורחבות שנוספו לתקנות ניירות ערך, בהתאם להבהרות שניתנו על ידי רשות ניירות ערך בשינויים המתחייבים מעסקי התאגידים הבנקאיים.

בהתאם לאמור לעיל תיקן המפקח על הבנקים את הוראות הדיווח לציבור ופרסם ביום 30 בינואר 2005 טיוטת הוראת שעה (להלן – "הוראת השעה") לפיה בשנת 2004 יש לכלול בדוח הדירקטוריון מידע נוסף, שבעיקרו מתבסס על התיקון לתקנות ניירות ערך, בשינויים שהמפקח מצא לנכון להחיל על התאגידים הבנקאיים. על פי טיוטת הוראות השעה, נכלל בדוח הדירקטוריון גם מידע, שאינו בגדר תיאור של עובדות מהעבר, ולפיכך הינו מידע צופה פני עתיד, במשמעות מושג זה בתיקון לחוק ניירות ערך.

הבנק יישם את הוראות המפקח בהתאם, על אף שעד למועד פרסום הדוחות לא נחתמה הוראת השעה על ידי המפקח על הבנקים.

ביום 10 בנובמבר 2005 פירסם המפקח על הבנקים טיוטת הוראת שעה נוספת, בה מוצע להחיל על התאגידים הבנקאיים בדוחות לשנת 2005 דרישות למתן מידע נוסף.

דוח הדירקטוריון כולל, כאמור, בנוסף לנתונים המתייחסים לעבר, גם מידע המתייחס לעתיד המוגדר בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, (להלן – החוק) כ"מידע צופה פני עתיד". מידע צופה פני עתיד מתייחס לאירוע או לעניין עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתו של הבנק בלבד.

מידע צופה פני עתיד מנוסח בדרך כלל באמצעות מילים או ביטויים כגון "הבנק מאמין", "הבנק צופה", "הבנק מצפה", "הבנק מתכוון", "הבנק מתכנן", "הבנק מעריך", "מדנינו הבנק", "תכניות הבנק", "תחזית הבנק", "אסטרטגיה", "יעדים", "עלול להשפיע" וביטויים נוספים המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא בעובדות עבר.

מידע צופה פני עתיד הנכלל בדוח הדירקטוריון נסמך, בין השאר, על תחזיות לעתיד בנושאים שונים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ובמיוחד לשוקי המטבע ושוקי ההון, לחקיקה, להוראות גורמי פיקוח, להתנהגות המתחרים, להתפתחויות טכנולוגיות ולנושאי כח אדם.

דוח הדירקטוריון

כתוצאה מאי היכולת לחזות בוודאות שאמנם תחזיות אלה תתממשה ומכך שבפועל האירועים יכולים להיות שונים מאלו שנחזו, קוראי הדוח צריכים להתייחס בזהירות למידע המוגדר כ"צופה פני עתיד", שכן הסתמכות על מידע כאמור כרוכה בסיכונים ובאי ודאות והתוצאות הכספיות והעסקיות העתידיות של קבוצת לאומי עשויות להיות שונות באופן מהותי.

הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה, לרבות בגין השפעת נסיבות או אירועים שיקרו לאחר פרסום הדוחות על מידע כאמור.

ניהול מסגרות אשראי בחשבון עובר ושב (הוראה 325 - ניהול בנקאי תקין)

בפברואר 2005 הוציא המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא "ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עובר ושב", אשר תחילתה בינואר 2006. ההוראה נועדה למזער את אי הוודאות הנגרמת ללקוח ולתאגיד הבנקאי כאחד כתוצאה מפרקטיקה המאפשרת חריגות אשראי בחשבונות העו"ש.

על פי ההוראה, תאגיד בנקאי הנותן אשראי ללקוח בחשבון עו"ש (לרבות חשבונות עסקיים), לפי בקשת הלקוח, תיקבע לו מסגרת אשראי, בהתבסס על ניתוח מתועד של צרכי האשראי של הלקוח, אשר תאושר על ידי הגורם המוסמך בתאגיד הבנקאי. עם זאת, התאגיד הבנקאי יהיה רשאי לקבוע סכומי סף שונים לקבוצות לקוחות שונות, שלגביהן יוגדרו קריטריונים כלליים לניתוח המתועד של צרכי האשראי. הסכם מסגרת האשראי יפרט, בין היתר, את מחויבות הצדדים לבצע חיובים לחשבון העובר ושב בתוך המסגרת המאושרת בלבד, ובלא חריגה ממנה, ואת משמעויות מחויבות זו.

במקרים חריגים יהיה הבנק רשאי להעמיד ללקוח, שיש עימו הסכם מסגרת אשראי, מסגרת אשראי נוספת באופן חד צדדי, אך בגין העמדתה לא יחוייב הלקוח בעמלה ושיעור הריבית לא יעלה על השיעור שהוסכם עם הלקוח לגבי המדרג האחרון. במקרים בהם לא ניתן יהיה למנוע חריגה, חיוב החשבון בתוספת ריבית חריגה ועמלות יתאפשר רק לאחר שהתאגיד הבנקאי יסווג את החשבון כחוב בעייתי (בפיגור). על התאגיד הבנקאי להודיע ללקוח שעליו לפעול לביטול מיידי של החריגה, ולחדול מיצירת חיובים נוספים שכיבודם ייצור או יגדיל חריגה מהמסגרת שנקבעה לו. ריבית בגין חריגות שנוצרו בחשבונות שסווגו כבעייתיים תיזקף לדוח רווח והפסד רק עם גבייתה בפועל.

לצורך יישום ההוראה הבנק השקיע משאבים בהתאמת מערכות המיכון, שינויי טפסים והדרכת העובדים. כמו כן, החלה החתמת הלקוחות על הסכמי אשראי, באותם מקרים בהם יש צורך בכך.

ב-17 באוגוסט 2005 הוציא המפקח על הבנקים חוזר ובו מספר שינויים והבהרות לגבי תוכן ההוראה. השינויים הינם: דחיית תחולת ההוראה לגבי חשבונות עו"ש במט"ח עד ליום 1 בינואר 2007 ומתן אפשרות לתאגידים הבנקאיים להעמיד מסגרת חד צדדית גם ללקוחות עימם אין להם הסכם מסגרת אשראי – גם זאת עד לתאריך 1 בינואר 2007. הריבית במסגרת חד צדדית זאת לא תעלה על הריבית הנהוגה בפועל לגבי אותו סוג לקוחות.

בנוסף פרט המפקח בחוזר מספר הבהרות לגבי התיקונים שעל התאגידים הבנקאיים לערוך בהסכמים עם הלקוחות, לשם יישום ההוראה, והאופן בו יש לפעול להחתמת הלקוחות על הסכמים אלה.

לפי הערכה של הנהלת הבנק ובהתבסס על סכומי הריבית החריגה שגבה הבנק, לא תהיה ליישום ההוראה השפעה מהותית על עסקי הבנק.

סגירת חשבון לקוח - (הוראה 432 - ניהול בנקאי תקין)

ביולי 2005 הוציא המפקח על הבנקים נוסח מתוקן של הוראת ניהול בנקאי תקין 432, שנועד לפשט ולהקל מעבר לקוחות מבנק לבנק.

על פי ההוראה, נדרשים הבנקים למסור ללקוחות, בכתב, מידע מורחב, אודות נכסיהם, התחייבויותיהם ופעילותם בחשבונם, תוך 4 ימי עסקים מיום בקשתם. דרישה זו כרוכה בהיערכות מיכונית מיוחדת.

דוח הדירקטוריון

ההוראה קובעת הנחיות להסדרת הליך של העברת הפעילות השוטפת בחשבון, תוך הותרת נכסים או התחייבויות שטרם הגיע מועד פרעונם (והפעילות בחשבון בתקופת הביניים, עד להשלמת ההעברה וסגירת החשבון). במקרה כזה, הבנק יפסיק לגבות מחשבון העו"ש דמי ניהול אך יהיה רשאי לגבותם בכל חודש בו הוצגו שיקים לחשבון.

ההוראה מאפשרת לבנק הנעבר לבצע עבור הלקוח חלק מהפעולות הטכניות הקשורות למעבר או אם הסכים הבנק הנעבר, לשמש כמיופה כוח של הלקוח להעברת פעילותו מהבנק המעביר.

במכתב המפקח בקשר ליישום "עסקת החבילה" ניתן פירוט של עמלות אשר מהוות הפרעה או חסם למעבר מבנק לבנק ולכן, לדעת המפקח, יש לבטלן או להפחיתן. סך כל העמלות לבנק מפעולות להעברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח, במצטבר, יהיה כפוף לתקרה כוללת של 40 ש"ח (לא כולל הוצאות כלפי צד שלישי).

תחילת ההוראה מ-1 בדצמבר 2005.

חוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2005 (תיקוני חקיקה), התשס"ה – 2005
חוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2005 (תיקוני חקיקה), התשס"ה - 2005 אושר
בכנסת ביום 29 במרס 2005.

במסגרת חוק זה תוקן בין היתר, חוק מס ערך מוסף ונקבע לגבי המוסדות הכספיים, כי השכר בגינו ישולם מס שכר יכלול מעתה, בנוסף להכנסת עבודה וקצבה המשתלמת מאת מעביד לשעבר, גם מענק פרישה או מוות, וכן תשלומי המעביד לקרן השתלמות או לקופת גמל.

תחילתו של התיקון מיום 1 בינואר 2005. בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכמה תוספת ההוצאה בגין מס שכר עקב שינוי החוק בכ-34 מיליון ש"ח. הדוחות הכספיים לתשעת החודשים הראשונים של 2005 מביאים שינוי זה בחשבון.

חוק איסור מימון טרור, התשס"ה – 2005

ביום 1 באוגוסט 2005 נכנס לתוקף חוק איסור מימון טרור, התשס"ה – 2005 ("החוק").

חשיבות החוק הינה הן בקביעת עבירות בקשר למימון טרור והן במתן כלים מנהליים ושיפוטיים לשיפור יכולת המלחמה בטרור.

העבירות החדשות שנקבעו בחוק הינן: איסור פעולה ברכוש למטרות טרור ואיסור פעולה ברכוש טרור. בנוסף נקבע בחוק, בין השאר, כי מי שהתבקש לעשות פעולה ברכוש במהלך עסקיו או במילוי תפקידו והיה לו חשד סביר שהרכוש הוא רכוש טרור או שיש בפעולה כדי לאפשר, לקדם או לממן מעשה טרור או שחשד כאמור עלה בו במועד עשיית הפעולה או בתוך 6 חודשים מהמועד האמור – ידווח על כך למשטרת ישראל. חובת הדיווח של הבנקים במקרים אלה הינה לרשות לאיסור הלבנת הון. לא נמסר דיווח כאמור, מהווה הדבר עבירה על פי החוק.

החוק כולל הוראות נוספות ובהן: הכרזת אדם זר וארגון זר כפעיל טרור וארגון טרור; חילוט רכוש לאחר הרשעה במשפט פלילי ובהליך אזרחי; סעדים זמניים; תפיסה מינהלית של רכוש טרור במקרים מסויימים ועוד. על פי החוק צפוי כי תצאנה הכרזות לגבי אנשים וחבר בני אדם כעל "פעיל טרור" או "ארגון טרור". ארגונים ואנשים אלה יצטרפו לרשימת הארגונים המוכרזים כארגון טרור מכח פקודת מניעת טרור, התש"ח – 1948 ומכח תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945 ("הרשימה").

החוק כולל תיקונים מסויימים לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס – 2000. בנק ישראל התאים את הוראת נוהל בנקאי תקין העוסקת באיסור הלבנת הון להוראות החוק.

יצויין כי, נכון למועד אישור הדוחות, טרם הסתיימה חקיקת משנה הנדרשת לשם קביעת דרכי ההכרזה של ארגוני טרור ושל פעילי טרור ולשם יישום נושאים נוספים הקשורים בחוק.

לצורך הערכות הבנק למילוי הוראות החוק הותאמו המערכות המיכוניות בבנק לאיתור אנשים וארגונים המצויים ברשימה, הותאמו נהלים ונקבעו בקרות. רק לאחר השלמת כל חקיקת המשנה הנדרשת, ניתן יהיה להשלים את הערכות הבנק למילוי הוראות החוק.

חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 8), התשס"ה-2005

ב-22 ביוני 2005 פורסם תיקון מס' 8 לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול השקעות ("החוק").

התיקונים הרלוונטיים העיקריים שהוכנסו הינם:

הוכנסו למסגרת החוק מוצרים מובנים, ונקבע כי עיסקה בהם תחשב לעסקה בסיכון מיוחד.

דוח הדירקטוריון

נקבע כי ניתן להודיע ללקוח על ניגוד עניינים במתן ייעוץ ולקבל את הסכמתו גם באמצעות טלפון (עד עתה היה צורך להודיע ללקוח בכתב ולקבל את הסכמתו מראש ובכתב, ביחס לאותה עיסקה), בשיחה שתירשם על ידי בעל הרשיון.

נקבע כי בייעוץ השקעות למשקיע מסווג (משקיע מוסדי הכלול בתוספת לחוק ניירות ערך) לא יחולו הוראות החוק המחייבות עריכת הסכם ייעוץ, מתן גילוי נאות, איסור העדפה והודעה על סיכון מיוחד.

נקבע במפורש כי הפרת הוראות החוק המהווה עבירה משמעתית, תחול גם על תאגידי בנקאים, ולא רק על יועצים המועסקים על ידיהם. הוראה דומה נקבעה לגבי הפרת הוראות החוק שבגינן חלה אחריות פלילית.

תיקונים מהותיים נוספים בחוק זה הוכנסו במסגרת חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, המתואר בעמודים 11-16 לדוח.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי ורבעוני של תאגיד בנקאי כמפורט בבאור 1 בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2004.

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מהנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות.

התוצאות בפועל של אומדנים אלו עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות.

האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים השונים ונסיון העבר תוך הפעלת שיקול דעת ואשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים.

הנושאים החשבונאיים הקריטיים העיקריים שצויינו בדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2004 הם כדלהלן: הפרשות לחובות מסופקים, מכשירים פיננסיים נגזרים, ניירות ערך, התחייבויות לזכויות עובדים, התחייבויות בגין תביעות משפטיות, בניינים וציוד ומסים על הכנסה.

בתקופה ינואר - ספטמבר של שנת 2005 לא חלו שינויים במדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים לעומת אלו שתוארו בדוח השנתי לשנת 2004.

לפרטים נוספים ראה עמודים 35-38 בדוח השנתי 2004.

ג. תאור עסקי הקבוצה לפי מגזרים ותחומי פעילות

התפתחות ההכנסות, ההוצאות וההפרשה למס

הרווח הנקי של קבוצת לאומי הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של 2005 בסך 1,674 מיליון ש"ח לעומת 1,519 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 10.2%. העלייה ברווח הנקי של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של 2005 לעומת התקופה המקבילה אשתקד מוסברת בעיקר על ידי הגורמים כלהלן*:

1. גידול ברווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בסך 172 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.
2. גידול בהכנסות התפעוליות והאחרות בסך 283 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס, בעיקר כתוצאה מגידול בהכנסות מפעילות לקוחות בשוק ההון ובהכנסות מיעודה לפיצויים.
3. גידול בחלק הקבוצה ברווחי חברות כלולות בסך 20 מיליון ש"ח, נטו, וזאת לאחר ניכוי הפרשה למס בסך 122 מיליון ש"ח בגין רווחי אקויטי, שנרשמו עד 30 ביוני 2005 מהחברות הכלולות שיש צורך במכירתן והפרשה מלאה למס בגין הרביע השלישי, ובקיצוץ הקטנת מיסים לשלם בחברות כלולות בסך 38 מיליון ש"ח עקב הרפורמה במס.
4. גידול ברווח מפעולות בלתי רגילות בסך 36 מיליון ש"ח.
5. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2004 נרשמה השפעה מצטברת שלילית של שינוי שיטה חשבונאית בסך 32 מיליון ש"ח בגין יישום לראשונה של תקן חשבונאות מספר 19 "מיסים על ההכנסה".

מאידך הגורמים דלהלן קיצוץ חלקית את הגידול הני"ל:

1. גידול בהפרשות לחובות מסופקים בסך 121 מיליון ש"ח, עלייה של 12.3% לפני השפעת המס.
2. גידול בהוצאות התפעוליות והאחרות (כולל שכר ופרישה מרצון) בסך 432 מיליון ש"ח, עלייה של 10.8%, לפני השפעת המס, מזה גידול של 110 מיליון ש"ח בעלויות פרישה מרצון.
- ברביע השלישי של השנה הסתכם הרווח הנקי בסך 568 מיליון ש"ח לעומת 539 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 5.4%.
- העלייה ברווח הנקי של הקבוצה ברביע השלישי של 2005 לעומת התקופה המקבילה אשתקד מוסברת בעיקר מהגורמים כלהלן*:
1. גידול בהכנסות התפעוליות והאחרות בסך 181 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס, בעיקר בהכנסות מפעילות הלקוחות בשוק ההון ובהכנסות מהיעודה לפיצויים.
2. גידול ברווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בסך 143 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.
3. קיטון בהפרשות לחובות מסופקים בסך 156 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.
4. השפעת הפרשי שער שליליים נטו בגין ההשקעות בחו"ל בקיצוץ הפרשי שער ממימון ההשקעות בחו"ל לאחר השפעת המס בסך 6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, לעומת הפרשי שער זניחים ברביע השלישי של 2005.

* לפני זכויות מיעוט בחברות מאוחדות.

מאידך הגורמים דלהלן קיצוץ חלקית את הגידול הני"ל:

1. גידול בהוצאות התפעוליות והאחרות, (כולל שכר ופרישה מרצון) בסך 245 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס, מזה גידול של 106 מיליון ש"ח בעלויות הפרישה מרצון.

דוח הדירקטוריון

2. ברביע השלישי של השנה נרשמה בבנק ובחברות המאוחדות הפרשה מיוחדת למס בסך 122 מיליון ש"ח להתאמת יתרות המיסים הנדחים בשל החוק להורדת שיעורי המס. פירוט נוסף ראה בעמוד 56.

3. ירידה בחלק הקבוצה ברווחי חברות כלולות ב-58 מיליון ש"ח, כתוצאה מהפרשה למס בסך 122 מיליון ש"ח, מזה 104 מיליון ש"ח בגין רווחי אקוייטי שנרשמו עד ל-30 ביוני 2005, בחברות הכלולות המיועדות למכירה כמפורט בעמוד 41. מאידך הוקטנה ההפרשה למס בחברות הכלולות בשל החוק להורדת שיעורי המס ב-38 מיליון ש"ח.

ברביע השלישי של השנה נרשמו עלויות חד פעמיות בנושאי מס ופרישה מרצון כמפורט לעיל שהסתכמו ב-267 מיליון ש"ח, נטו.

הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים של קבוצת לאומי הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 ב-4,941 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,769 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2004, גידול בשיעור של 3.6%.

ברביע השלישי של השנה הסתכם הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בסך 1,744 מיליון ש"ח, לעומת 1,601 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.9%.

הגידול ברווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של 2005 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מ:-

1. גידול בהיקפי הפעילות הפיננסית בשיעור של 4.5% בעיקר במגזר השקלי הלא צמוד, בו גדל היקף הפעילות הממוצע כולל נגזרים בשיעור של 11.8%.
2. גידול של 102 מיליון ש"ח בהכנסות ממכירת אגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.
3. גידול בהיקפי הפעילות במטבע חוץ בשיעור של 3.7%.
4. קיטון בעלויות הנובעות מחשבונות שאינם נושאים הכנסה עקב ירידת הריבית השקלית על מקורות המימון.

מאידך, הירידה בהיקפי הפעילות במגזר הצמוד למדד ביחד עם ירידה של 0.14% בפער הריבית הכולל קיזזו חלקית את ההשפעות החיוביות הני"ל.

להלן התפתחות הרווח המימוני לפי מגזרי פעילות עיקריים:

המגזר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	
	30 בספטמבר 2004	30 בספטמבר 2005
	(במיליוני ש"ח)	
	השינוי	%
בנקאות עסקית	949	1,059
בניה ונדל"ן	376	402
בנקאות מסחרית	654	747
משקי בית	1,086	1,040
עסקים קטנים	570	581
בנקאות פרטית	215	215
ניהול פיננסי	632	582

פער הריבית הכולל (ללא עיסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים) בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 הוא 2.38% לעומת 2.12% בתקופה המקבילה ב-2004. פער הריבית הכולל עיסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים הוא 1.59% בתשעת החודשים הראשונים של 2005 לעומת 1.73% בתקופה המקבילה ב-2004, ולעומת 1.76% לכל שנת 2004.

הירידה נובעת בעיקר מקיטון בפער הריבית במגזר השקלי הלא צמוד ב-0.34% וזאת על רקע הורדת ריבית בנק ישראל.

דוח הדירקטוריון

היחס של הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים לבין היתרה הממוצעת של הנכסים הכספיים היה 2.10% לעומת 2.11% (במונחים שנתיים) בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפרשה לחובות מסופקים של קבוצת לאומי הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של 2005 ב-1,105 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-984 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2004, גידול של 12.3%. ברביע השלישי של 2005 הסתכמה ההפרשה לחובות מסופקים בסך 166 מיליון ש"ח בהשוואה ל-322 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2004, קיטון של 48.4%.

ההפרשה הנוספת והכללית לחובות מסופקים בגין סיכונים שאינם מזוהים בתיק האשראי והמתבססים על מאפייני הסיכון בתיק האשראי וכן בגין חריגה ענפית לאשראי, קטנה בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-9 מיליון ש"ח לעומת גידול בסך של 37 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד וקיטון של 6 מיליון ש"ח בכל שנת 2004.

שיעור ההפרשה הכולל לחובות מסופקים בתשעת החודשים הראשונים של 2005 היה 0.84% מסך כל האשראי לציבור (במונחים שנתיים), לעומת שיעור של 0.77% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 0.89% בכל שנת 2004.

שיעור ההפרשה הכולל לחובות מסופקים בתשעת החודשים הראשונים של 2005 היה 0.69% מסך כל נכסי הסיכון המשוקללים לעומת שיעור של 0.65% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן ההתפתחות הרבעונית של ההפרשות לחובות מסופקים:

		2004			2005			
		רביע רביעי	רביע שלישי	רביע רביעי	רביע ראשון	רביע שני	רביע שלישי	
								(במיליוני ש"ח)
הפרשה ספציפית	386	229	332	573	432	477	205	
הפרשה נוספת	15	32	(10)	(43)	13	17	(39)	
סך הכל	401	261	322	530	445	494	166	
								שיעור ההפרשה מסך הכל האשראי לציבור
	0.96%	0.62%	0.76%	1.26%	1.06%	1.17%	0.38%	(על בסיס שנתי)

היתרה המצטברת של ההפרשה הכללית וההפרשה הנוספת לחובות מסופקים (לפי מאפייני סיכון שהוגדרו על ידי המפקח על הבנקים) בבנק ובחברות המאוחדות שלו הסתכמה ב-30 בספטמבר 2005 ב-1,032 מיליון ש"ח (מהווה 0.59% מסך האשראי לציבור ו-0.48% מסך נכסי הסיכון), לעומת 1,041 מיליון ש"ח בסוף שנת 2004.

להלן התפתחות ההפרשות לחובות מסופקים לפי מגזרי פעילות עיקריים:

		בתשעה חודשים שהסתיימו ביום		מגזר	
		30 בספטמבר 2004		30 בספטמבר 2005	
	(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)	
בנקאות עיסקית	1.2	518	1.7	740	
בניה ונדל"ן	0.5	100	0.8	139	
בנקאות מסחרית	0.9	177	0.6	129	
משקי בית	1.3	75	0.5	36	
עסקים קטנים	0.7	64	0.5	45	

* אחוז מסך האשראי לסוף תקופה על בסיס שנתי.

דוח הדירקטוריון

הרווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים של קבוצת לאומי הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 ב-3,836 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,785 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2004, עלייה של 1.3%. ברביע השלישי של שנת 2005 הסתכם הרווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים ב-1,578 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,279 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 23.4%.

סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות של קבוצת לאומי הסתכמו בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 ב-2,809 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,526 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2004, עלייה של 11.2%. ברביע השלישי של שנת 2005 הסתכמו ההכנסות התפעוליות והאחרות ב-1,016 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-835 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 21.7%.

הגידול בהכנסות התפעוליות והאחרות נובע בעיקר מגידול בהכנסות מעמלות מפעילות לקוחות בשוק ההון בשיעור של 12.2%, מהכנסות מכרטיסי אשראי ב-8.1% ועודף הכנסות מהיעודה לפיצויים בסך של 118 מיליון ש"ח.

משקל ההכנסות התפעוליות והאחרות מסך כל ההכנסות (קרי, רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים והכנסות תפעוליות ואחרות) היה בשיעור של 36.2% לעומת 34.6% בתקופה המקבילה אשתקד ו-34.9% בכל שנת 2004.

ההכנסות התפעוליות והאחרות מכסות 63.2% מההוצאות התפעוליות והאחרות, לעומת כיסוי של 62.9% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 62.0% בכל שנת 2004.

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות של קבוצת לאומי הסתכמו בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 ב-4,448 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,016 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2004, גידול של 10.8%. בניטרול עלויות הפרישה מרצון גדלו סך כל ההוצאות התפעוליות בשיעור של 8.0%. ברביע השלישי של שנת 2005 הסתכמו ההוצאות התפעוליות והאחרות בסך 1,599 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,354 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 18.1%, ובשיעור של 10.3% ללא עלויות הפרישה מרצון.

הוצאות השכר (כולל עלויות הפרישה מרצון) עלו בתשעת החודשים הראשונים של 2005 בסך 335 מיליון ש"ח. עלויות הפרישה מרצון גדלו בסך 110 מיליון ש"ח, והוצאות משכורות ונלוות עלו בסך 225 מיליון ש"ח (9.4%). ברביע השלישי של השנה גדלו הוצאות השכר ב-11.2% ועלויות הפרישה מרצון גדלו בסך 106 מיליון ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות השכר בתשעת החודשים הראשונים של השנה הושפעו גם מעדכון העתודות לפנסיה עקב תיקון לוחות התמורתה וכן בשל גידול בעלויות מס שכר בגין ההוצאות הסוציאליות עקב תיקון החוק בראשית 2005. שני סעיפים אלה הגדילו בתשעת החודשים הראשונים של השנה את הוצאות השכר בכ-68 מיליון ש"ח.

פרטים בקשר עם תכנית הפרישה מרצון ראה בעמוד 57 לדוח.

בחודש נובמבר 2005 הודיע המפקח על הבנקים שהוא מאמץ את מכתב האקטואר הראשי של אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, לחברות הביטוח, לפיו על מבטח להעריך החל מהרביע הראשון של 2006 את העתודות לפוליסות ביטוח חיים על בסיס לוחות התמורתה, כפי שהוצגו בנייר העמדה שהועבר על ידי המפקח על הביטוח להערות חברות ביטוח וקרנות פנסיה בחודש אפריל 2005.

בהתאם להערכת אקטואר הבנק, בהסתמך על עדכון הנחות התמורתה על פי נייר העמדה הני"ל, לצורך הערכת ההתחייבויות האקטואריות, ירשום הבנק ברביע הראשון של 2006, הפרשה נוספת בסך של 122 מיליון ש"ח לפני מס (כ-79 מיליון ש"ח לאחר מס) לעדכון עתודות הפנסיה והיובל.

ההוצאות התפעוליות והאחרות (אחזקת בנינים וציוד, פחת ואחרות) עלו בתשעת החודשים הראשונים של השנה בסך 97 מיליון ש"ח, גידול בשיעור של 6.0%, לעומת

דוח הדירקטוריון

התקופה המקבילה אשתקד. ברביע השלישי של השנה גדלו הוצאות אלה בשיעור של 8.9% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות (בנטרול עלות פרישה מרצון) מהוות 55.9% מסך כל ההכנסות לעומת 55.0% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 56.1% בכל שנת 2004.

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (במונחים שנתיים) מהוות 2.25% מסך כל הנכסים, לעומת 2.17% בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת 2.15% בכל שנת 2004.

הרווח מפעולות רגילות לפני מס של קבוצת לאומי הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 ב-2,197 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,295 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2004, ירידה של 4.3%. ברביע השלישי של השנה הסתכם הרווח מפעולות רגילות לפני מס בסך 995 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-760 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 30.9%.

ההפרשה למס על הרווח מפעולות רגילות של קבוצת לאומי הסתכמה בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 ב-883 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,026 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2004. שיעור ההפרשה בתקופה הנ"ל היה כ-40.2% מהרווח לפני מס לעומת 44.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפרשה למס הושפעה בעיקר מהנושאים דלהלן:

1. ביום 25 ביולי 2005 אושר החוק לתיקון פקודת מס הכנסה בדבר הפחתת שיעור מס החברות העתידי משיעור של 30% בתואי יורד עד ל-25% בשנת 2010. בשל הפחתת שיעורי המס הותאמו המיסים הנדחים, ברביע השלישי של 2005, על בסיס שיעורי המס החדשים, בהתאם למועד ההכרה בסכומים לצרכי מס בעתיד. השינוי בשיעורי המס על יתרות המיסים הנדחים הגדיל את ההפרשה למס בבנק ובחברות המאוחדות בסך של כ-122 מיליון ש"ח בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005, 5.6 נקודות האחוז משיעור המס האפקטיבי, לעומת הגדלת ההפרשה למס בסך 131 מיליון ש"ח והקטנת ההפרשה השוטפת בסך 14 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בשל תקון החוק להפחתת המס משיעור של 36% ל-30%. לפרטים נוספים ראה להלן ב-"תיאור מצב המיסוי" בעמוד 56 לדוח.
2. רישום מסים נדחים לקבל על פי הסדר עם שלטונות המס ברביע הראשון של שנת 2005, כמפורט בעמודים 56-57 לדוח.
3. הפחתת שיעור מס חברות מ-35% בתשעת החודשים הראשונים של 2004 ל-34% ב-2005.
4. ברביע השלישי של השנה הוגדל שיעור המס ב-12.3 נקודות האחוז כתוצאה מהתאמת יתרות המיסים הנדחים לשיעורי המס החדשים.

הרווח מפעולות רגילות לאחר מס הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 בסך 1,314 מיליון ש"ח לעומת 1,269 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 3.5%. ברביע השלישי של השנה הסתכם הרווח מפעולות רגילות לאחר מס ב-517 מיליון ש"ח לעומת 431 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 20.0%.

חלק הקבוצה ברווח מפעולות רגילות לאחר מס של חברות כלולות הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של שנת 2005 ב-314 מיליון ש"ח בהשוואה ל-294 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2004, עלייה של 6.8%. ברביע השלישי הסתכם חלק הקבוצה ברווח מפעולות רגילות לאחר מס של חברות כלולות בסך 53 מיליון ש"ח לעומת 111 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 52.3%, כתוצאה מהשלמת הפרשה למס בגין רווחי אקוייטי שנרשמו עד 30 ביוני 2005 בחברות כלולות שיש צורך במכירתן, וכן השלמת ההפרשות למס לשיעורי מס של מוסד כספי בגין רווחי הרביע השלישי של 2005. המיסים

דוח הדירקטוריון

בעבר נרשמו באופן חלקי בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. החל מהרביע השלישי של 2005 נזקפו רווחי האקזיטי לאחר הפרשה מלאה למס בגין אותן החברות. כתוצאה מהאמור לעיל הוקטן הרווח מחברות כלולות בסך 122 מיליון ש"ח ברביע השלישי של השנה. מאידך תוצאות החברות הכלולות הינן לאחר הקטנות להפרשות מס חברות עקב הרפורמה להורדת שיעור המס בסך של 38 מיליון ש"ח.

חלקם של בעלי המניות החיצוניים ברווחי (הפסדי) הקבוצה הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 בהפסד של 15 מיליון ש"ח לעומת רווח של 7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד נובע מחלק המיעוט בשוויץ בהפרישי שער שליליים בגין ההשקעה בשוויץ.

הרווח הנקי מפעולות רגילות של הקבוצה הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר 2005 בסך 1,643 מיליון ש"ח לעומת 1,556 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 5.6%. ברביע השלישי של השנה הסתכם הרווח מפעולות רגילות לאחר מסים בסך 571 מיליון ש"ח לעומת 541 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 5.5%.

ברביע השלישי של השנה נרשמו מספר נושאים חריגים שהשפעתם השלילית על הרווח הנקי מפעולות רגילות הסתכמה ב-267 מיליון ש"ח, נטו, כדלהלן:

- התאמת יתרות מיסים נדחים בסך 84 מיליון ש"ח, כמפורט בעמוד 56.

- הפרשה למס בגין השקעות ריאליות (חברות כלולות) בסך 122 מיליון ש"ח, כמפורט בעמוד 39.

- עלות נטו של הפרישה מרצון בסך 61 מיליון ש"ח, כמפורט בעמוד 57.

השפעה מצטברת של שינוי שיטה חשבונאית – בחודש יולי 2004 פירסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 19 "מסים על ההכנסה" (להלן התקן). התקן החדש חל לגבי התקופות החל מינואר 2005. על אף זאת החליט הבנק לאמץ את התקן כבר בשנת 2004. הנתונים לתשעת החודשים הראשונים של 2004 הוצגו מחדש בדרך של השפעה מצטברת לתחילת שנה של שינוי שיטה חשבונאית. כתוצאה הוקטן הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של 2004 ב-32 מיליון ש"ח.

הרווח (הפסד) מפעולות בלתי רגילות לאחר מס הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 בסך של 31 מיליון ש"ח לעומת הפסד בסך 5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח נובע ממכירת 0.526% מההחזקות באפריקה ישראל להשקעות בע"מ וממכירת אופציות לרכישת מניות החברה לישראל בע"מ, לפרטים ראה להלן בעמוד 41 לדוח.

הרווח מפעולות רגילות לפני מס ביחס להון העצמי נטו^(*) במונחים שנתיים הגיע בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 ל-22.3% בהשוואה ל-24.0% בתקופה המקבילה ב-2004.

הרווח מפעולות רגילות לאחר מס ביחס להון העצמי (תשואה להון נטו^(*)) במונחים שנתיים הגיע בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 ל-13.2% בהשוואה ל-13.1% בתקופה המקבילה ב-2004.

הרווח הנקי מפעולות רגילות ל-1 ש"ח ערך נקוב של הון מניות הגיע בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 ל-1.162 ש"ח בהשוואה ל-1.101 ש"ח בתקופה המקבילה ב-2004.

^(*) הון עצמי בתוספת זכויות בעלי מניות חיצוניים ובניכוי השקעות בהון של חברות כלולות. הרווח אינו כולל את הרווח של חברות כלולות.

דוח הדירקטוריון

הרווח הנקי ל-1 ש"ח ערך נקוב של הון מניות הגיע בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 ל-1.184 ש"ח בהשוואה ל-1.074 ש"ח בתקופה המקבילה ב-2004.

התשואה להון העצמי במונחים שנתיים (ללא זכויות המיעוט) של ^(א):

2005	2004
בתשעת החודשים שנסתיימו ב-30 בספטמבר	
%	
15.2	14.5 (ב)
14.9	14.9

הרווח הנקי

הרווח הנקי מפעולות רגילות

2005		2004		
רביעי	רביעי	רביעי	רביעי	רביעי
שלישי	שני	ראשון	רביעי	ראשון
%				
14.9	15.8 *	14.9	9.2	15.2
15.0	14.7	14.9	9.3	15.3
13.7	16.1	16.1	12.6 (ב)	13.7

הרווח הנקי

הרווח הנקי מפעולות

רגילות

(א) חישוב התשואה מתייחס להון העצמי לתחילת כל תקופה.

(ב) הוצג מחדש, ראה באור 18 לדוחות הכספיים.

* כולל רווח של 34 מיליון ש"ח מפעולות בלתי רגילות (כמפורט בעמוד 41) המשקף 0.9% בתשואה לרביעי השני 2005.

דוח הדירקטוריון

המבנה והתפתחות של הנכסים וההתחייבויות ⁽¹⁾

המאזן של קבוצת לאומי הסתכם ב-30 בספטמבר 2005 ב-264.7 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-255.8 מיליארד ש"ח בסוף 2004, עלייה של 3.5%, ובהשוואה ל-30 בספטמבר 2004, עלייה של 7.2%.

ערך הנכסים במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ הינו כ-122.6 מיליארד ש"ח, כ-46.3% מסך הנכסים. בתקופת ינואר - ספטמבר של השנה פוחת השקל ביחס לדולר ב-6.73% וביחס לסל המטבעות בשיעור של 2.25% ויוסף ביחס לאירו בשיעור של 5.94%. השינוי בשער החליפין תרם לעלייה בשיעור של 1.8% בסך כל הנכסים.

פיקדונות הציבור הסתכמו ב-30 בספטמבר 2005 ב-215.6 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-209.7 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2004, עלייה של 2.8%, ובהשוואה ל-30 בספטמבר 2004, עלייה של 6.3%.

להלן התפתחות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות עיקריים:

מגזר	30 בספטמבר 2005 (במיליוני ש"ח)	31 בדצמבר 2004	השינוי %
בנקאות עסקית	26,425	27,564	(4.1)
בניה ונדל"ן	2,808	2,191	28.2
בנקאות מסחרית	22,017	19,652	12.0
משקי בית	99,591	100,445	(0.9)
עסקים קטנים	11,625	11,284	3.0
בנקאות פרטית	34,475	31,486	9.5
משכנתאות	8,956	7,511	19.2
אחר	9,706	9,519	2.0
סך הכל	215,603	209,652	2.8

אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים הסתכמו ב-30 בספטמבר 2005 ב-14.9 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-11.3 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2004, עלייה של 32.6%, שנבעה בעיקר מגיוס כתבי התחייבות נדחים.

כמו כן גייסה הקבוצה בחודש אוקטובר של 2005 באמצעות הנפקת אגרות חוב שאינן נדחות בסך של 2.0 מיליארד ש"ח. לפרטים נוספים ראה עמוד 43.

פעילות חוץ מאזנית

להלן התפתחות ביתרות נכסי לקוחות (חוץ מאזני) המנוהלים על ידי קבוצת לאומי:

	30 בספטמבר 2005 (במיליוני ש"ח)	31 בדצמבר 2004	השינוי (במיליוני ש"ח)	שינוי %
תיקי ניירות ערך	236,247	188,928	47,319	25.0
מזה: קרנות נאמנות *	45,037	33,735	11,302	33.5
קופות גמל	35,562	33,056	2,506	7.6
קרנות השתלמות	10,277	9,970	307	3.1
סך הכל	282,086	231,954	50,132	21.6

* כולל קרנות של כל המנהלים במערכת.

⁽¹⁾ השינויים באחוזים חושבו על פי היתרות במיליוני ש"ח.

דוח הדירקטוריון

האשראי לציבור הסתכם ב-30 בספטמבר 2005 ב-175.1 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-169.4 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2004, עלייה של 3.4% ובהשוואה ל-30 בספטמבר 2004, עלייה של 3.0%.

להלן התפתחות סיכון האשראי הכולל* לציבור לפי ענפי משק עיקריים:

2004 בדצמבר 31		30 בספטמבר 2005		ענפי משק
שיעור	סיכון אשראי	שיעור	סיכון אשראי	
מסך הכל	כולל לציבור	מסך הכל	כולל לציבור	
השינוי	(במיליוני ש"ח)	השינוי	(במיליוני ש"ח)	
%		%		
(0.7)	2,004	0.7	1,990	חקלאות
15.6	36,316	15.7	41,997	תעשייה
4.7	45,853	18.0	47,986	בינוי ונדל"ן
(3.7)	3,406	1.2	3,279	חשמל ומים
4.5	27,584	10.8	28,839	מסחר
				בתי מלון, שרותי הארחה
(0.5)	6,265	2.3	6,233	ואוכל
(3.3)	5,637	2.0	5,450	תחבורה ואחסנה
0.5	8,307	3.1	8,351	תקשורת ושרותי מחשב
21.9	(1) 28,214	12.9	34,382	שרותים פיננסיים
(0.1)	7,185	2.7	7,181	שרותים עיסקיים אחרים
(5.6)	7,952	2.8	7,503	שרותים ציבוריים וקהילתיים
				אנשים פרטיים – הלוואות
5.8	28,739	11.4	30,420	לדיור
7.1	40,374	16.4	43,240	אנשים פרטיים – אחר
7.7	247,836	100	266,851	סך הכל

* לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
(1) הוצג מחדש.

בתשעת החודשים הראשונים של 2005 חל גידול בסך 1.1 מיליארד ש"ח ביתרת אגרות חוב שהונפקו על יד חברות.

להלן התפתחות האשראי לציבור לפי מגזרי פעילות עיקריים:

2004 בדצמבר 31		30 בספטמבר 2005		מגזר
השינוי	2004 בדצמבר 31	השינוי	30 בספטמבר 2005	
%	(במיליוני ש"ח)	%	(במיליוני ש"ח)	
6.5	54,145	57,674	בנקאות עסקית	
(5.5)	26,112	24,663	בניה ונדל"ן	
3.8	29,914	31,040	בנקאות מסחרית	
10.4	8,388	9,264	משקי בית	
3.6	12,208	12,647	עסקים קטנים	
(0.4)	4,439	4,422	בנקאות פרטית	
2.5	32,124	32,928	משכנתאות	
19.4	2,023	2,416	אחר *	
3.4	169,353	175,054	סך הכל	

* כולל אשראים שניתנו למימון פעילות בכרטיסי אשראי שטרם מוינו לפי מגזרי פעילות.

דוח הדירקטוריון

חובות בעייתיים - להלן התפתחות האשראים הבעייתיים ⁽¹⁾ ⁽⁶⁾ לפי הסיווגים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים:

30 בספטמבר 2005	30 בספטמבר 2004	31 בדצמבר 2004	
(במיליוני ש"ח)			
2,492	2,773	2,602	שאינם נושאי הכנסה
875	925	838	שאורגנו מחדש (2)
1,082	86	1,210	המיועדים לארגון מחדש (3)
663	866	753	בפיגור זמני
12,114	14,372	13,255	בהשגחה מיוחדת *
17,226	19,022	18,658	סך-הכל אשראי מאזני ללווים בעייתיים (1)
2,235	2,367	2,375	סיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים בעייתיים (1) (5) *
188	-	80	נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים של לווים בעייתיים
19,649	21,389	21,113	סיכון אשראי כולל בגין לווים בעייתיים (1)
16	15	14	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
6,881	7,006	7,066	*מזה: חובות בגינם קיימת הפרשה ספציפית (4)
591	632	621	*מזה: אשראי לדיור שבגיננו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור

- (1) לא כולל חובות בעייתיים המכוסים על ידי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים (הוראת ניהול בנקאי תקין מסי' 313).
- (2) אשראי שאורגן מחדש במהלך השנה השוטפת וכן אשראי שאורגן מחדש בשנים קודמות עם ויתור על הכנסות.
- (3) אשראי ללווים אשר לגביו קיימת החלטה של הנהלת התאגיד הבנקאי על ארגון מחדש, אך הארגון מחדש טרם בוצע בפועל.
- (4) למעט אשראי לדיור שבגיננו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור.
- (5) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי.
- (6) אשראי ללווים בעייתיים כמפורט במתכונת הגילוי.

האשראי לממשלות הסתכם ב-30 בספטמבר 2005 ב-894 מיליון ש"ח בהשוואה ל-963 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2004, ירידה של 7.2%, ובהשוואה ל-30 בספטמבר 2004, ירידה של 13.9%.

ניירות ערך הסתכמו ב-30 בספטמבר 2005 ב-48.4 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-43.5 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2004, עלייה של 11.1%, ובהשוואה ל-30 בספטמבר 2004, עלייה של 13.1%.

החל מה-15 במאי 2005 חל שינוי בהסדר הבטחונות למסלקת הבורסה הנדרש מאת חברי הבורסה. החל ממועד זה, כל אחד מהחברים בקרן הסיכונים משעבד לטובת מסלקת הבורסה בטחונות בגובה חלקו היחסי בקרן, אשר מבטיחים את חיובי החבר כלפי המסלקה ואת חלקו של החבר בקרן הסיכונים. כמו כן מבטיחים בטחונות אלו גם את חיובי חברי קרן הסיכונים האחרים, וזאת אם הבטחונות שהעמיד החבר האחר לא יספיקו לכיסוי כל חיובי החבר האחר, ובהתאם לחלקו היחסי של כל אחד מהחברים בקרן, עד לגובה הבטחונות שניתנו או עד לגובה החיובים כלפי מסלקת הבורסה, לפי הנמוך. סך כל אגרות החוב ששועבדו על ידי הבנק, ליום 30 בספטמבר 2005 היתה 93 מיליון ש"ח. עד ליום 15 במאי 2005 ניתנו על ידי חברי הבורסה ערבויות כחלק מהסדר הבטחונות למסלקת הבורסה.

בנוסף שיעבד הבנק, ליום 30 בספטמבר 2005, אגרות חוב בהיקף של 1,927 מיליון ש"ח למסלקת המעו"ף להבטחת פעילות לקוחותיו ובגין הערבות ההדדית של חברי המסלקה.

ביום 17 באוגוסט 2005 חתם הבנק על אגרת חוב לטובת בנק ישראל להבטחת אשראי שהבנק קיבל או יקבל מבנק ישראל. כערובה לני"ל הבנק שיעבד לטובת בנק ישראל

דוח הדירקטוריון

בשעבוד שוטף את מלאי אגרות החוב מסוג מק"מ, גילון, שחר וגליל עד לסך של 5.0 מיליארד ש"ח.

ליום 30 בספטמבר 2005 לא היו אשראים מבנק ישראל, מאידך יתרת הפיקדונות בבנק ישראל הסתכמה בסך 2,246 מיליון ש"ח.

הקבוצה פועלת במגזרי פעילות שונים באמצעות הבנק וחברות הבנות בכל תחומי הבנקאות והשירותים הפיננסיים. כמו כן משקיעה הקבוצה בתאגידים ריאליים הפועלים בתחומים שונים כגון ביטוח, נדל"ן, מלונאות, ספנות, אנרגיה, תעשייה ועוד.

מגזרי הפעילות הינם בהתאם למאפיינים שנקבעו על ידי בנק ישראל. תאור מפורט של מגזרי הפעילות ואופן המדידה שלהם ניתן בדוח השנתי ל-2004.

להלן פירוט הרווח הנקי לפי מגזרי פעילות:

מגזרים	לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		השינוי
	2005		2004		
	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%	
בנקאות עיסקית	82	(48.8)	160	196.0	
בניה ונדל"ן	137	(5.5)	145	26.2	
משקי בית	159	(33.2)	238	(64.2)	
עסקים קטנים	133	3.1	129	(35.7)	
בנקאות מסחרית	235	16.9	201	28.6	
בנקאות פרטית	9	(79.1)	43	(75.0)	
משכנתאות - הלוואות לדיור	96	5.5	91	8.8	
פעילות בשוק ההון	51	218.8	16	300.0	
פעילות כרטיסי אשראי	45	114.3	21	58.3	
ניהול פיננסי	345	(8.7)	378	(20.4)	
אחרים	382	293.8	97	(40.0)	
סך הכל	1,674	10.2	1,519	5.4	

בנקאות עסקית

להלן תמצית רווח והפסד של הבנקאות העיסקית:

בנקאות עיסקית בארץ	שוק ההון* בארץ	פעילות בחו"ל		סך הכל	
		לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
		2005	2004	2005	2004
702	-	357	949	1,059	1,059
111	26	33	174	170	170
813	26	390	1,123	1,229	1,229
665	-	75	518	740	740
226	10	218	394	454	454
(78)	16	97	211	35	35
(34)	9	107	160	82	82
47,623	-	10,051	57,160	57,674	57,674
13,913	-	12,512	26,119	26,425	26,425

* פעילות בינמגזרית.

דוח הדירקטוריון

סך הכל		פעילות בחו"ל		שוק ההון* בארץ		בנקאות עיסקית בארץ		
2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר								
במיליוני ש"ח								
320	409	98	130	-	-	222	279	רווח מפעולות מימון הכנסות תפעוליות
61	55	13	10	8	10	40	35	ואחרות
381	464	111	140	8	10	262	314	סך כל ההכנסות הפרשות לחובות
167	69	13	28	-	-	154	41	מסופקים הוצאות תפעוליות
133	161	64	74	2	3	67	84	ואחרות
רווח מפעולות								
81	234	34	38	6	7	41	189	רגילות לפני מסים
50	148	26	30	3	4	21	114	רווח נקי

* פעילות בינמגזרית

הרווח הנקי בבנקאות עסקית הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 בסך של 82 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 160 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווחיות נובעת בעיקר מגידול בהפרשות לחובות מסופקים ובהוצאות התפעוליות והאחרות בפעילות הבנקאית העיסקית בארץ, שקוּוּז חלקית מגידול בהכנסות.

במגזר העיסקי בארץ עלה היקף האשראי לציבור בכ-4.4% בהשוואה ל-31 בדצמבר 2004 וירד בכ-2.0% בהשוואה ל-30 בספטמבר 2004 וזאת על רקע המעבר של לווים למימון חוץ בנקאי ובמיוחד על ידי גיוסים בשוק ההון.

בניה ונדל"ן

להלן תמצית רווח והפסד של מערך בניה ונדל"ן:

סך הכל		פעילות בחו"ל		שוק ההון* בארץ		בנקאות עיסקית בארץ		
2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	
לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר								
במיליוני ש"ח								
376	402	32	45	-	-	344	357	רווח מפעולות מימון הכנסות תפעוליות
36	32	-	1	4	3	32	28	ואחרות
412	434	32	46	4	3	376	385	סך כל ההכנסות הפרשות לחובות
100	139	6	10	-	-	94	129	מסופקים הוצאות תפעוליות
63	67	11	11	1	1	51	55	ואחרות
רווח מפעולות								
249	228	15	25	3	2	231	201	רגילות לפני מסים
145	137	15	22	2	1	128	114	רווח נקי
26,371	24,663	960	897	-	-	25,411	23,766	יתרת אשראי לציבור
2,138	2,808	232	412	-	-	1,906	2,396	יתרת פיקדונות הציבור

* פעילות בינמגזרית.

דוח הדירקטוריון

סך הכל		פעילות בחו"ל		שוק ההון* בארץ		בנקאות עיסקית בארץ		
2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	
ל שלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר								
במיליוני ש"ח								
123	134	11	16	-	-	112	118	רווח מפעולות מימון הכנסות תפעוליות
13	10	-	-	2	1	11	9	ואחרות
136	144	11	16	2	1	123	127	סך כל ההכנסות הפרשות לחובות
43	27	2	3	-	-	41	24	מסופקים הוצאות תפעוליות
20	25	4	3	-	1	16	21	ואחרות
רווח מפעולות								
73	92	5	10	2	-	66	82	רגילות לפני מסים
42	53	4	6	1	-	37	47	רווח נקי

* פעילות בינמגזרית.

הרווח הנקי במגזר בניה ונדל"ן הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 בסך 137 מיליון ש"ח בהשוואה ל-145 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת בעיקר מגידול של 39 מיליון ש"ח בהפרשה לחובות מסופקים שקוזז חלקית מגידול בהכנסות המימוניות. הרווח הנקי במגזר בניה ונדל"ן הסתכם ברביע השלישי של השנה ב-53 מיליון ש"ח בהשוואה ל-42 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כתוצאה מגידול בהכנסות וקיטון בהפרשות לחובות מסופקים.

היקף פיקדונות הציבור במגזר זה גדלו בשיעור של 28.2% בהשוואה ל-31 בדצמבר 2004, והיקף האשראי לציבור ירד בשיעור של 5.5% בהשוואה ל-31 בדצמבר 2004.

בנקאות קמעונאית

להלן תמצית רווח והפסד של הבנקאות הקמעונאית במגזר משקי בית:

סך הכל		כרטיסי אשראי*		שוק ההון*		בנקאות משקי בית		
2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	
לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר								
במיליוני ש"ח								
1,086	1,040	-	-	-	-	1,086	1,040	רווח מפעולות מימון הכנסות תפעוליות
868	895	65	65	420	442	383	388	ואחרות
1,954	1,935	65	65	420	442	1,469	1,428	סך כל ההכנסות הפרשות לחובות
75	36	-	-	-	-	75	36	מסופקים הוצאות תפעוליות
1,449	1,617	55	60	259	279	1,135	1,278	ואחרות
רווח מפעולות								
430	282	10	5	161	163	259	114	רגילות לפני מסים
238	159	6	3	89	92	143	64	רווח נקי
7,942	9,264	-	-	-	-	7,942	9,264	יתרת אשראי לציבור
98,734	99,591	-	-	-	-	98,734	99,591	יתרת פיקדונות הציבור

* פעילות בינמגזרית.

דוח הדירקטוריון

סך הכל		כרטיסי אשראי*		שוק ההון*		בנקאות משקי בית		לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
במיליוני ש"ח									
360	356	-	-	-	-	360	356	רווח מפעולות מימון	
								הכנסות תפעוליות	
278	306	20	21	137	155	121	130	ואחרות	
638	662	20	21	137	155	481	486	סך כל ההכנסות	
								הפרשות לחובות	
52	16	-	-	-	-	52	16	מסופקים	
								הוצאות תפעוליות	
488	610	19	22	70	90	399	498	ואחרות	
								רווח (הפסד) מפעולות	
98	36	1	(1)	67	65	30	(28)	רגילות לפני מסים	
53	19	1	-	37	37	15	(18)	רווח נקי (הפסד)	

* פעילות בינמגזרית

סך כל הרווח הנקי בבנקאות הקמעונאית במגזר משקי בית הסתכם בתקופה ינואר - ספטמבר של 2005 ב-159 מיליון ש"ח בהשוואה ל-238 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת בעיקר מגידול בהוצאות תפעוליות ואחרות לרבות עלות הפרישה מרצון בשיעור של 11.6%, שקוזז חלקית מקיטון בהפרשות לחובות מסופקים. היקף האשראי לציבור במגזר זה גדל בשיעור של 16.6% בהשוואה ל-30 בספטמבר 2004 וב-10.4% בהשוואה ל-31 בדצמבר 2004.

להלן תמצית רווח והפסד של הבנקאות הקמעונאית במגזר **עסקים קטנים**:

סך הכל		כרטיסי אשראי*		שוק ההון*		בנקאות עסקים קטנים		לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
במיליוני ש"ח									
570	581	-	-	-	-	570	581	רווח מפעולות מימון	
								הכנסות תפעוליות	
337	327	19	18	34	31	284	278	ואחרות	
907	908	19	18	34	31	854	859	סך כל ההכנסות	
								הפרשות לחובות	
64	45	-	-	-	-	64	45	מסופקים	
								הוצאות תפעוליות	
610	630	13	13	20	19	577	598	ואחרות	
								רווח מפעולות	
233	233	6	5	14	12	213	216	רגילות לפני מסים	
129	133	3	3	8	7	118	123	רווח נקי	
12,051	12,647	-	-	-	-	12,051	12,647	יתרת אשראי לציבור	
10,819	11,625	-	-	-	-	10,819	11,625	יתרת פיקדונות הציבור	

* פעילות בינמגזרית

דוח הדירקטוריון

בנקאות עסקים		שוק ההון*		קרטיסי אשראי*		סך הכל	
קטנים		שוק ההון*		קרטיסי אשראי*		סך הכל	
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר							
2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
במיליוני ש"ח							
191	196	-	-	-	-	191	196
רווח מפעולות מימון							
הכנסות תפעוליות							
117	119	5	5	12	10	100	104
ואחרות							
308	315	5	5	12	10	291	300
סך כל ההכנסות							
הפרשות לחובות							
3	12	-	-	-	-	3	12
מסופקים							
הוצאות תפעוליות							
208	240	4	5	6	6	198	229
ואחרות							
רווח מפעולות							
97	63	1	-	6	4	90	59
רגילות לפני מסים							
56	36	-	-	4	2	52	34
רווח נקי							

* פעילות בינמגזרית

הרווח הנקי בבנקאות קמעונאית במגזר עסקים קטנים הסתכם בתקופה ינואר - ספטמבר של 2005 ב-133 מיליון ש"ח בהשוואה ל-129 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היקף האשראי לציבור במגזר זה גדל בשיעור של 4.9% בהשוואה ל-30 בספטמבר 2004 וב-3.6% בהשוואה ל-31 בדצמבר 2004.

בנקאות מסחרית

להלן תמצית רווח והפסד של הבנקאות המסחרית:

בנקאות מסחרית		שוק ההון*		פעילות בחו"ל		סך הכל	
בארץ		בארץ		פעילות בחו"ל		סך הכל	
לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר							
2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
במיליוני ש"ח							
654	747	156	158	-	-	498	589
רווח מפעולות מימון							
הכנסות תפעוליות							
223	250	17	20	50	66	156	164
ואחרות							
877	997	173	178	50	66	654	753
סך כל ההכנסות							
הפרשות לחובות							
177	129	23	(7)	-	-	154	136
מסופקים							
הוצאות תפעוליות							
372	454	84	87	20	21	268	346
ואחרות							
רווח מפעולות							
328	414	66	98	30	45	232	271
רגילות לפני מסים							
201	235	55	56	17	25	129	154
רווח נקי							
27,689	31,040	4,668	5,452	-	-	23,021	25,588
יתרת אשראי לציבור							
17,246	22,017	5,337	7,060	-	-	11,909	14,957
יתרת פיקדונות הציבור							

* פעילות בינמגזרית

דוח הדירקטוריון

סך הכל		פעילות בחו"ל		שוק ההון* בארץ		בנקאות מסחרית בארץ		
2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	
ל שלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר								
במיליוני ש"ח								
215	263	52	53	-	-	163	210	רווח מפעולות מימון הכנסות תפעוליות
74	86	6	6	18	24	50	56	ואחרות
289	349	58	59	18	24	213	266	סך כל ההכנסות הפרשות לחובות
57	36	2	(2)	-	-	55	38	מסופקים הוצאות תפעוליות
125	167	27	29	7	6	91	132	ואחרות
רווח מפעולות								
107	146	29	32	11	18	67	96	רגילות לפני מסים
63	81	18	16	6	10	39	55	רווח נקי

* פעילות בינמגזרית.

הרווח בבנקאות מסחרית הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 בסך 235 מיליון ש"ח בהשוואה ל-201 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע מגידול בהכנסות מפעולות מימון ומהכנסות התפעוליות והאחרות וכן מירידה בהפרשות לחובות מסופקים, שקוזז חלקית מעליה בהוצאות התפעוליות.

היקף האשראי לציבור במגזר זה גדל בשיעור של 12.1% בהשוואה ל-30 בספטמבר 2004 וב-3.8% בהשוואה ל-31 בדצמבר 2004. היקף פיקדונות הציבור גדל בשיעור של 27.7% בהשוואה ל-30 בספטמבר 2004 וב-12.0% בהשוואה ל-31 בדצמבר 2004.

בנקאות פרטית

להלן תמצית רווח והפסד של הבנקאות הפרטית:

סך הכל		פעילות בחו"ל		שוק ההון* בארץ		בנקאות ופיננסים בארץ		
2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	
לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר								
במיליוני ש"ח								
215	215	125	116	-	-	90	99	רווח מפעולות מימון הכנסות תפעוליות
274	276	181	168	72	84	21	24	ואחרות
489	491	306	284	72	84	111	123	סך כל ההכנסות הפרשות לחובות
3	3	3	3	-	-	-	-	מסופקים הוצאות תפעוליות
419	461	269	289	33	44	117	128	ואחרות
רווח (הפסד) מפעולות								
67	27	34	(8)	39	40	(6)	(5)	רגילות לפני מסים
43	9	26	(10)	22	23	(5)	(4)	רווח נקי (הפסד)
4,656	4,422	3,270	3,077	-	-	1,386	1,345	יתרת אשראי לציבור
30,738	34,475	9,780	11,342	-	-	20,958	23,133	יתרת פיקדונות הציבור

* פעילות בינמגזרית שיש לראותה כחלק בלתי נפרד מבנקאות ופיננסים במיוחד בבנקאות הפרטית.

דוח הדירקטוריון

בנקאות ופיננסים		שוק ההון*		פעילות בחו"ל		סך הכל	
בארץ		בארץ		בארץ		בארץ	
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004
במיליוני ש"ח							
34	28	-	-	46	40	80	68
רווח מפעולות מימון הכנסות תפעוליות							
7	7	23	30	53	56	90	86
ואחרות							
41	35	23	30	99	96	170	154
סך כל ההכנסות הפרשות לחובות							
-	-	-	-	1	1	1	1
מסופקים							
52	43	8	15	97	85	164	136
הוצאות תפעוליות ואחרות							
רווח (הפסד) מפעולות							
(11)	(8)	15	15	1	10	5	17
רגילות לפני מסים							
(8)	(6)	9	9	1	5	2	8
רווח נקי (הפסד)							

* פעילות בינמגזרית

הרווח הנקי בבנקאות הפרטית הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 בסך 9 מיליון ש"ח בהשוואה ל-43 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח מוסברת בעיקר מהקטנת הרווח של השלוחה בשוויץ כתוצאה מהשפעת הפרשי שער שליליים בגין ייסוף השקל ביחס לפר"ש בשיעור של 6.65%. לעומת פיחות השקל בשיעור של 0.2% בתקופה המקבילה אשתקד, אשר בקיזוז השפעת המימון נטו לאחר מס הקטינו את הרווח ב-15 מיליון ש"ח, זאת בנוסף לקיטון של כ-10.8 מיליון פר"ש ברווחי השלוחה.

היקף פיקדונות הציבור במגזר זה גדלו בשיעור של 12.2% בהשוואה ל-30 בספטמבר 2004 וב-9.5% בהשוואה ל-31 בדצמבר 2004.

משכנתאות – הלוואות לדיור

סך כל הרווח הנקי במגזר משכנתאות הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 בסך 96 מיליון ש"ח בהשוואה ל-91 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי במגזר משכנתאות הסתכם ברביע השלישי של השנה ב-37 מיליון ש"ח בהשוואה ל-34 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

כרטיסי אשראי

הרווח הנקי מכרטיסי אשראי הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 בסך 45 מיליון ש"ח בהשוואה ל-21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 24 מיליון ש"ח המשקף את הגידול ברווח הנקי של חברת לאומי קארד. הרווח הנקי מכרטיסי אשראי הסתכם ברביע השלישי של השנה ב-19 מיליון ש"ח בהשוואה ל-12 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 7 מיליון ש"ח. הגידול ברווח מוסבר הן מהגידול בהכנסות והן מקיטון בהוצאות התפעוליות.

שוק ההון

הרווח הנקי במגזר שוק ההון הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 בסך 51 מיליון ש"ח בהשוואה ל-16 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מגידול בסך 17 מיליון ש"ח ברווח הנקי של לאומי ושות' בית השקעות ומגידול בסך 15 מיליון ש"ח ברווח הנקי של חברת פסגות אופק בית השקעות. הרווח הנקי במגזר שוק ההון הסתכם ברביע השלישי של השנה ב-16 מיליון ש"ח בהשוואה ל-4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בחדש ספטמבר 2005 אישר דירקטוריון הבנק את מכירת לאומי - פיא חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ, במחיר של 535 מיליון ש"ח, להראל השקעות בביטוח בע"מ וזאת בכפוף לחתימת הסכם בין הצדדים ולאישורים רגולטוריים.

בקשר לחקיקה בעניין הרפורמה בשוק ההון ובקשר עם ההחלטה למכירה הנ"ל ולמכירת קבוצת פסגות אופק וקופות הגמל ראה בעמודים 11-16 לעיל.

דוח הדירקטוריון

ניהול פיננסי

הרווח הנקי בניהול פיננסי הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 בסך 345 מיליון ש"ח לעומת 378 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח המימוני במגזר הניהול הפיננסי כולל את כל ההכנסות בגין השקעות ההון הפיננסי, וכן רווחים ממימוש אגרות חוב זמינות למכירה ורווחים שמומשו ולא מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר כמפורט בעמוד 23 לדוח. הרווח הנקי בניהול פיננסי הסתכם ברביע השלישי של השנה ב-109 מיליון ש"ח בהשוואה ל-137 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

אחר

הרווח הנקי הכולל של מגזר אחר הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 בסך 382 מיליון ש"ח בהשוואה לסך 97 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר מהכנסות מיעודה לפיצויים בסך 118 מיליון ש"ח, ירידה בהוצאות בסך 34 מיליון ש"ח, רישום מסים נדחים לקבל בגין השלוחה בארה"ב בסך 40 מיליון ש"ח, מגידול בתרומת הרווח של חברות כלולות בסך 20 מיליון ש"ח, ומהתאמת יתרת מיסים נדחים עקב שינוי בשיעורי המס בתשעת החודשים הראשונים של 2005 בסכום קטן יותר של 34 מיליון ש"ח לעומת ההתאמה כנ"ל בתקופה המקבילה אשתקד, הפסד בסך 32 מיליון ש"ח שנרשם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2004 בגין השפעה מצטברת לתחילת שנה של שינוי שיטה חשבונאית לפי תקן 19 ורווח מפעולות בלתי רגילות בסך 35 מיליון ש"ח ב-2005.

הרווח הכולל הסתכם ברביע השלישי של השנה ב-48 מיליון ש"ח בהשוואה ל-80 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרוט נוסף של מגזרי פעילות ראה עמודים 96-97.

חברות כלולות (ריאליזציה) - כולל את תוצאות הפעילות של הקבוצה בהשקעות ריאליזציה, ומוצג במגזר "אחר".

סך כל ההשקעות של קבוצת לאומי בחברות כלולות מסתכם ב-30 בספטמבר 2005 בכ- 2,043 מיליון ש"ח לעומת 1,754 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2004.

להלן עיקרי השינויים:

שווי מאזני		שווי שוק		
30 בספטמבר 2005	31 בדצמבר 2004	שינוי ב-%	30 בספטמבר 2005	31 בדצמבר 2004
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
1,020	784	30.1	2,402	1,310
545	556	(2.0)	1,287	1,465
290	238	21.9	1,253	1,005
45	42	6.9	-	-
40	40	-	129	103
12	10	20.0	-	-
9	9	-	7	7
82	75	9.3	-	-
2,043	1,754	16.5	5,078	3,890

תרומת החברות הכלולות לרווח הקבוצה בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 הסתכמה בסך 314 מיליון ש"ח לעומת 294 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (הסכומים אשתקד הם לאחר הפרשה למסים לשלם בעתיד בגין חלוקת דיבידנד בלבד). החל מהרביע השלישי של 2005 ההכנסות בגין שני קונגלומרטים המיועדים למכירה הם לאחר הפרשה מלאה למס (לפי שיעור המס המלא החל על מוסד כספי), תוספת ההפרשה למס הסתכמה ב-18 מיליון ש"ח.

בנוסף בוצעה הפרשה מלאה למס בסך 104 מיליון ש"ח בגין רווחי האקויטי שנוקפו עד סוף יוני 2005.

דוח הדירקטוריון

בסך הכל הוקטנו רווחי החברות הכלולות כתוצאה מהאמור לעיל בסך של 122 מיליון ש"ח. רווחי החברות הכלולות הם לאחר הקטנת מיסים נדחים לשלם בסך 38 מיליון ש"ח עקב הרפורמה במס. בסך הכל לכל היבטי המס היתה השפעה שלילית של 84 מיליון ש"ח על תרומת החברות הכלולות.

* בחודש ספטמבר 2005 חתם הבנק על הסכם למכירת מלוא החזקות הבנק בביטוח ישיר - השקעות פיננסיות בע"מ לחברת צור שמיר אחזקות בע"מ המהוות 18.23% מההון המונפק והנפרע של ביטוח ישיר. העיסקה הושלמה ב-19 באוקטובר 2005 וזאת לאחר שנתקיימו כל התנאים המתלים לביצוע העיסקה. הרווח נטו לאחר מס יסתכם בסך כ-43 מיליון ש"ח והוא ירשם ברביע הרביעי של 2005.

החזקות בתאגידי החזקה ריאליים (קונגלומרט)

החזקות הבנק בתאגידיים כפופה למגבלות הקבועות בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן - "חוק הבנקאות"). חוק הבנקאות קובע, בין היתר, בסעיף 24 לחוק, כי תאגיד בנקאי רשאי להחזיק באמצעי שליטה בקונגלומרט ("תאגיד החזקה ריאלי") אחד בלבד (תאגיד שהונו עולה על כ-1,730,371 אלפי ש"ח, והפועל ביותר משלושה ענפי משק). הבנק מחזיק זה מכבר בשני תאגידיים המוגדרים כקונגלומרט, החברה לישראל בע"מ ואפריקה ישראל להשקעות בע"מ, לגבי חברת מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ ראה להלן.

מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ ("מגדל אחזקות")

על פי הודעת מגדל שנמסרה לבנק בסוף חודש יוני 2005 ולאחר שהבנק ערך בדיקות בעקבות הודעה זו (בהסתמך על נתונים ומידע שהועברו על ידי קבוצת מגדל), הודיע הבנק לבנק ישראל במהלך חודש יולי 2005 כי על פי פרשנות בנק ישראל לסעיף 24 לחוק הבנקאות (פרשנות שהבנק חולק עליה), נכון לסוף מרס 2005, מגדל אחזקות, בה מחזיק הבנק, פועלת ביותר משלושה ענפי משק, ועל כן גם היא מוגדרת כ"תאגיד החזקה ריאלי" ("קונגלומרט"). לפיכך, הוסיף וביקש הבנק כי תינתן לו תקופת מעבר סבירה לעמוד בהוראות חוק הבנקאות לעניין זה. עוד ביקש הבנק כי בנק ישראל יסייע בתיקון החקיקה שאושרה בעקבות ועדת בכר כך שהמלצות ועדת בכר לעניין החזקות בנקים בחברות ביטוח יחולו גם על החזקות הבנק במגדל אחזקות והבנק יוכל להמשיך ולהחזיק בחלק מהחזקותיו במגדל אחזקות.

בעקבות חקיקת החוקים ליישום המלצות ועדת בכר (ראה עמודים 11-16 לדוח) ובלי לגרוע מהאמור בסעיף זה לעיל, ובנוסף על כך, על הבנק למכור חלק מהחזקותיו במגדל אחזקות באופן שהבנק לא יחזיק יותר מעשרה אחוזים מסוג כלשהו של אמצעי שליטה במגדל אחזקות. לענין הירידה בהחזקות הבנק במגדל אחזקות ראה להלן.

אפריקה ישראל להשקעות בע"מ ("אפריקה ישראל")

ביום 28 באוגוסט 2005 פורסמו הדוחות הכספיים של אפריקה ישראל לרביע השני לשנת 2005. על פי הדוחות הכספיים ההון העצמי של אפריקה ישראל נכון ליום 30 ביוני 2005 הינו 1,629,967 אלפי ש"ח.

מיד לאחר שנודע לבנק כתוצאה מפרסום הדוחות הכספיים של אפריקה ישראל כי ההון של אפריקה ישראל מתקרב להון המינימלי של קונגלומרט, פנה הבנק וביקש כי אפריקה ישראל תערוך בדיקה לעניין גובה ההון העצמי בהתאם לכללי הבנקאות (רישוי) (הגדרת הון תאגיד בנקאי לענין סעיף 23 לחוק), התש"ן-1990. בדיקה זו, שתוצאותיה התקבלו בידי הבנק ביום 29 בספטמבר 2005, העלתה כי גובה ההון לצרכי חוק הבנקאות (להבדיל מההון כפי שמשקף בדוחות הכספיים) עולה על גובה ההון לצרכי הגדרת קונגלומרט לפי אותו חוק, ולפיכך אפריקה ישראל עומדת בהגדרת "קונגלומרט".

מיד עם היוודע החשש לכך שההון של אפריקה ישראל עובר על ההון המינימלי של קונגלומרט כאמור לעיל, פנה הבנק לבנק ישראל (בסוף חודש ספטמבר 2005) וביקש מבנק ישראל כי תינתן לו תקופת מעבר סבירה לעמוד בהוראות חוק הבנקאות.

דוח הדירקטוריון

מכירת שני תאגידי החזקה ריאליים

בנק ישראל הודיע לבנק כי עליו למכור את החזקותיו בשני קונגלומרטים (אפריקה ישראל ו/או מגדל אחזקות ו/או החברה לישראל) בהקדם האפשרי ולא יאוחר מיום 30 בספטמבר 2006, ואם אחד משני התאגידים הנמכרים הינו מגדל אחזקות, אזי הבנק יהיה רשאי למכור את החזקותיו במגדל אחזקות בהדרגה, עד ליום 31 במרס 2008 כדלקמן: עד ליום 31 במרס 2007 שיעור החזקות הבנק במגדל אחזקות לא יעלה על 10%, ועד ליום 31 במרס 2008 על הבנק למכור את יתרת החזקותיו במגדל אחזקות (אם לא ישונה עד אז חוק הבנקאות כך שחברות ביטוח יוחרגו באופן מפורש מהוראות סעיף 24 לחוק הבנקאות).

מכירת האחזקות בשני התאגידים כאמור תיצור לבנק רווחי הון.

להתאמת החזקות הבנק לקבוע בחוק הבנקאות תהיינה השלכות כספיות על הבנק שאינן ניתנות לכימות בשלב זה. ראה באור 6 לדוחות הכספיים. מאחר וההשלכות הכספיות על הבנק אינן ניתנות לכימות רואי החשבון הפנו תשומת לב לביאור הנ"ל.

בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים, בוצעה ברביע השלישי של 2005 השלמה להפרשה למס בסך של 104 מיליון ש"ח, בגין רווחי האקויטי שנרשמו עד לתאריך 30 ביוני 2005 זאת לאחר שבעבר נרשמה הפרשה חלקית למס בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים, וזאת בגין שני תאגידי אחזקה ריאליים. בנוסף נעשתה הפרשה למס מלאה בסך 18 מיליון ש"ח בגין רווחי הרביע השלישי של השנה, על פי שיעורי המס החלים על מוסד כספי.

אפ-שר בע"מ

בין הבנק לבין אפריקה ישראל להשקעות בע"מ נחתם ביום 31 באוגוסט 2003 הסכם אופציות, אשר במסגרתו מוקנית לבנק אופציה מסוג Put למכור לאפריקה ישראל את כל מניותיו באפ-שר בע"מ (20% ממניות אפ-שר בע"מ) וזאת בכל עת עד ליום 31 בדצמבר 2005. מחיר המימוש של אופציה ה-Put יקבע על פי הערכת שווי שתיעשה ובהתאמות מסוימות.

כמו כן במסגרת ההסכם הוקנתה לאפריקה ישראל אופציה מסוג Call לרכוש מהבנק את מניותיו באפ-שר וזאת בכל עת החל מיום 1 באוקטובר 2005 ועד ליום 31 בדצמבר 2005. מחיר מימוש של אופציה ה-Call יקבע על פי הערכת שווי שתיעשה בהתאמות מסוימות ובתוספת סך השווה ל-7.50% מהשווי האמור.

במסגרת ארגון מחדש של אחזקות אפריקה ישראל להשקעות בע"מ הועברו מניותיה באפ-שר בע"מ לאפריקה ישראל נכסים בע"מ, שהינה חברה בת בשליטתה של אפריקה ישראל להשקעות בע"מ. ביום 22 ביולי 2004 חתמה אפריקה ישראל נכסים בע"מ על התחייבות כלפי הבנק לפיה היא מקבלת על עצמה את כל התחייבויות אפריקה ישראל להשקעות בע"מ כלפי הבנק על פי הסכם האופציות הנ"ל, וזאת ביחד ולחוד עם אפריקה ישראל להשקעות בע"מ.

בהתאם להסכם הנ"ל ביום 2 באוקטובר 2005 פנה הבנק למעריך שווי על מנת שיבצע הערכת שווי של אפ-שר בע"מ בטרם יחליט על מימוש האופציה המוקנית לו.

רווח מפעולות בלתי רגילות - (מוצג במגזר אחר)

בחודש יוני 2005 מכר הבנק 0.526% מתוך החזקותיו בהון המניות הנפרע של אפריקה ישראל להשקעות בע"מ וכתוצאה מכך שיעור החזקה של הבנק בהון המניות של אפריקה ישראל ירד ל-15.83%. גם לאחר שינוי זה לבנק יש זכות למינוי 20% מחברי הדירקטוריון של אפריקה ישראל. הרווח נטו, לאחר מס של הבנק מהמכירה הנ"ל הסתכם בסך של 17.0 מיליון ש"ח ונרשם כרווח מפעולות בלתי רגילות.

ביוני 2005 מכר הבנק אופציות למימוש במניות של החברה לישראל בע"מ. הרווח נטו, לאחר מס מהמכירה הנ"ל הסתכם בסך של 17.0 מיליון ש"ח ונרשם כרווח מפעולות בלתי רגילות.

דוח הדירקטוריון

בחודש יוני 2005 מימשו מחזיקי אופציות של החברה לישראל בע"מ את האופציות שהחזיקו להון מניות וכתוצאה מכך ירד שיעור ההחזקה של הבנק בחברה לישראל לשיעור של 18.37%. גם לאחר שינוי זה לבנק יש זכות למנות 20% מחברי הדירקטוריון.

מרכזי הרווח בקבוצה

להלן פרטים על תרומת מרכזי הרווח העיקריים בקבוצה לרווח הנקי מפעולות רגילות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		השינוי		
2005		2004		2005		2004
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		%		%
757	762	304	265	(0.7)	14.7	הבנק (1)
325	244	127	87	33.2	46.0	חברות מאוחדות בארץ (2)
245	260	84	79	(5.8)	6.3	חברות מאוחדות בחו"ל (1) (3)
316	290	56	110	9.0	(49.1)	חברות כלולות (2)
1,643	1,556	571	541	5.6	5.5	הרווח הנקי מפעולות רגילות
רווח השלוחות בחו"ל						
במונחים נומינליים (מיליון						
47.8	47.2	1.1	20.5	1.1	(4.8)	דולר) (4)

(1) התאמות מתרגום בגין ההשקעות בחו"ל קוזזו כנגד התאמות מתרגום מקורות המימון בבנק לאחר השפעת המס.

(2) חברות כלולות של לאומי ושות' נכללו בנתוני חברות מאוחדות בארץ.

(3) לאחר התאמות מסוימות לכללי החשבונאות בארץ.

(4) כפי שדווח על ידי השלוחות בחו"ל כולל סניפי חו"ל וזכויות המיעוט.

הירידה ברווח הנקי מפעולות רגילות של הבנק לתשעת החודשים הראשונים של השנה לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובעת בעיקר מגידול בהפרשות לחובות מסופקים, מגידול בהוצאות התפעוליות לרבות עלויות פרישה מרצון. מאידך, הגידול בהכנסות התפעוליות וברווח המימוני לפני הפרשות לחובות מסופקים קיזזו חלקית את ההשפעות הנ"ל.

הגידול ברווחי חברות מאוחדות בארץ היה בעיקר בחברות: לאומיקארד 24 מיליון ש"ח, לאומי ושות' 17 מיליון ש"ח ופסגות אופק 15 מיליון ש"ח.

הירידה ברווחי חברות מאוחדות בחו"ל בניטרול השפעת הפרשי השער בגין ההשקעה לתחילת השנה נגרמה בעיקר בשוויץ ובארה"ב, ואילו הרווח בשלוחה באנגליה גדל.

לפרטים נוספים ראה עמודים 44 ו-45.

השיפור בתרומת רווחי חברות כלולות היה בחברה לישראל, באפריקה ישראל להשקעות ובמגדל אחזקות, וזאת על אף הקטנת הרווח כתוצאה מהפרשות למס. ראה עמודים 39-40. בקשר עם מכירת שני תאגידים ריאליים וההפרשות המיוחדות למס.

לפרטים נוספים ראה עמודים 48 ו-49 לדוח.

להלן תשואת הרווח הנקי של מרכזי הרווח על ההון המושקע*:

30 בספטמבר 2005		30 בספטמבר 2004		
באחוזים				
19.3	17.9			הבנק
11.4	8.9			חברות מאוחדות בארץ
8.3	9.4			חברות מאוחדות בחו"ל
27.7	31.3			חברות כלולות
15.2	14.5			סך הכל

* לאחר התאמות מתרגום בגין השקעות בחו"ל בקיזוז התאמות מתרגום מקורות המימון לאחר מס.

פעילות חברות מוחזקות עיקריות

חברות מאוחדות בארץ

השקעות הבנק בחברות בנות המאוחדות בארץ מסתכמות ב-30 בספטמבר 2005 ב-4,215 מיליון ש"ח, לעומת 3,873 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2004. התרומה לרווח הנקי בתקופת ינואר - ספטמבר של שנת 2005 היתה בסך 326 מיליון ש"ח בהשוואה ל-244 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 33.7%. התרומה לרווח ברביע השלישי של השנה היתה בסך 128 מיליון ש"ח בהשוואה ל-87 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 47.1%. להלן תרומת החברות המאוחדות העיקריות בארץ לרווח הנקי של הקבוצה:

תשואה על השקעת הקבוצה		תרומה לרווח הקבוצה (1)			
לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2005	2004	2005	2004	שיעור השינוי	
%		במיליוני ש"ח		%	
8.2	7.9	101.6	93.2	9.0	לאומי למשכנתאות
25.1	22.8	56.3	50.2	12.2	בנק ערבי ישראלי
-	-	45.4	21.3	113.1	לאומי קארד
25.2	10.4	27.0	10.1	167.3	לאומי ושות' בית השקעות (2)
37.8	10.9	21.0	5.6	275.0	פסגות אופק בית השקעות
17.4	15.1	30.6	23.2	31.6	לאומי החזקות ריאליות
5.0	3.9	24.6	18.7	31.9	לאומי ליסינג והשקעות
3.2	5.6	19.7	21.6	(8.8)	אחרות
11.4	8.9	326.2	243.9	33.7	סך כל החברות המאוחדות בארץ

(1) הרווח המוצג הינו לפי חלק הקבוצה בתוצאות.

(2) כולל הרווח ו/או ההפסד של החברות הכלולות של לאומי ושות'.

לאומי חברה למימון בע"מ

בימים 9 ו-10 באוקטובר 2005 התקיים מכרז לציבור של שתי סדרות הנפקת אגרות חוב Zero Coupon, לפדיון בתום 3 שנים. בהיקף של 2.25 מיליארד ש"ח:

ב-9 באוקטובר 2005 התקיים מכרז של סדרת אגרות צמודות למדד בערך נקוב של 1.5 מיליארד ש"ח. בסך הכל הוקצו 1,496.5 מיליון ש"ח ע.נ. אגרות חוב בתמורה כספית של 1,355.8 מיליון ש"ח.

מחיר היחידה שנקבע במכרז משקף תשואה שנתית לפדיון בשיעור של כ-3.34%.

ב-10 באוקטובר 2005 התקיים מכרז של סדרת אגרות חוב שקליות עם הגנה שקלית/דולרית בערך נקוב של 750 מיליון ש"ח.

בסך הכל הוקצו 750 מיליון ש"ח ע.נ. אגרות חוב בתמורה כספית של 642 מיליון ש"ח.

מחיר היחידה שנקבע במכרז משקף תשואה שנתית לפדיון בשיעור של כ-5.32%.

דוח הדירקטוריון

חברות מאוחדות בחו"ל

השקעות הבנק בחברות מאוחדות בחו"ל מסתכמות ב-30 בספטמבר 2005 בסך 4,192 מיליון ש"ח לעומת 4,014 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2004.

להלן תרומות החברות המאוחדות העיקריות בחו"ל לרווח הנקי של הקבוצה:

תשואה על השקעת הקבוצה		תרומה לרווח הקבוצה (*)	
לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר			
	2005	2004	שיעור השינוי
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%
לאומי ארה"ב (B.L.C)	9.6	12.1	(15.4)
לאומי בריטניה	9.2	11.7	(15.5)
לאומי שוויץ	-	3.3	-
לאומי לוקסמבורג	2.5	8.1	(63.6)
לאומי רי	120.2	-	-
אחרות	1.2	-	(13.1)
סך כל החברות המאוחדות בחו"ל	8.3	9.4	(5.9)

(*) התאמות מתרגום בגין ההשקעות בחו"ל קוזזו כנגד התאמות מתרגום מקורות המימון בבנק לאחר השפעת המס. להלן הסכומים שקוזזו:

- לאומי ארה"ב 81 מיליון ש"ח ב-2005 לעומת 26 מיליון ש"ח ב-2004.
- לאומי בריטניה (14) מיליון ש"ח ב-2005 לעומת 16 מיליון ש"ח ב-2004.
- לאומי שוויץ (24) מיליון ש"ח ב-2005 לעומת 1 מיליון ש"ח ב-2004.

התרומה של החברות המאוחדות בחו"ל, כולל הפרשי שער בגין ההשקעה, לרווח הנקי המדווח בשקלים של הקבוצה בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 הסתכמה ברווח בסך של 292 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 305 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. התרומה לרווח הנקי ברביע השלישי של השנה הסתכמה בסך 84 מיליון ש"ח לעומת תרומה בסך 72 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השינוי בתרומה לרווח שנובע מהשפעת הפיחות בשער השקל לעומת הדולר קוזז חלקית מייסוף השקל לעומת יתר המטבעות. השפעת הפרשי השער נטו היתה בהגדלת הרווח בסך 88 מיליון ש"ח בתקופת ינואר - ספטמבר של השנה לעומת סך 78 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות המימון נטו שנגרמו בבנק וקוזזו חלק מהפרשי שער אלה הסתכמו בכ-47 מיליון ש"ח בתקופת ינואר - ספטמבר של השנה לעומת 45 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן ריכוז של הנתונים הנ"ל:

לתשעה חודשים		לשלושה חודשים	
שהסתיימו ב-30 בספטמבר			
	2005	2004	שיעור השינוי
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%
רווח השלוחות בשקלים	204.2	226.3	(85.4)
הפרשי שער בגין ההשקעה	87.5	78.4	(13.2)
הפרשי שער בגין עלות מקורות המימון נטו	(47.2)	(45.0)	7.2
סה"כ תרומת השלוחות (לאחר קיזוז מקורות המימון נטו)	244.5	259.7	79.4

דוח הדירקטוריון

להלן פירוט הרווח הנקי (ההפסד) של השלוחות בחו"ל כפי שדווח על ידן:

לתשעה חודשים		לשלושה חודשים			
שהסתיימו ב-30 בספטמבר		שהסתיימו ב-30 בספטמבר			
2005	2004	2005	2004		
במיליונים	%	במיליונים	%		
20.3	27.1	6.8	10.7	לאומי ארה"ב (BLC) - דולר	
8.4	7.2	2.9	2.5	לאומי בריטניה - ליש"ט	
0.3	11.1	0.1	2.5	לאומי שוויץ - פר"ש	
(0.6)	(3.7)	(0.4)	(0.4)	לאומי צרפת - אירו	
0.7	1.0	0.3	0.1	לאומי לוקסמבורג - אירו	
8.5	(0.5)	6.4	3.3	לאומי רי - דולר	

הרווח הנומינלי של החברות המאוחדות בחו"ל כפי שדווח על ידן הסתכם בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 בסך 45.3 מיליון דולר לעומת 47.0 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 3.6%.

בקשר לתביעות משפטיות ונושאים אחרים הקשורים לחברות מאוחדות ראה באורים 2, 4 ו-11 לדוחות הכספיים.

בנק לאומי ארה"ב

בחודש נובמבר 2005 נודע לבנק לאומי ארה"ב, כתוצאה מביקורת שנערכה על ידי רשויות הפיקוח, כי צפוי שבתוך מספר שבועות יחתם הסכם בינו לבין הרשויות הני"ל, בעיקר בקשר עם חיזוק בקרות ונהלים בגין מניעת הלבנת הון.

לאחרונה פתח בנק לאומי ארה"ב סניף בהיילנד פארק, שיקגו. הסניף יתמקד בבנקאות עסקית ופרטית.

בנק לאומי שוויץ

בחודש נובמבר 2005 רכש הבנק 2,650 מניות של לאומי שוויץ המהוות 4% מההון הנפרע של לאומי שוויץ. לאחר הרכישה הני"ל אחזקות הבנק בלאומי שוויץ המקנות זכות לקבלת רווחים מסתכמות ב-74.93% ו-90.42% מזכויות ההצבעה.

רכישת בנק ברומניה

ביום 31 באוקטובר 2005 חתמו הבנק וחברת S.C. KOLAL B.V. ("קולל") שהינה בעלת שליטה בבנק יורום (EUROM BANK S.A.), על הסכם על פיו ירכוש הבנק מאת קולל מניות המהוות 95% מהון המניות המונפק והנפרע של יורום. תמורת המניות ישלם הבנק לקולל בעת השלמת העסקה כ-41.7 מיליון דולר ארה"ב.

השלמה העסקה כפופה לעמידה בתנאים מתלים, בין היתר, קבלת היתרים מאת רשויות הפיקוח בישראל וברומניה ומחיקת מניות יורום מהמסחר בבורסה ברומניה.

יורום הינו תאגיד בנקאי ברומניה, המפעיל כ-35 סניפים ומשרדים, ועוסק בפעילות פיננסית מגוונת הכוללת, קבלת פיקדונות, מתן אשראי, סחר בינלאומי ופעילות במט"ח. סך המאזן של הבנק ליום 30 ביוני 2005 מסתכם ב-165 מיליון דולר וההון העצמי של הבנק הוא 27 מיליון דולר.

לאומי אינטרנשיונל אינווסטמנטס נ.ו.

לאומי אינטרנשיונל אינווסטמנטס נ.ו. (L.I.I) חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, פירסמה בחודש נובמבר 2005 עדכון לתכנית ההנפקות בשוק האירו, לקראת הנפקה נוספת של כתבי התחייבות נדחים, אשר יוכרו על ידי בנק ישראל כהון משני של הבנק. מועד ההנפקה טרם נקבע.

קרנות נאמנות

שווי נכסי קרנות הנאמנות בניהול הקבוצה בארץ ב-30 בספטמבר 2005 היה 36.5 מיליארד ש"ח לעומת 29.4 מיליארד ש"ח בסוף 2004. שווי נכסי קרנות הנאמנות בניהול הקבוצה לסוף ספטמבר 2005 היווה 27.62% מהיקף קרנות הנאמנות במערכת. בקשר עם בדיקה של רשות ניירות ערך בקבוצה, ראה עמוד 56 לדוח. בקשר לחקיקה בעניין רפורמה בשוק ההון ראה עמודים 11-16 לעיל, ובאור 9 לדוחות הכספיים.

בקבוצה בארץ פועלות שתי חברות לניהול קרנות נאמנות:

לאומי פיא - ב-30 בספטמבר 2005 היו בניהולה 51 קרנות נאמנות שהיקף נכסיהן כ-16.6 מיליארד ש"ח, לעומת 14.3 מיליארד בסוף 2004. חלקה מסך נכסי הענף בסוף ספטמבר 2005 הוא 12.57%.

בקשר עם ההחלטה למכירת לאומי - פיא ראה לעיל עמוד 38 לדוח.

פסגות - ב-30 בספטמבר 2005 ניהלה החברה 58 קרנות נאמנות בהיקף של כ-19.9 מיליארד ש"ח לעומת 15.1 מיליארד ש"ח לסוף 2004. חלקה של החברה מסך נכסי הענף בסוף ספטמבר 2005 הוא 15.06%.

בקשר עם ההחלטה למכירת קבוצת פסגות אופק ראה לעיל עמודים 15-16.

קופות גמל

קופות הגמל המנוהלות על ידי קבוצת לאומי כוללות קופות גמל לעצמאיים, קופות לשכירים, קופות מרכזיות לפיצויים וקופה לתשלום דמי מחלה.

שווי נכסי הקופות שבניהול קבוצת לאומי הגיע לכ-35.6 מיליארד ש"ח נכון ל-30 בספטמבר 2005, בהשוואה לכ-33.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2004.

הקבוצה, באמצעות לאומי גמל בע"מ, מעניקה שירותים תפעוליים ואחרים לקופות מפעליות ופרטיות. שווי הנכסים הכולל של קופות אלה הסתכם ב-2 מיליארד ש"ח נכון ל-30 בספטמבר 2005, לעומת 1.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2004.

בתקופה ינואר - ספטמבר של 2005 התשואות הריאליות של קופות הגמל היו חיוביות. קופת הגמל עצמה, הגדולה שבקופות אשר בניהול הבנק, הניבה תשואה ריאלית נטו חיובית בשיעור של 9.1%.

הבנק ערב לעמיתי חלק מקופות הגמל המנוהלות על ידי קבוצת לאומי להבטחת החזר סכומי הקרן המקוריים שהופקדו, המסתכמים ב-30 בספטמבר 2005 ב-10,157 מיליון ש"ח. ערך הנכסים של הקופות הנ"ל ליום 30 בספטמבר 2005 מסתכם ב-26,424 מיליון ש"ח. לעמיתים אשר הצטרפו לקופות הגמל הנ"ל, החל מ-31 באוגוסט 1994, חלה ערבות זו רק מתום שלוש שנים מהצטרפותם. הסכומים שנצברו בקופות הגמל לזכותם של העמיתים כאמור והנמוכים מסך הפקדויות הנומינליות הינם כ-82 אלפי ש"ח ב-30 בספטמבר 2005. השווי ההוגן של ההתחייבות הנ"ל ליום 30 בספטמבר 2005, אינו מהותי.

בקשר לחקיקה בעניין רפורמה בשוק ההון ובקשר עם ההחלטה על מכירת קופות הגמל ראה עמודים 11-16 לעיל, ובאור 9 לדוחות הכספיים.

קרנות השתלמות

בקבוצה פועלות שתי קרנות השתלמות:

קה"ל - קרן השתלמות לעובדים בע"מ שנוסדה ב-1979, ונמצאת בניהול משותף של הבנק ושל בנק דיסקונט לישראל בע"מ.

קה"ל קרן השתלמות מסלולים בניהול קה"ל ניהול קרנות השתלמות (1996) בע"מ, חברה בת משותפת של הבנק ושל בנק דיסקונט לישראל בע"מ.

דוח הדירקטוריון

שווי נכסי קרנות ההשתלמות הגיע לכ-10.3 מיליארד ש"ח ב-30 בספטמבר 2005, לעומת כ-10.0 מיליארד ש"ח בסוף 2004. מספר המעסיקים המפרישים לקרן הוא כ-43 אלף, ומספר החשבונות בקרן כ-368 אלף.

התשואה הריאלית נטו של קה"ל בתקופה ינואר - ספטמבר של 2005 בכל המסלולים היתה חיובית.

בקשר לחקיקה בעניין רפורמה בשוק ההון ראה עמודים 11-16 לעיל, ובאור 9 לדוחות הכספיים.

כרטיסי אשראי

הרווח הנקי של חברת לאומי קארד בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 הסתכם בסך של 45 מיליון ש"ח לעומת 21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 113.1%.

הרווחים הני"ל הינם לאחר תשלום עמלת מנפיק למנפיקים השונים, מזה לבנק 41 מיליון ש"ח.

בקשר עם אי ודאות ראה באור 11.ב. בדוח הכספי.

"עשיית שוק" באגרות חוב מסוג "שחר"

בהתאם לתיקון מס' 14 לחוק מילווה המדינה, תשל"ט-1979 מינואר 2005 פרסם משרד האוצר מכרז למינוי "עושה שוק ראשי באגרות חוב ממשלתיות".

מטרת המכרז הינה למנות עושי שוק לאגרות החוב הממשלתיות אשר יקלטו את מרבית ההיצע המונפק ע"י המדינה בשוק ה"ראשוני" ויצטטו מחירי קניה ומכירה ללקוחותיהם בשוק ה"משני", שיטת מסחר זו אמורה להגביר את הסחירות הקיימת בשוק אגרות החוב הממשלתיות.

על מנת לקחת חלק בהליך המינוי היה על הבנק לעמוד במספר דרישות רגולטוריות והוניות וכן להתחייב על היקפי רכישה מינימליים של אגרות החוב.

לאחר שהגיש את כל המסמכים ועמד בכל התנאים מונה בנק לאומי ע"י משרד האוצר כעושה שוק ראשי באגרות חוב ממשלתיות.

המסחר בשיטת עושי השוק אמור להתחיל ב-1 במרס 2006 כאשר המסחר יתבצע, בשלב זה, באגרות חוב מסוג שחר בלבד.

השקעות הקבוצה בחברות כלולות מסתכמות ב-30 בספטמבר 2005 בסך 2,043 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,754 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2004.

התרומה לרווח הנקי בתקופת ינואר - ספטמבר של שנת 2005 הסתכמה ברווח של כ-314 מיליון ש"ח לעומת רווח של כ-294 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. התרומה לרווח הנקי ברביע השלישי של השנה הסתכמה ברווח של כ-53 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך כ-111 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בקשר עם מכירת שני תאגידי החזקה ריאליים וההשלכות הכספיות ראה בעמודים 40 ו-41.

להלן פרטים בקשר להשקעות הקבוצה בחברות כלולות עיקריות:

קבוצת אפריקה ישראל להשקעות בע"מ

הרווח הנקי בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 הסתכם בסך של כ-519 מיליון ש"ח לעומת כ-291 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. התשואה נטו על ההון, במונחים שנתיים, הגיעה ל-52% לעומת 35% בתקופה המקבילה אשתקד.

המאזן המאוחד הסתכם ליום 30 בספטמבר 2005 בכ-14.7 מיליארד ש"ח.

ההון העצמי ל-30 בספטמבר 2005 הסתכם בסך 1,854 מיליון ש"ח לעומת 1,407 מיליון ש"ח בסוף 2004.

בקשר עם המשך החזקת הבנק בקבוצת אפריקה ישראל ראה לעיל עמודים 40 ו-41 לדוח.

קבוצת מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ

הרווח הנקי של הקבוצה הגיע בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 ל-487 מיליון ש"ח לעומת כ-357 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. התשואה נטו להון, במונחים שנתיים, הגיעה ל-26% לעומת 19.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח מביטוח חיים הסתכם בכ-547 מיליון ש"ח, לעומת 290 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח מביטוח כללי הסתכם בכ-161 מיליון ש"ח, לעומת כ-125 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הקבוצה הינה בעלת היקף מאזן של כ-49.6 מיליארד ש"ח, מזה כ-40.3 מיליארד ש"ח עתודות ביטוח חיים וכ-0.5 מיליארד ש"ח עתודות ביטוח כללי. ההון העצמי ליום 30 בספטמבר 2005 הסתכם בכ-2,614 מיליון ש"ח, לעומת כ-2,576 מיליון ש"ח בסוף 2004.

בקשר עם התביעות התלויות נגד קבוצת מגדל ראה פרטים בבאור 5 לדוחות הכספיים. לאור העובדה שלא נעשו הפרשות בדוחות הכספיים של מגדל בגין התביעות התלויות מאחר ולא ניתן להעריך את סיכויי התביעות והחשיפה בגינן, רואי החשבון הפנו תשומת לב לבאור הני"ל.

בקשר עם הרפורמה בשוק ההון והשפעתה על המשך החזקת הבנק בקבוצת מגדל ראה לעיל עמוד 40 לדוח.

בקשר עם המשך החזקת הבנק בקבוצת מגדל ראה לעיל עמודים 40 ו-41 לדוח.

החברה לישראל בע"מ

החברה לישראל בע"מ, הינה חברת החזקות אשר עיקר החזקותיה הינן בתחומי הכימיקלים, (החזקה ב-53% במניות כימיקלים לישראל בע"מ), ספנות (החזקה של כ-97.5% בצים שרותי ספנות משולבים בע"מ), אנרגיה (החזקה של כ-26% בבתי זיקוק לנפט בע"מ) והחזקות נוספות.

דוח הדירקטוריון

הרווח הנקי בתקופת ינואר - ספטמבר של 2005 הסתכם בכ-1,371 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך כ-1,051 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

המאזן המאוחד של החברה לישראל הסתכם ביום 30 בספטמבר 2005 בכ-24.8 מיליארד ש"ח לעומת סך של 22.1 מיליארד ש"ח בסוף 2004.

ההון העצמי ל-30 בספטמבר 2005 הסתכם בכ-5,170 מיליון ש"ח לעומת כ-3,612 מיליון ש"ח בסוף 2004.

בקשר עם אי ודאויות עיקריות הקשורות בהשקעה של החברה לישראל בבז"ן ראה באור 7 לדוחות הכספיים. מאחר ולא ניתן להעריך את ההשפעה של הנ"ל על מצבה הכספי של החברה לישראל, רואי החשבון הפנו תשומת לב לבאור הנ"ל.

ניהול סיכוני שוק וסיכון נזילות

מדיניות ניהול סיכוני השוק נועדה לתמוך בהשגת היעדים העסקיים, וכן הגבלת ההפסדים היכולים לנבוע מחשיפה לשינויים בשוקי הכספים וההון, שיעורי ריבית, שערי חליפין ואינפלציה, תוך הערכת הרווח החוזי מניהול הסיכונים.

מדיניות ההנהלה היא לנהל באופן מבוקר את הסיכונים הנובעים מחשיפות השוק במסגרת המגבלות שקבע הדירקטוריון ולקבוע באופן שוטף ועדכני את מידת החשיפות בהתאם לתחזיות הכלכליות על התפתחות שוקי ההון ושוקי הכספים ועל האינפלציה והמחירים היחסיים הצפויים במגזרים השונים.

ניהול סיכוני השוק בבנק כולל גם את מרבית החברות הבנות בארץ למעט בנק לאומי למשכנתאות בע"מ (להלן - בלמ"ש) ולאומי ושות' בית השקעות בע"מ, להם מדיניות וניהול סיכוני שוק עצמאיים, בשל אופי פעילותם השונה בהשוואה לבנק.

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 339 של המפקח על הבנקים, על מערכת ניהול הסיכונים "להביא בחשבון את החשיפות לסיכונים בחברות הבנות בישראל ומחוץ לישראל, ולהתבסס על מידע זמין מגופים אלה כחלק ממערך המידע הניהולי".

בהתאם לכך אמצו כל החברות הבנות מדיניות עצמאית לניהול סיכוני שוק ומסגרות לחשיפות לסיכוני שוק במתכונת אחידה שנקבעה על ידי הבנק, וזאת בנוסף למסגרות הפנימיות הקיימות אצלן. מסגרות אלה נבחנו על ידי מנהל סיכוני השוק של הבנק ונמצאו סבירות.

המידע על מצב החשיפות בהתאם למסגרות שנקבעו מתקבל מהחברות הבנות אחת לחודש או לפי דרישה, ומובא בחשבון בראייה הכוללת של החשיפות בקבוצה.

החשיפה בבסיס

החשיפה לסיכון הבסיס מוגדרת כהפסד שיכול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, והוא נוצר מההפרש שבין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת עסקות עתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה: המגזר הצמוד למדד, המגזר במטבע חוץ ובשקלים צמודים למטבע חוץ והמגזר השקלי הלא צמוד.

החל משנת 2004 עם המעבר לחשבונאות נומינלית, הוגדר ההון החשוף כמקור שקלי לא צמוד לצורך מדידת החשיפות בבסיס.

להלן החשיפה בפועל ברמת הקבוצה בהשוואה למגבלות שקבע הדירקטוריון. הנתונים מוצגים במונחים של אחוז מההון החשוף.

עודף או גרעון מקסימליים	31 בדצמבר 2004	31 במרס 2005	30 ביוני 2005	30 בספטמבר 2005	
(100%)-50%	(35.9%)	(30.5%)	(29.2%)	(30.4%)	לא צמוד
(50%)-100%	35.9%	30.5%	29.2%	30.4%	צמוד מדד
(10%)-25%	-	-	-	-	מטבע חוץ

במהלך תשעת החודשים הראשונים של 2005, נותב למגזר השקלי הצמוד למדד כ- 27.1% בממוצע מההון החשוף ויתרת ההון החשוף נותבה למגזר הלא צמוד. למגזר המט"ח (והצמוד מט"ח) לא נותב הון בהיקף משמעותי.

השיעור המרבי של ההון שהושקע במגזר הצמוד למדד היה בחודש ינואר 2005, 37.7% והשיעור המינימלי היה בחודש פברואר 2005, 12.0%.

הבנק עמד בכל מגבלות החשיפה בבסיס במהלך תשעת החודשים הראשונים של 2005.

דוח הדירקטוריון

החשיפה בריבית

סיכוני ריבית נובעים מהחשיפה לשינויים עתידיים בשיעורי הריבית. השינויים עלולים לגרום לשחיקה של ההון הכלכלי, ההון העצמי והרווח החשבונאי. החשיפה לשינויים בריבית נובעת מרגישות שונה לשינויים בשיעורי הריבית של הנכסים בהשוואה להתחייבויות בכל אחד מהמגזרים. להלן תמצית החשיפות בריבית (במיליוני ש"ח):

השחיקה הפוטנציאלית בשווי הכלכלי השחיקה הפוטנציאלית ברווח השנתי*						השפעת שינוי בעקום התשואות בשיעור של 1%
30 בספטמבר 2005	31 בדצמבר 2004	30 ביוני 2005	31 בדצמבר 2004	30 ביוני 2005	30 בספטמבר 2005	
-	150	14	150	135	86	לא צמוד
29	347	52	347	317	143	צמוד מדד
76	78	41	78	66	103	מטבע חוץ
105	575	107	575	518	332	סך הכל הקבוצה

* השחיקה המירבית ברווח השנתי, על בסיס בחינה של שלוש השנים הקרובות.

מגבלות החשיפה בריבית הינן לשינוי מירבי של השווי הכלכלי ברמת הקבוצה בסך 1,000 מיליון ש"ח, ולשינוי ברווח השנתי של 500 מיליון ש"ח (המגבלות ב-31 בדצמבר 2004, 1,400 מיליון ש"ח ו-540 מיליון ש"ח בהתאמה).

הבנק עמד בכל מגבלות החשיפה בריבית במהלך תשעת החודשים הראשונים של 2005.

סיכון הנזילות

בהתאם להוראת נוהל בנקאי תקין 342 של המפקח על הבנקים בנושא ניהול הנזילות, מיושם החל מתחילת 2005 בלאומי מודל פנימי שמטרתו לאמוד מהימנה את האמצעים הנזילים שברשות הבנק ואת צרכי הנזילות שלו, בתנאי פעילות רגילים ובתרחישי קיצון.

בהתאם למגבלות שאושרו, יחס הנזילות צריך להיות גבוה מאחד ופער הנזילות צריך להיות גבוה מאפס, בכל אחד מהתרחישים (כמפורט בדוח השנתי לשנת 2004 בעמוד 110) בטווח תכנון של יום, שבוע וחודש.

הבנק עמד במגבלות במהלך תשעת החודשים הראשונים של 2005.

ערך הנתון לסיכון - Value at Risk (VAR)

ה-VAR מודד את ההפסד הפוטנציאלי הצפוי (הירידה הצפויה בשווי ההון של הנכסים פחות ההתחייבויות) מתמהיל מבנה התיק למשך תקופה עתידית נתונה וברמת בטחון נתונה, זאת כתוצאה משינויים אפשריים במחירי השוק של אגרות החוב, מט"ח, אינפלציה, מניות ושיעורי ריבית בכיוון הגורם הפסד לבנק. חישוב ה-VAR נעשה אחת לחודש ברמת הקבוצה ובתדירות גבוהה יותר עבור תיקים מסויימים.

החל משנת 2004, עקב המעבר לדיווחים נומינלים, מטבע הבסיס לחישוב חשיפות השוק ובכלל זה לחישוב ה-VAR הוא שקל לא צמוד.

חישובי ה-VAR כפי שמפורטים להלן, וכן המגבלות במונחי VAR נעשו בשיטה פרמטרית, ברמת ביטחון של 99%, ולתקופה של החזקת הפוזיציות למשך שבועיים.

אומדן סכום ה-VAR :

31 בדצמבר 2004	30 ביוני 2005	30 בספטמבר 2005	
(במיליוני ש"ח)			
136	103	112	סך ה-VAR
36	29	32	VAR התיקים המשוערכים MTM

מגבלות הדירקטוריון על ה-VAR ברמת הקבוצה הם 500 מיליוני ש"ח ומגבלה של 300 מיליוני ש"ח על ה-VAR התיקים המשוערכים Mark to Market. הבנק עמד במגבלות במהלך תשעת החודשים הראשונים של 2005.

לפרטים נוספים בקשר לניהול סיכונים שוק ראה בדוח השנתי 2004 עמודים 101-113. בקשר לסיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים וסיכונים אשראי ראה בדוח השנתי 2004 עמודים 113-120.

הערכות לקראת בזל 2

וועדת בזל לפיקוח בנקאי הוציאה ביוני 2004 את האמנה החדשה למדידת הלימות הון (בזל 2) שאמורה להיות מיושמת, לאחר הנחיות של הבנקים המרכזיים. האמנה מושתתת על שלושה בסיסים: דרישות הון מזעריות, פיקוח שליטה ובקרה על הלימות ההון ומדיניות בקשר עם גלוי מידע לציבור. מידע כזה ישלים את דרישות ההון המזערי והפיקוח הנדרש, ויאפשר לשוק להעריך סיכון הבנק.

המטרות המוצהרות של אמנת בזל הן לחזק את איתנות ויציבות המערכת הבנקאית העולמית, לשפר הליך ניהול הסיכונים, למסד הקשר בין ניהול הסיכון וניהול האסטרטגיה העסקית של הבנקים להשגת יעדיהם ולוודא כי הלימות הון לא תביא לפער תחרותי בפעילות הבנקאית העסקית. נדרשת יכולת הערכת סיכונים והבנה בניהולם, הן, כמובן של הבנקים עצמם, אך גם של הגורם המפקח. זה האחרון אמור לוודא כי הבנק, בהערכתו את הסיכונים העומדים בפניו, וההון הנגזר מהם, יוכל לעמוד גם בתרחישים בלתי צפויים.

דרישות ההון המזערי החדשות מתייחסות, בנוסף לסיכונים אשראי ושוק, אליהם נדרשים הבנקים להתייחס זה מכבר, גם לסיכונים תפעוליים. בנוסף, נדרשים שינויים נכרים בדרישות ההון בגין סיכונים אשראי. בשני ההקשרים, הן של סיכונים אשראי והן של סיכונים תפעוליים, מציעה הוועדה שלוש חלופות לחישובי הון מזערי. החלופות מאופיינות ברגישות סיכון הולכת וגדלה. בנקים, והמפקח על הבנקים, אמורים לבחור השיטה המתאימה לרמת ניהול הסיכון בה הם נוקטים.

הבנק פועל להתאמת התהליכים והמערכות הנובעים מהמלצות וועדת בזל בדבר הקצאת הון על פי סוגי ורמות הסיכונים. ההתאמה תחייב השקעת משאבים ניכרים לאורך תקופה של מספר שנים.

מצב ההצמדה, ומצב הנזילות

מצב ההצמדה

במהלך תשעת החודשים הראשונים של 2005 הושפע ניהול מאזני ההצמדה ממספר גורמים שעיקרם:

עליית מדד בטווח המתוכנן, המשך האופטימיות בשוקי ההון ופיחות חד בשער השקל ביחס לדולר, בעיקר ברביע השני של השנה.

האופטימיות בשוק ההון והריבית הנמוכה השפיעו על המשך מגמת הירידה במשקל פיקדונות הציבור בסך הנכסים הכספיים של הציבור. בעוד שהיקף פיקדונות הציבור גדל בתשעת החודשים הראשונים של 2005 בשיעור של 2.8%, חל בתקופה זו גידול משמעותי בהיקף תיק ניירות הערך של לקוחות הבנק גידול בשיעור 27.5% מזה בקרנות הנאמנות גידול בשיעור 24.3%.

יתרת האשראי לציבור עלתה בשיעור של 3.4% הנובעת מגידול באשראי הלא צמוד ב-8.7% והצמוד למדד ב-2.1% שקוּזז על ידי ירידה באשראי במט"ח ב-0.4%, ובניטרול השפעת הפרשי השער ירד האשראי במטבע חוץ בכ-2.0%, והמשך המעבר של חברות במשק לגיוס הון דרך הנפקות לציבור ולמשקיעים מוסדיים.

להלן מצב מאזני ההצמדה:

ליום 31 בדצמבר 2004			ליום 30 בספטמבר 2005			
לא צמוד	צמוד מדד מטבע חוץ (2)	לא צמוד	לא צמוד	צמוד מדד מטבע חוץ (2)	לא צמוד	מטבע חוץ (2)
מיליוני ש"ח						
87,344	55,948	124,662	92,413	54,215	120,465	סך הנכסים (1)
80,412	52,069	124,532	85,909	51,957	120,159	סך התחייבויות (1)
6,932	3,879	130	6,504	2,618	306	סך החשיפה במגזר

(1) כולל עסקות עתידיות ואופציות

(2) כולל צמוד מטבע חוץ

גיוס המקורות ומצב הנזילות

המערכת -

בתשעת החודשים הראשונים של 2005, גדל היקף הנפקות המק"מ על ידי בנק ישראל ב-9 מיליארד ש"ח, במקביל לצמצום בהיקף המכרזים המוניטריים להפקדת פיקדונות בבנק ישראל ב-11 מיליארד ש"ח. היקף המכרזים בסוף ספטמבר 2005 היה כ-5 מיליארד ש"ח.

ב-18 ביולי 2005 עם סיום העיצומים במחלקת המט"ח בבנק ישראל, החליט בנק ישראל לפרוע את מכרזי ה-swap הקיימים, בהדרגה על פני חודש, ולא לקיים מכרזים חדשים לעת עתה. לפיכך, יתרת ה-swap בסוף ספטמבר עומדת על אפס.

יתרת החזקות המערכת הבנקאית במק"מ בסוף ספטמבר 2005, עמדו על כ-12 מיליארד ש"ח, גידול של כ-5 מיליארד ש"ח בהשוואה לדצמבר 2004, כאשר חלקו של לאומי היה 18%.

החל מחודש מרס 2004 הפעיל בנק ישראל מכרז מסוג repo (הסכם מכר חוזר) על מק"מ לשנה, לתקופת החזקה של שבועיים. היקף המכרזים קטן מאד ומגיע ל-200 מיליון ש"ח.

ביום 16 באוגוסט 2005 הודיע בנק ישראל על שינויים בכלים המוניטריים להפעלת מדיניות הריבית השוטפת, להלן עיקרם:

החל מ-1 בספטמבר 2005 בנק ישראל מעמיד לבנקים "חלון להלוואה מוניטרית", ללא מכסה, כנגד בטחונות, בריבית של 1% מעל ריבית בנק ישראל, שהיא הריבית המוצהרת מדי חודש על ידו. הלוואות אלה לא נוצלו בידי המערכת הבנקאית במהלך חודש ספטמבר.

דוח הדירקטוריון

לצד ההלוואות המוניטריות מפעיל בנק ישראל כלי מוניטרי חדש - "חלון להפקדת עודפי נזילות" בבנק ישראל, ללא מכרז, בריבית הנמוכה ב-1% מריבית בנק ישראל. במקביל, הופסק תשלום ריבית על עודפי הנזילות.

החל מיום 1 בנובמבר 2005 ביטל בנק ישראל את ההסדר שאיפשר לבנקים לבצע העברות בינבנקאיות ערך יום קודם. במקביל, תופחת ריבית החובה בגין יתרת חובה בבנק ישראל לשיעור של ריבית בנק ישראל + 2%.

בעקבות שינוי זה שונתה הגדרת רמת סיכון האשראי הגלומה בפעילות הבינבנקאית וכתוצאה עידכן הבנק את מסגרות האשראי לפעילות הבינבנקאית.

בתשעת החודשים הראשונים של 2005, נמשכה מגמת המעבר של מפקידים לשוק ההון וכן מגמת גידול מתון בהיקף האשראי הבנקאי, המוסברת בעיקר על ידי גידול חד בגיוס על ידי המגזר העסקי המהווה תחליף לאשראי הבנקאי.

הבנק -

מבנה הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה, זאת כתוצאה ממדיניות מכוונת לגיוס מקורות יציבים ומגוונים תוך דגש על גיוס פיקדונות ממספר גדול של לקוחות לטווחי זמן שונים ובכלל זה לתקופות ארוכות.

לבנק תיק ניירות ערך (בשקלים ובמט"ח) נזיל ואיכותי בהיקף של כ-27.9 מיליארד ש"ח, המושקע בעיקר באג"ח ממשלתי בארץ או בניירות ערך זרים שדרוגם הממוצע A+.

לפרטים בדבר שעבודים שייצר הבנק על תיק ניירות הערך שלו ראה בעמוד 31 לדוח.

שיעור הנכסים הנזילים של הבנק – מזומנים ופיקדונות בבנקים וניירות ערך עמד על 34.2% מסך הנכסים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2005, לעומת כ-34.6% ב-31 בדצמבר 2004. שיעור הנכסים הנזילים כאמור ביחס לסך ההתחייבויות עמד על 37.1% (2004-37.3%).

לאומי מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות שלו ואחר מדדים המשקפים שינוי בסיכון הנזילות באמצעות מודל שפותח ב-2004, בהתאם להוראת בנק ישראל. ההנחות השונות, העומדות בבסיס המודל נבחנות ומתעדכנות בהתאם להתפתחויות שחלות בפרמטרים שהשפעתם מהותית על מצב הנזילות.

גיוס המקורות -

פיקדונות הציבור בבנק גדלו בתשעת החודשים הראשונים של 2005 ב-1.7 מיליארד ש"ח, 0.9%. בניכוי השפעת השינויים בשער השקל ביחס למטבעות הזרים, בעיקר הפיחות ביחס לדולר, ירדה יתרת פיקדונות הציבור בכ-0.4 מיליארד ש"ח.

היקף הצבירה בקרנות הנאמנות הסתכם בסך של כ-7.5 מיליארד ש"ח. יתרת קרנות הנאמנות מהווה 30.2% מהמערכת הבנקאית. צבירה זו התמתנה לקראת סוף המחצית וברביע השלישי של השנה. הצבירה השלילית בקופות הגמל ובקרנות ההשתלמות הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה בסך כ-1.2 מיליארד ש"ח.

היקף תיק ניירות הערך של לקוחות הבנק גדל ב-40.7 מיליארד ש"ח במהלך התקופה הנסקרת, כתוצאה מזרימת כספים חדשים ועלייה בשווי השוק.

במטרה להרחיב את בסיס ההון של הבנק, ברביע הראשון של השנה, גויסו פיקדונות נדחים צמודים למדד בסך של 0.5 מיליארד ש"ח, לתקופה של 7 שנים. ביולי גייסה חברת הבת לאומי למימון, הזרוע המנפיקה של לאומי, 1.5 מיליארד ש"ח, כתבי התחייבות נדחים צמודים למדד לתקופה של 5.25 שנים. הכספים שגויסו באמצעות חברת הבת הופקדו בלאומי. בנוסף, בנק לאומי למשכנתאות גייס, במהלך התקופה הנסקרת, 0.9 מיליארד ש"ח.

באוקטובר 2005, הנפיקה לאומי למימון 1.5 מיליארד ש"ח, אגרות חוב צמודות למדד, מתוכן הוקצו לבנק כ-0.5 מיליארד ש"ח, ו-0.75 מיליארד ש"ח אגרות חוב שקליות עם

דוח הדירקטוריון

הגנה שיקלית/דולרית. אגרות החוב מדורגות AA+ על ידי חברת הדירוג מעלות ועומדות לפרעון באוקטובר 2008. הכספים שגויסו באמצעות חברת הבת הופקדו בלאומי.

יתרת פיקדונות הציבור במגזר השקלי הלא צמוד בבנק ירדה בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-3.4 מיליארד ש"ח, ירידה של 4.2%, ועמדה בסוף ספטמבר על סך של 75.9 מיליארד ש"ח. כל הירידה הני"ל היתה ברביע השלישי של השנה, הן בשל המעברים לשוק ההון והן בשל קיטון בפיקדונות ג'מבו (פיקדונות מעל 100 מיליון ש"ח).

במהלך התקופה הנסקרת הושקו על ידי הבנק מספר מוצרים חדשים ביניהם:

- פיקדון 5,4,3: פיקדון שקלי לתקופה של חמישה חודשים בריבית קבועה, עם נקודות יציאה בתום שלושה וארבעה חודשים מתאריך ההפקדה.
- חיסכון 9,6,3: חסכון שקלי לתקופה של תשעה חודשים בריבית משתנה על בסיס הפריים עם נקודות יציאה בתום שלושה, שישה ותשעה חודשים.
- חסכון "תמר", "רימון" ו"תאנה": חסכון לשלוש וארבע שנים המשלם בתקופה הראשונה (שנה או שנתיים) ריבית צמודה למדד ובתקופת החסכון הנותרת ריבית שקלית לא צמודה.
- פיקדון "פר"ח שקלים" (פיקדון רב חודשי): פיקדון שקלי לא צמוד לתקופות של 13-60 חודשים לטווחי הפקדה שונים בהתאם לבחירת הלקוח.

יתרת פיקדונות הציבור במט"ח ובצמוד למט"ח בבנק עלתה בתשעת החודשים הראשונים של השנה בכ-6.2 מיליארד ש"ח, עליה בשיעור של 9.1%. בניכוי השפעת השינויים בשער השקל ביחס למטבעות הזרים חלה עלייה בסך 4.1 מיליארד ש"ח.

במהלך התקופה הנסקרת הושקו מספר פיקדונות בשקלים צמודים למט"ח:

- חסכון "סופר ליש"ט": חסכון לארבע שנים, המעניק בשנתיים הראשונות ריבית קבועה הצמודה למטבע הפיקדון, ובשנתיים שלאחר מכן ריבית שקלית קבועה.
- חסכון צמוד למטבע הניו-זילנדי: חסכון לשנה, המעניק ריבית אטרקטיבית גבוהה והצמדה לדולר הניו-זילנדי בשקלים.
- חסכון צמוד למטבע האוסטרלי: חסכון לשנה, המעניק ריבית אטרקטיבית גבוהה והצמדה לדולר האוסטרלי בשקלים.
- חסכון "ד"ש (דולר-שקל) מלאומי": חסכון לשנתיים, המעניק בשנה הראשונה ריבית קבועה והצמדה לדולר, ובשנה שלאחר מכן ריבית שקלית קבועה.

יתרת פיקדונות הציבור **במגזר הצמוד למדד** ירדה בכ-1.3 מיליארד ש"ח, ירידה בשיעור של כ-4.4%. מזה, ירידה של כ-2.2 מיליארד ש"ח במחצית הראשונה של השנה ועלייה של כ-0.9 מיליארד ש"ח ברביע השלישי של השנה. הירידה במגזר נובעת בעיקר ממשיכת תכניות חסכון צמודות מדד ומעבר לאפיקי השקעה אחרים. העלייה ברביע השלישי נובעת מהפקדת תמורת ההנפקה של לאומי למימון, כאמור לעיל, בבנק.

כתוצאה מירידת האשראי במט"ח ומהגידול בפיקדונות הציבור במט"ח גדלו ההפקדות בבנקים בחו"ל בהיקף של 5.4 מיליארד ש"ח, ובשיעור של 35.2%.

על רקע ירידת הריבית השקלית והעלייה בריבית הדולרית הצטמצמה הפעילות במכשירים מובנים (structured).

יתרת הפיקדונות המובנים עומדת על כ-2.5 מיליארד ש"ח בסוף ספטמבר 2005, והיקף מחזור המכירות של ניירות הערך המובנים שנמכרו ללקוחות מסתכם בכ-109 מיליון דולר.

האשראי לציבור בבנק עלה בכ-2.7 מיליארד ש"ח, כ-3.3%. מזה כ-1.6 מיליארד ש"ח כתוצאה מפיחות השקל ביחס למטבעות החוץ. הגידול היה ברביע השלישי של השנה.

עיקר העלייה באשראי בבנק היתה במגזר השקלי הלא צמוד, והיא הסתכמה בכ-3.0 מיליארד ש"ח, 5.8%.

הליכים משפטיים

בדוח השנתי לשנת 2004 פורטו בדוח הדירקטוריון הליכים משפטיים, אזרחיים ואחרים, להם הבנק וחברות מאוחדות צד.

למועד פרסום דוח זה, לא חלו שינויים מהותיים בהליכים הנ"ל, למעט לענין בדיקת רשות ניירות ערך, המפורטת בסעיף 2.1 בעמוד 128 לדוח השנתי, אשר העדכון בעניינה הינו כי במאי 2005 קיימה הפרקליטות הליך שימוע ליועצי ההשקעות שנחקרו, אך טרם נתנה את החלטתה.

בהמשך לדיווח בסעיף 2.3 בעמוד 129 בדוח השנתי של 2004, בחודש יולי 2005 ערכו חוקרים מטעם רשות ההגבלים העסקיים חיפוש במשרדים שונים של הבנק, ואספו חומר כתוב וחומר מחשב, לצורך חקירת חשדות של הסדרים כובלים בין הבנקים.

כמו כן, בחודשים יולי ואוגוסט 2005, זומנו לחקירה ברשות ההגבלים העסקיים מספר עובדים של הבנק.

אין בין התביעות התלויות נגד הבנק תביעה שסכומה עולה על שיעור של 1% מההון העצמי של הבנק ל-30 בספטמבר 2005, כ-167 מיליון ש"ח, למעט תביעות שפורטו בביאור 18 לדוחות הכספיים לשנת 2004, ותביעה מיוני 2005 לאישור הגשת תביעה ייצוגית נגד הבנק על סך 576 מיליון ש"ח, המפורטת בביאור 3.א לדוחות הכספיים.

פירוט בדבר בקשה לאישור תביעה ייצוגית שהוגשה באוגוסט 2005, ראה בביאור 3.ב לדוחות הכספיים.

כמו כן ראה ביאור 11 ב דוחות הכספיים, לגבי הודעה שקיבלה לאומי קארד בע"מ, בקשר עם עמלות בגין עיסקאות בכרטיסי אשראי באנגליה. רואי החשבון הפנו תשומת לב לני"ל בדוח הסקירה של רואי החשבון המבקרים לדוחות הכספיים.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, נכללו בדוחות הכספים הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים לכל התביעות.

קיימות תביעות משפטיות נגד הבנק ונגד חברה מאוחדת כפי שמפורט בביאורים 3 ו-4 לדוחות הכספיים לגביהם לא ניתן להעריך את סיכוייהן ומטעם זה לא בוצעה בגין הפרשה. רואי החשבון הפנו תשומת לב לני"ל בדוח הסקירה של רואי החשבון המבקרים לדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים ראה באורים 2-5 לדוחות הכספיים.

תאור מצב המיסוי

1. ביום 25 ביולי 2005 עבר בכנסת חוק תיקון פקודת מס הכנסה (מספר 147 והוראת השעה), התשס"ה-2005 (להלן – "התיקון"). התיקון קובע הפחתה הדרגתית של שיעור המס לחברות משיעור של 34% לשנת 2005 עד לשיעור של 25% משנת 2010 ואילך באופן הבא: בשנת המס 2005 חל שיעור מס של 34%, בשנת 2006 יחול שיעור מס של 31%, בשנת 2007 יחול שיעור מס של 29%, שנת 2008 יחול שיעור מס של 27%, בשנת 2009 יחול שיעור מס של 26% ומשנת 2010 ואילך, יחול שיעור מס של 25%.

הבנק כ"מוסד כספי" לענין חוק מס ערך מוסף משלם מס רווח בשיעור 17% המהווה הוצאה למס חברות, ובשל כך הקטנת מס החברות תגרום להקטנה בשיעור המס הכולל שיחול על הבנק בשיעור נמוך יותר, כך שבשנת 2005 חל שיעור מס כולל של 43.59%, בשנת 2006 – 41.03%, בשנת 2007 – 39.32%, בשנת 2008 – 37.61%, בשנת 2009 – 36.75% ובשנת 2010 ואילך יחול שיעור מס כולל של 35.90%.

תיקון החוק השפיע שלילית על תוצאות הרביע השלישי בכ-84 מיליון ש"ח, שהתבטא בגידול בהוצאות מס, עקב השינוי ביתרת המיסים הנדחים לתחילת הרבעון כולל ההשפעה בחברות כלולות. השפעה שלילית בהיקף של 89 מיליון ש"ח היתה גם ברביע השני של שנת 2004 בעקבות הרפורמה ב-2004.

2. על פי הסדר עם שלטונות המס מיום 14 באפריל 2005, רשאי הבנק לקזז החל משנת 2004 מחבות המס בישראל בגין רווחי חברת בת בחו"ל סכום מצטבר של עד 67

מיליון דולר אך לא יותר מ-3 מיליון דולר לשנה או חבות המס בישראל, הנמוך מביניהם. בהתחשב בהערכות שמרניות של הבנק לגבי מימוש ההסדר רשם הבנק ברביע הראשון של שנת 2005 מסים נדחים לקבל בסכום של 15 מיליון דולר. מימוש מלוא הסכום מותנה בכך ששיעור המס האפקטיבי בישראל יהיה גבוה מזה שבארה"ב. בעקבות תיקון 147 לפקודת מס הכנסה כאמור בסעיף 1 לעיל עודכן גם סכום זה ברביע השלישי של 2005, והוא עומד על סך של כ-9 מיליון דולר. העדכון כלול בסכום ההשפעה בעקבות התיקון כמפורט בסעיף 1 לעיל.

פרישה מרצון

משאבי אנוש

בחודש אוגוסט 2005 אישר דירקטוריון הבנק תכנית פרישה מרצון בעלות כוללת עד לסך של 114 מיליון ש"ח. התכנית מיועדת לחלק מעובדי הבנק כפי שאושר על ידי הדירקטוריון. עד תאריך פרסום הדוחות הכספיים חתמו 131 עובדים. ההפרשות שנרשמו בגין התכנית הני"ל ברביע השלישי הסתכמו בסך 108 מיליון ש"ח ומתייחסות לכלל העובדים שחתמו עד סמוך למועד פרסום הדוח הכספי.

הסכם עם העובדים

להלן פרטי הסיכום מיום 14 בנובמבר 2005 בין הנהלת הבנק לבין נציגות העובדים:

1. תוצע תכנית אופציות לעובדי הבנק וחברות בנות של הבנק (שיקבע על ידי הנהלת הבנק) על פי התנאים הבאים:
 - כתבי האופציות יהיו ניתנים למימוש במניות הבנק בשיעור של עד 6% מהון הבנק.
 - כתבי האופציות יהיו ניתנים למימוש למניות בשתי מנות שוות, המנה האחת בתום השנה השניה ממועד הקצאת כתבי האופציות והמנה השניה החל מתום השנה השניה ועד לתום השנה השלישית ממועד הקצאת כתבי האופציות.
 - כתבי האופציות יוקצו לעובדים ללא תמורה.
 - מחיר המימוש למניה יהיה 13.465 ש"ח ויהיה צמוד למדד ללא ריבית. המחיר יותאם לחלוקת דיבידנדים (כשסכומם צמוד למדד), מניות הטבה ומרכיב ההטבה בהנפקת זכויות, אם תהיה הנפקה כזאת.
2. תכנית האופציות אינה פוגעת בזכויותם של העובדים לרכישת יתר המניות המגיעות להם מכוח ובהתאם להסדרים הקיימים והמקובלים (בשיעור כולל של 3.873% מהון הבנק). בהתאם להסדרים אלה הבנק מעמיד מימון לארבע שנים לרכישת המניות בכפוף לאישור המפקח על הבנקים, כאשר ההלוואה צמודה למדד ואינה נושאת ריבית. הלוואה מועמדת לרכישת המניות ולמימון המס בגין הטבה זו.
3. ההסכמים הקיבוציים וההסדרים הקיימים הנהוגים בבנק כל אחד במעמדו יעוגנו לתקופה של 5 שנים.
4. מקדמה על חשבון המענק לעובדים בגין שנת 2005, על פי מדיניות הבנק, כפי שנקבעה בעבר, תשולם לעובדים במהלך חודש דצמבר 2005.
5. ועדי העובדים של הבנק התחייבו כי עובדי קבוצת לאומי ישמרו על שקט תעשייתי ביחסיהם עם מעסיקיהם בכל הנוגע לתהליך ההפרטה והשלמתו המלאה. עוד התחייבו ועדי העובדים להימנע מכל פעולה שיש בה כדי להקשות או להשהות את מכירת מניות הבנק שבידי המדינה.
6. הממשלה (באמצעות שר האוצר והחשב הכללי) הודיעה כי היא אינה מתנגדת לתוכנית האופציות ורשמה בפניה את יתר הסיכומים של הבנק עם נציגי עובדיו כמפורט לעיל.
7. הסיכום דלעיל כפוף לאישור האורגנים המוסמכים של הבנק.

דוח הדירקטוריון

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו בדוח השנתי לשנת 2004.

בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

דוח המבקר הפנימי, למחצית ראשונה של שנת 2005 הוגש לדירקטוריון הבנק ביום 25 באוגוסט 2005 ונדון בועדת הביקורת ביום 1 בספטמבר 2005.

המבקר הפנימי

לאומי למען הקהילה

לאומי אשר נוסד כחלק מהחזון הציוני פועל מאז הקמתו לפיתוח המשק, החברה והקהילות בהן הוא פועל.

לאומי ממשיך ומעמיק את מעורבותו בקהילה ובחברה, ותומך בהשגת מטרות חשובות בתחומים חברתיים שונים, חינוך, תרבות, רפואה, רווחה, קהילה ועוד.

מעורבות הקבוצה בקהילה מבוצעת במספר דרכים:

- € תרומות באמצעות ארגונים (מוסדות ועמותות) הפועלים לקידום פרויקטים חברתיים שבמרכזם חינוך ורווחת ילדים ובני נוער.
- € מעורבות באמצעות מתן חסויות לפעילויות חינוכיות ותרבותיות התורמות ללקוחות הבנק ולמוסדות תרבות בארץ ובעולם.
- € דאגה פרטנית לאוכלוסיות במצוקה קשה.
- € מעורבות עובדים ומנהלים בבנק בפרוייקטים חברתיים ע"י השקעת זמן ומשאבים אחרים לטובת קידום מטרות חברתיות.

"לאומי אחרי - קרן המאה למען דור המחר"

עתידיים

מעורבות חדשה של לאומי בקהילה במסגרת עמותת "לאומי אחרי", באה לידי ביטוי במחויבות ארוכת הטווח שנחתמה בחודש אוגוסט עם תכנית עתידיים. במסגרת זו התחייב לאומי להעביר עוד בשנת 2005 סך של כחצי מיליון דולר.

תכנית עתידיים היא תכנית לאומית רחבת היקף שהחלה בשנת 1999, ואשר מיועדת לסייע במימוש הפוטנציאל הטמון בבני נוער ברוכי יכולות מרחבי הארץ. התכנית שואפת לפיתוח המצוינות, חיזוק התשתית החינוכית והעצמת ההון האנושי בפריפריה.

התכנית מלווה את הצעירים מחטיבת הביניים דרך הצבא והאוניברסיטה ועד להשתלבותם בשוק העבודה. לאורך כל הדרך מושם דגש על חיזוק הקשר בין המשתתפים ובין מקום מגוריהם ועל החשיבות שבקידום קהילתם.

פתיחת שנת פעילות תשס"ו

שנת הפעילות החמישית של עמותת "לאומי אחרי - קרן המאה למען דור המחר" החלה בספטמבר עם גיוס ראשוני החניכים לפעילות במסגרת קבוצות ההכנה לצבא ומרכזי הלימוד לבגרות של עמותת "נוער מוביל שינוי". מתוך 51 קבוצות הכנה לצבא של "נוער מוביל שינוי", 13 הן במימון ישיר של "לאומי אחרי" - דימונה, באר שבע, קטמון ירושלים, קריית מנחם ירושלים, אופקים, פנימיית אמי"ת פ"ת, פנימיית הכפר הירוק, קריות, חולון, טבריה, דלית אל כרמל, עפולה ויפו. מספר החניכים עומד על ממוצע של 25 לקבוצה.

נפתחו תשעה מרכזי לימוד לבגרות במתמטיקה, שמונה מהם במימון "לאומי אחרי" - עכו, חיפה, נתניה, יפו, טבריה, חדרה, ירושלים, באר שבע וקרית גת. 100 תלמידים החלו את לימודיהם במסגרת סמסטר החורף של המרכזים.

ב-30 בספטמבר נערך טכס פתיחה חגיגי של התכנית לקידום הנגישות להשכלה הגבוהה באוניברסיטת בן גוריון. הטכס נערך במעמד נשיא האוניברסיטה ושותפי התכנית. כ-980 תלמידים נרשמו ללימודים במסגרת התכנית.

תכניות הלימודים באוניברסיטת חיפה ובמרכז הבינתחומי בהרצליה התחילו עם פתיחת השנה האקדמית - בסוף אוקטובר. פרויקט חדש בשיתוף המכללה האקדמית בתל-חי יחל לקראת דצמבר.

דוח הדירקטוריון

במסגרת החלטת הנהלת לאומי על הגברת המעורבות בקהילה, סוכם עם נציגי ביה"ס "שבח" על השקת פרויקטים משותפים - מרכז למידה במסגרת מגמת מנהל עסקים, קורס אבטחת מידע והענקת מלגות לתלמידים מצטיינים נזקקים.

מבצע ראש השנה

במסגרת "לאומי אחרי - קרן המאה" פועל גם מיזם "סיכויים שווים" -

מיזם זה נוסד על רקע העמקת הפערים החברתיים, ובמסגרתו החליט לאומי בשיתוף עיתון "ידיעות אחרונות" על סיוע למאות משפחות ברחבי הארץ המצויות במצוקות כלכליות קשות.

במסגרת זו הוחלט על הקצאת מליון ש"ח לטובת חלוקת תלושי שי למשפחות נזקקות לרגל ראש השנה. למעלה מ-2,000 משפחות ברחבי הארץ זכו לקבל תלושי שי בגובה של 500 שקלים למשפחה. אוכלוסיית היעד: משפחות פרויקט "סיכויים שווים", משפחות נוספות שמחלקות הרווחה (בערים בהם "סיכויים שווים" מתקיים) המליצו עליהם, ובקשות של עמותות שונות. חלוקת תלושי השי בוצעה בסיוע עובדי הסניפים של לאומי בלמעלה מ-50 נקודות ישוב בארץ.

"יזמים צעירים ישראל - מיסודו של לאומי"

פרויקט הדגל הנתמך על ידי קבוצת לאומי.

לאומי שותף לפרויקט ומלווה אותו מיום הקמתו בשנת 1989. יותר מ-3,000 בני נוער מרחבי הארץ משתתפים מדי שנה בתכנית חינוכית ומאתגרת שבמהלכה הם מתנסים בהקמת עסקים ובניהולם, תוך לימוד עיקרי היזמות והעשייה העסקית. משתתפי התכנית מגיעים מכל מגזרי החברה בישראל - ותיקים, עולים חדשים וצעירים מהמגזר הערבי.

כמידי שנה, לאומי הפיק ומימן את התחרות הארצית של פרויקט יזמים צעירים, וסייע במימון נסיעת הקבוצה הזוכה לתחרות האירופאית שנערכה השנה באוסלו, נורווגיה.

הגברת מעורבות עובדים ומנהלים

הנהלת לאומי רואה במעורבות העובדים והמנהלים בקהילה יעד מרכזי בתחום המעורבות הקהילתית. לאומי גאה במעורבות עובדיו בקהילה, ובהמשך הגידול במספר עובדי הבנק המעורבים בפעילות התנדבותית.

מאות עובדים ומנהלים בלאומי מעורבים בפעילות התנדבותית במסגרות השונות: הנחית קבוצות "יזמים צעירים", ליווי קבוצות הכנה לשירות בצה"ל של עמותת "נוער מוביל שינוי", ליווי מרכזי לימוד לבגרות, וסיוע למשפחות במסגרת "סיכויים שווים".

במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה, תרמה הקבוצה והעניקה חסויות בסך של כ-9 מיליון ש"ח.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

ביום 15 בנובמבר 2004 פירסם המפקח על הבנקים הוראה בדבר הצהרה שתצורף לדוחות רבעוניים ושנתיים של תאגידים בנקאיים, עליה יחתמו המנכ"ל והחשבונאי הראשי/החשב של הבנק או אדם המבצע בפועל אותו תפקיד (בלאומי, ראש החטיבה לכספים) החל מהדוח הכספי לתקופה המסתיימת ב-30 ביוני 2005. ביום 18 ביולי 2005 פירסם המפקח על הבנקים נוסח מתוקן של ההצהרה. נוסח ההצהרה בהוראה מבוסס על הוראות של ה-SEC ומתייחס לדרישות של סעיף 302 בחוק Sarbanes - Oxley (SOX). בהתאם להוראה ההצהרה אינה מיושמת על פי הדרישות המרחיבות שנקבעו בסעיף 404 של ה-Sox Act המחייב קיום מערך בקרה פנימית על פי מסגרת מוגדרת ומקובלת והרחבה בהיקף ניכר בהשוואה לבקורות הגילוי שהפעלתן נדרשה מהדוחות ליום 30 ביוני 2005 ואילך.

דוח הדירקטוריון

בסיוע יועצים חיצוניים, קבע הבנק נהלים וכן מונתה ועדת גילוי בראשות המנכ"ל הראשי של הבנק ובשיתוף חברי הנהלה ומנהלים בכירים אחרים במתכונת המאפשרת לקיים את ההנחיות של הוראה זו.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל הראשי וראש החטיבה לכספים של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל הראשי של הבנק וראש החטיבה לכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינן יעילות כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ברביע השלישי של 2005 לא אירע כל שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק, למעט הנהלים שנוספו בעקבות ההוראה הנ"ל של המפקח על הבנקים.

שינויים בהרכב הדירקטוריון והארכת תקופת כהונת יו"ר הדירקטוריון

ביום 21 באוגוסט 2005, בהמשך להמלצת שר האוצר לוועדת המניות של הבנק, החליט דירקטוריון הבנק להאריך את כהונתו של מר איתן רף כיו"ר הדירקטוריון כל עוד הוא מכהן כדירקטור בבנק ולא יאוחר משנתיים ממועד ההחלטה.

הדירקטוריון רשם לפניו את הודעתו של מר רף על פיה אם אכן תוקנה השליטה בבנק לגורם שאינו המדינה יאפשר מר רף לבעל השליטה החדש להחליט האם להמשיך את כהונתו או להעבירה לאחר על פי שיקול דעת בעל השליטה החדש.

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 30 בנובמבר 2005 הוחלט לאשר ולפרסם את תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים - הבלתי מבוקרים של הקבוצה ליום 30 בספטמבר 2005 ולתקופות שנסתיימו באותו תאריך יחד עם דוח הדירקטוריון.

הדירקטוריון קיים בתקופה ינואר - ספטמבר 2005 - 24 ישיבות מליאה ו-57 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

גליה מאור
מנהל כללי ראשי

איתן רף
יו"ר הדירקטוריון

30 בנובמבר 2005

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני גליה מאור מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרביע שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2005 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. הערכנו את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברביע זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

30 בנובמבר 2005

גליה מאור
מנהל כללי ראשי

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני זאב נהרי מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרביע שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2005 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. הערכנו את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברביע זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

30 בנובמבר 2005

זאב נהרי
משנה למנהל הכללי
ראש החטיבה לכספים

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר							
2004				2005			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות)		שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות)	
ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים (באחוזים)	יתרה (ב) מימון (במיליוני ש"ח)	יתרה (ב) מימון (במיליוני ש"ח)	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (באחוזים)	ללא השפעת נגזרים (ב) מימון (במיליוני ש"ח)	יתרה (ב) מימון (במיליוני ש"ח)	יתרה (ב) מימון (במיליוני ש"ח)
מטבע ישראלי לא צמוד							
6.81	1,217	73,341		6.41	1,221	78,042	נכסים (ג) (ד)
	111	13,641			69	18,624	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
6.26	1,328	86,982		5.45	1,290	96,666	סך כל הנכסים
(3.48)	(651)	75,744		(3.11)	(617)	80,351	התחייבויות (ד)
	(3)	5,895			(12)	8,080	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
(3.24)	(654)	81,639		(2.88)	(629)	88,431	סך כל ההתחייבויות
3.02	3.33			2.57	3.30		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד							
5.60	779	56,751		10.71	1,459	56,622	נכסים (ג) (ד)
	1	76			6	89	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
5.61	780	56,827		10.74	1,465	56,711	סך כל הנכסים
(4.72)	(565)	48,666		(9.82)	(1,162)	49,026	התחייבויות (ד)
	(31)	1,850			(35)	2,313	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
(4.80)	(596)	50,516		(9.66)	(1,197)	51,339	סך כל ההתחייבויות
0.81	0.88			1.08	0.89		פער הריבית
מטבע חוץ : פעילות מקומית (לרבות מטבע ישראלי צמוד למט"ח)							
3.32	564	68,945		6.06	1,118	75,333	נכסים (ג) (ד)
	99	5,195			41	4,335	השפעת נגזרים : (ה)
	60	49,659			133	50,117	נגזרים מגדרים
2.36	723	123,799		4.04	1,292	129,785	נגזרים משובצים ו-ALM
(2.33)	(365)	63,217		(4.08)	(693)	68,977	סך כל הנכסים
	(45)	5,114			(50)	4,272	התחייבויות (ד)
	81	55,269			(182)	58,112	השפעת נגזרים : (ה)
(1.07)	(329)	123,600		(2.85)	(925)	131,361	נגזרים מגדרים
							נגזרים משובצים ו-ALM
1.29	0.99			1.19	1.98		סך כל ההתחייבויות
פער הריבית							
מטבע חוץ : פעילות חו"ל, שלוחות שהן זרוע ארוכה							
2.40	217	36,518		5.61	565	41,115	נכסים (ג) (ד)
	4	165			4	319	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
2.43	221	36,683		5.60	569	41,434	סך כל הנכסים
(0.55)	(48)	35,137		(4.38)	(419)	38,890	התחייבויות (ד)
	-	302			(2)	404	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
(0.54)	(48)	35,439		(4.35)	(421)	39,294	סך כל ההתחייבויות
1.89	1.85			1.25	1.23		פער הריבית

הערות ראה בעמוד 66 להלן.

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א)

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר						
2004			2005			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	
ללא השפעת	כולל השפעת	(הוצאות)	יתרה	ללא השפעת	כולל השפעת	יתרה
נגזרים	נגזרים	ממוצעת (ב) מימון	ממוצעת (ב) מימון	נגזרים	נגזרים	ממוצעת (ב) מימון
(באחוזים)	(באחוזים)	(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)	(באחוזים)	(באחוזים)	(במיליוני ש"ח)
4.80		2,777	235,555	7.13	4,363	251,112
סך הכל נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (ד) (ו)						
השפעת נגזרים: (ה)						
		99	5,195		41	4,335
		176	63,541		212	69,149
נגזרים משובצים ו-ALM						
4.08		3,052	304,291	5.81	4,616	324,596
סך כל הנכסים						
(2.96)		(1,629)	222,764	(4.96)	(2,891)	237,244
סך הכל התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (ד)						
השפעת נגזרים: (ה)						
		(45)	5,114		(50)	4,272
		47	63,316		(231)	68,909
נגזרים משובצים ו-ALM						
(2.25)		(1,627)	291,194	(4.15)	(3,172)	310,425
סך כל ההתחייבויות						
1.83	1.84			1.66	2.17	
פער הריבית						
		(26)			20	
בגין אופציות						
		13			3	
בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משובצים שהופרדו) (ה)						
		191			272	
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות (ז)						
		(2)			5	
הוצאות מימון אחרות						
		1,601			1,744	
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים						
		(322)			(166)	
הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)						
		1,279			1,578	
רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים						
			235,555			251,112
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (ד) (ו)						
			3,000			3,445
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (ח)						
			3,133			3,238
נכסים כספיים אחרים (ד)						
			(1,092)			(1,068)
הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים						
			240,596			256,727
סך כל הנכסים הכספיים						
			222,764			237,244
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (ד)						
			2,581			3,274
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים (ח)						
			5,712			6,023
התחייבויות כספיות אחרות (ד)						
			231,057			246,541
סך כל ההתחייבויות הכספיות						
			9,539			10,186
סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות						
			7,178			7,584
נכסים לא כספיים						
			1,762			1,683
התחייבויות לא כספיות						
			14,955			16,087
סך כל האמצעים ההוניים						

הערות ראה בעמוד 66 להלן.

הערות:

- (א) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות ותחילת הרבעונים בחברות מאוחדות בחו"ל, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
- (ג) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וזמינות למכירה כלהלן:
- במגזר מטבע ישראלי לא צמוד לתקופות של שלושה ותשעה חודשים סך של 243 מיליוני ש"ח ו-248 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- במגזר מטבע ישראלי צמוד למדד לתקופות של שלושה ותשעה חודשים סך של 40 מיליוני ש"ח ו-43 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- במגזר מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למט"ח) לתקופות של שלושה ותשעה חודשים סך של (14) מיליוני ש"ח ו-(15) מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (ד) למעט מכשירים נגזרים.
- (ה) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
- (ו) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וזמינות למכירה, במגזרים השונים, לתקופות של שלושה ותשעה חודשים סך של 268 מיליוני ש"ח ו-277 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (ז) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.
- (ח) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) מטבע חוץ: נומינלי ב-\$ ארה"ב

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר						
2004			2005			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	
ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	נגזרים	(הוצאות)	יתרה	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	(הוצאות)	יתרה
		מימון (ב)	ממוצעת	נגזרים	מימון	(ב)
		(במיליוני \$)		(באחוזים)		(במיליוני \$)
מטבע חוץ: פעילות מקומית (לרבות מטבע ישראלי צמוד מטבע חוץ)						
3.25		123	15,324	4.30	175	16,522
						נכסים (ג) (ד)
						השפעת נגזרים: (ה)
		22	1,151		9	953
		23	11,005		6	11,017
						נגזרים משובצים ו-ALM
2.46		168	27,480	2.70	190	28,492
						סך כל הנכסים
(2.06)		(71)	13,998	(2.49)	(93)	15,164
						התחייבויות (ד)
						השפעת נגזרים: (ה)
		(10)	1,132		(12)	940
		(5)	12,248		(6)	12,774
						נגזרים משובצים ו-ALM
(1.27)		(86)	27,378	(1.54)	(111)	28,878
						סך כל ההתחייבויות
1.19	1.19			1.16	1.81	
פער הריבית						
מטבע חוץ: פעילות חו"ל, שלוחות שהן זרוע ארוכה						
3.66		73	8,120	4.55	101	8,989
		1	37		1	70
						השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
3.68		74	8,157	4.55	102	9,059
						סך כל הנכסים
(1.86)		(36)	7,819	(3.17)	(67)	8,505
						התחייבויות (ד)
		-	67		-	88
						השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
(1.85)		(36)	7,886	(3.15)	(67)	8,593
						סך כל ההתחייבויות
1.83	1.80			1.40	1.38	
פער הריבית						
סך הכל						
3.39		196	23,444	4.39	276	25,511
						נכסים כספיים במט"ח שהניבו הכנסות מימון (ג) (ד)
						השפעת נגזרים: (ה)
		22	1,151		9	953
		24	11,042		7	11,087
						נגזרים מגדרים
						נגזרים משובצים ו-ALM
2.74		242	35,637	3.14	292	37,551
						סך כל הנכסים
(1.98)		(107)	21,817	(2.73)	(160)	23,669
						התחייבויות כספיות במט"ח שגרמו הוצאות מימון (ד)
						השפעת נגזרים: (ה)
		(10)	1,132		(12)	940
		(5)	12,315		(6)	12,862
						נגזרים מגדרים
						נגזרים משובצים ו-ALM
(1.40)		(122)	35,264	(1.91)	(178)	37,471
						סך כל ההתחייבויות
1.34	1.41			1.23	1.66	
פער הריבית						

- (א) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזנית של מכשירים נגזרים).
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות בבנק ובחברות מאוחדות בארץ, ותחילת הרבעונים בחברות מאוחדות בחו"ל, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
- (ג) ליתרה הממוצעת של הנכסים בפעילות חו"ל נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים שטרם מומשו מהתאמת לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וזמינות למכירה בסך (3) מיליון דולר ארה"ב.
- (ד) למעט מכשירים נגזרים.
- (ה) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר							
2004			2005				
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות)		שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות)	
ללא השפעת נגזרים	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	יתרה	ממוצעת (ב) מימון	ללא השפעת נגזרים	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	יתרה	ממוצעת (ב) מימון
		(במיליוני ש"ח)				(במיליוני ש"ח)	
מטבע ישראלי לא צמוד							
נכסים (ג) (ד)							
6.77		3,643	72,348	6.18		3,530	76,785
		303	12,124			321	17,643
6.28		3,946	84,472	5.47		3,851	94,428
		(1,949)	74,709	(3.00)		(1,779)	79,337
		(12)	5,756			(13)	6,687
(3.26)		(1,961)	80,465	(2.79)		(1,792)	86,024
3.02	3.28			2.68	3.18		
פער הריבית							
מטבע ישראלי צמוד למדד							
נכסים (ג) (ד)							
6.99		2,988	57,504	7.73		3,170	55,172
		4	75			5	117
6.99		2,992	57,579	7.73		3,175	55,289
		(2,162)	48,782	(6.79)		(2,436)	48,210
		(62)	1,474			(83)	2,230
(5.94)		(2,224)	50,256	(6.71)		(2,519)	50,440
1.05	1.04			1.02	0.94		
פער הריבית							
מטבע חוץ : פעילות מקומית (לרבות מטבע ישראלי צמוד למט"ח)							
נכסים (ג) (ד)							
5.30		2,676	67,806	9.30		5,065	73,444
		146	6,639			141	4,545
		689	50,027			609	48,706
3.78		3,511	124,472	6.17		5,815	126,695
		(1,665)	62,941	(6.18)		(3,057)	66,508
		(114)	6,474			(139)	4,492
		(771)	54,545			(1,472)	57,061
(2.75)		(2,550)	123,960	(4.89)		(4,668)	128,061
1.03	1.76			1.28	3.12		
פער הריבית							
מטבע חוץ : פעילות חו"ל, שלוחות שהן זרוע ארוכה							
נכסים (ג) (ד)							
6.39		1,696	35,674	10.25		2,987	39,316
		25	202			24	287
6.45		1,721	35,876	10.26		3,011	39,603
		(1,186)	34,685	(9.49)		(2,610)	37,114
		(6)	319			(9)	400
(4.57)		(1,192)	35,004	(9.42)		(2,619)	37,514
1.88	1.81			0.84	0.76		
פער הריבית							

הערות ראה בעמוד 66 לעיל.

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א)

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר						
2004			2005			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	
ללא השפעת	כולל השפעת	(הוצאות)	יתרה	ללא השפעת	כולל השפעת	יתרה
נגזרים	נגזרים	ממוצע (ב) מימון	ממוצע (ב) מימון	נגזרים	נגזרים	ממוצע (ב) מימון
(באחוזים)	(באחוזים)	(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)	(באחוזים)	(באחוזים)	(במיליוני ש"ח)
6.34		11,003	233,332	8.12	14,752	244,717
סך הכל נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (ד) (ו)						
השפעת נגזרים: (ה)						
		146	6,639		141	4,545
		1,021	62,428		959	66,753
נגזרים משובצים ו-ALM						
5.40		12,170	302,399	6.74	15,852	316,015
סך כל הנכסים						
סך הכל התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (ד)						
(4.22)		(6,962)	221,117	(5.74)	(9,882)	231,169
השפעת נגזרים: (ה)						
		(114)	6,474		(139)	4,492
		(851)	62,094		(1,577)	66,378
נגזרים משובצים ו-ALM						
(3.67)		(7,927)	289,685	(5.15)	(11,598)	302,039
סך כל ההתחייבויות						
1.73	2.12			1.59	2.38	
פער הריבית						
		8			(24)	
בגין אופציות						
בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משובצים שהופרדו) (ה)						
		43			14	
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות (ז)						
		534			724	
		(59)			(27)	
הוצאות מימון אחרות						
		4,769			4,941	
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים						
		(984)			(1,105)	
הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)						
		3,785			3,836	
רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים						
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (ד) (ו)						
		233,332			244,717	
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (ח)						
		3,408			3,339	
נכסים כספיים אחרים (ד)						
		3,456			3,203	
הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים						
		(1,065)			(1,052)	
סך כל הנכסים הכספיים						
		239,131			250,207	
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (ד)						
		221,117			231,169	
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים (ח)						
		2,794			2,979	
התחייבויות כספיות אחרות (ד)						
		6,042			6,394	
סך כל ההתחייבויות הכספיות						
		229,953			240,542	
סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות						
		9,178			9,665	
נכסים לא כספיים						
		7,019			7,612	
התחייבויות לא כספיות						
		1,622			1,766	
סך כל האמצעים ההוניים						
		14,575			15,511	

הערות ראה בעמוד 66 לעיל.

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) מטבע חוץ: נומינלי ב-\$ ארה"ב

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2004			2005			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	
ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	נגזרים	(הוצאות)	יתרה	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	(הוצאות)	יתרה
		ממוצעת (ב) מימון	ממוצעת (ב) מימון	נגזרים	נגזרים	ממוצעת (ב) מימון
		(במיליוני \$)	(במיליוני \$)	(באחוזים)	(באחוזים)	(במיליוני \$)
מטבע חוץ: פעילות מקומית						
(לרבות מטבע ישראלי צמוד)						
מטבע חוץ						
נכסים (ג) (ד) 16,577						
השפעת נגזרים: (ה) 1,028						
נגזרים מגדרים 32						
נגזרים משובצים ו-ALM 5 11,004						
סך כל הנכסים 28,609						
התחייבויות (ד) 15,022						
השפעת נגזרים: (ה) 1,017						
נגזרים מגדרים (32)						
נגזרים משובצים ו-ALM (28) 12,894						
סך כל ההתחייבויות 28,933						
פער הריבית 0.96 1.47 1.06 1.79						
מטבע חוץ: פעילות חו"ל, שלוחות שהן זרוע ארוכה						
נכסים (ג) (ד) 8,904						
השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה) 65						
סך כל הנכסים 8,969						
התחייבויות (ד) 8,404						
השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה) 91						
סך כל ההתחייבויות 8,495						
פער הריבית 1.82 1.75 1.53 1.45						
סך הכל						
נכסים כספיים במט"ח שהניבו 25,481						
הכנסות מימון (ג) (ד) 765						
השפעת נגזרים: (ה) 1,028						
נגזרים מגדרים 32						
נגזרים משובצים ו-ALM 10 11,069						
סך כל הנכסים 37,578						
התחייבויות כספיות במט"ח שגרמו 23,426						
הוצאות מימון (ד) (413)						
השפעת נגזרים: (ה) 1,017						
נגזרים מגדרים (32)						
נגזרים משובצים ו-ALM (28) 12,985						
סך כל ההתחייבויות 37,428						
פער הריבית 1.16 1.56 1.18 1.66						

- (א) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזנית של מכשירים נגזרים).
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות בבנק ובחברות מאוחדות בארץ, ותחילת הרבעונים בחברות מאוחדות בחו"ל, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
- (ג) ליתרה הממוצעת של הנכסים בפעילות חו"ל נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וזמינות למכירה בסך (3) מיליון דולר ארה"ב.
- (ד) למעט מכשירים נגזרים.
- (ה) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

**הנדון: סקירת תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים בלתי מבוקרים
לתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2005**

לבקשתכם סקרנו את תמצית מאזן הביניים המאוחד של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: הבנק) והחברות המאוחדות שלו (להלן: הקבוצה) ליום 30 בספטמבר 2005, את תמצית דוחות רווח והפסד הביניים המאוחדים ואת תמצית דוח הביניים על השינויים בהון העצמי לתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שנסתיימו באותו תאריך. סקירתנו נערכה בהתאם לנהלים, שנקבעו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. הנהלים כללו בין השאר: קריאת הדוחות הכספיים הנ"ל, קריאת פרוטוקולים של האסיפות הכלליות ושל ישיבות הדירקטוריון וועדותיו ועריכת בירורים עם האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים בבנק.

הומצאו לנו דוחות של רואי חשבון אחרים בדבר סקירת תמצית דוחות כספיים ביניים של החברות המאוחדות בחו"ל, אשר נכסיהן מהווים כ-13% מסך כל הנכסים הכלולים בתמצית מאזן הביניים המאוחד ליום 30 בספטמבר 2005, ורווחיהן מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים מהווים כ-7% מכלל הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הכלול בתמצית דוח הרווח וההפסד הביניים המאוחד לתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שנסתיימו באותו תאריך.

מאחר שהסקירה שנערכה היא מצומצמת בהיקפה ואינה מהווה בדיקה לפי תקני ביקורת מקובלים, אין אנו מחוויים דעה על תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים.

בביצוע סקירתנו, לרבות עיון בדוחות רואי חשבון אחרים כאמור לעיל, לא בא לידיעתנו דבר המצביע על כך, שיש צורך בשינויים מהותיים בדוחות האמורים, כדי שיוכלו להיחשב כדוחות כספיים ביניים הערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 8 בקשר עם הצגה מחדש של הדוחות הכספיים ביניים לתקופה של תשעה חודשים שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2004 על מנת לשקף בהם למפרע את ההשפעה המצטברת לתחילת השנה של יישום מוקדם של תקן חשבונאות מספר 19, "מסים על ההכנסה".

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאורים 3 ו-4 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בקשר לתביעות נגד הבנק ונגד חברה מאוחדת לרבות בקשות לאישורן כתביעות ייצוגיות, לאמור בבאורים 5-7 בדבר תביעות לרבות בקשות לאישורן כתביעות ייצוגיות ואי ודאויות הקשורות בחברות כלולות ולאמור בבאור 11 בדבר אי ודאות הקשורה לחברה מאוחדת. הבנק אינו יכול להעריך מה תהיינה ההשלכות של העניינים הנ"ל על הבנק, אם בכלל, על מצבו הכספי ועל תוצאות פעולותיו ואם תהיינה מהותיות, אם לאו. כמו כן אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר החקיקה בנושא רפורמה בשוק ההון. בבאור צויין, בין היתר, כי ליישום מכלול הוראות החקיקה עלולה להיות השפעה לרעה על עסקי הקבוצה, אשר לא ניתן בשלב זה להעריך את היקפה, לאור אי הודאויות הרבות הקיימות עדיין בקשר לנושאים שונים.

סומך חייקין
רואי חשבון

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

דוחות כספיים

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2005 סכומים מדווחים

2004 בספטמבר 30	2004 בספטמבר 31	2005 בספטמבר 30	
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(במיליוני ש"ח)
נכסים			
30,033	22,406	28,768	מזומנים ופיקדונות בבנקים
43,543	42,775	48,382	ניירות ערך
169,353	169,989	175,054	אשראי לציבור
963	1,038	894	אשראי לממשלות
1,754	1,649	2,043	השקעות בחברות כלולות
2,668	2,631	2,817	בניינים וציוד
7,468	6,397	6,778	נכסים אחרים
255,782	246,885	264,736	סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
209,652	202,776	215,603	פיקדונות הציבור
5,655	5,762	4,852	פיקדונות מבנקים
3,025	2,937	2,494	פיקדונות מממשלות
11,256	10,958	14,922	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
10,932	8,632 (א)	9,889	התחייבויות אחרות
240,520	231,065	247,760	סך כל ההתחייבויות
276	264	247	זכויות בעלי מניות חיצוניים
14,986	15,556 (א)	16,729	הון עצמי
255,782	246,885	264,736	סך כל ההתחייבויות וההון

(א) הוצג מחדש, ראה באור 8.ב.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ז. נהרי
משנה למנהל הכללי
ראש החטיבה לכספים

ג. מאור
מנהל כללי ראשי

א. רף
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 30 בנובמבר 2005

דוחות כספיים

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד - סכומים מדווחים לתקופות שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2005

לשנה שנסתיימה	לתשעה חודשים שנסתיימו		לשלושה חודשים שנסתיימו		
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	
2004	2004	2005	2004	2005	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
					(במיליוני ש"ח)
6,359	4,769	4,941	1,601	1,744	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
1,514	984	1,105	322	166	הפרשה לחובות מסופקים
4,845	3,785	3,836	1,279	1,578	רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות ואחרות					
2,718	2,039	2,102	670	713	עמלות תפעוליות
43	34	45	13	20	רווחים מהשקעות במניות, נטו
642	453	662	152	283	הכנסות אחרות
3,403	2,526	2,809	835	1,016	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
הוצאות תפעוליות ואחרות					
3,248	2,394	2,729	813	1,010	משכורות והוצאות נלוות
1,079	801	863	273	303	אחזקה ופחת בניינים וציוד
1,161	821	856	268	286	הוצאות אחרות
5,488	4,016	4,448	1,354	1,599	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,760	2,295	2,197	760	995	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
1,244	1,026	883	329	478	הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות
1,516	1,269	1,314	431	517	רווח מפעולות רגילות לאחר מסים
410	294	314	111	53	חלק הקבוצה ברווחים מפעולות רגילות של חברות כלולות לאחר השפעת המס
(22)	(7)	15	(1)	1	חלקם של בעלי מניות חיצוניים בהפסדים (ברווחים) מפעולות רגילות לאחר מסים של חברות מאוחדות
1,904	1,556	1,643	541	571	רווח נקי מפעולות רגילות
(32)	(32) א	-	-	-	השפעה מצטברת לתחילת שנה של שינוי שיטה חשבונאית
(8)	(5)	31	(2)	(3)	רווח (הפסד) מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים
1,864	1,519	1,674	539	568	רווח נקי לתקופה
(בש"ח)					
רווח ל-1 ש"ח ערך נקוב נומינלי של הון מניות					
1.347	1.101	1.162	0.382	0.404	רווח נקי מפעולות רגילות
(0.023)	(0.023) א	-	-	-	השפעה מצטברת לתחילת שנה של שינוי שיטה חשבונאית
(0.006)	(0.004)	0.022	(0.001)	(0.002)	רווח (הפסד) מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים
1.318	1.074	1.184	0.381	0.402	סך הכל
(באלפי ש"ח)					
1,414,233	1,414,233	1,414,233	1,414,233	1,414,233	הערך הנקוב של הון המניות הנומינלי לצורך החישוב הנ"ל

(א) הוצג מחדש, ראה באור 8.ב.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית זוח מאוחד על השינויים בהון העצמי לתקופות שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2005 סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר					
2004			2005		
(בלתי מבוקר)					
סך כל ההון העצמי	הון וקרנות הון	הון וקרנות הון	סך כל ההון העצמי	הון וקרנות הון	הון וקרנות הון
(במיליוני ש"ח)					
14,941	7,931 (א)	7,010	16,086	9,076	7,010
539	539	-	568	568	-
120	120	-	83	83	-
(42)	(42)	-	(38)	(38)	-
(4)	(4)	-	30	30	-
2	2	-	-	-	-
15,556	8,546 (ב)	7,010	16,729	9,719 (ב)	7,010

לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר					
2004			2005		
(בלתי מבוקר)					
סך כל ההון העצמי	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	הון וקרנות הון	הון וקרנות הון	סך כל ההון העצמי	הון וקרנות הון
(במיליוני ש"ח)					
14,213	82	7,121	7,010	14,986	7,976
1,519	-	1,519 (א)	-	1,674	1,674
(82)	(82)	-	-	-	-
3	-	3	-	-	-
(212)	-	(212)	-	89	89
94	-	94	-	(45)	(45)
19	-	19	-	21	21
2	-	2	-	4	4
15,556	-	8,546 (ב)	7,010	16,729 (ב)	9,719

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2004 (מבוקר)				
סך כל ההון העצמי	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	הון וקרנות הון	הון וקרנות הון	הון וקרנות הון
(במיליוני ש"ח)				
14,213	82	7,121	7,010	14,213
1,864	-	1,864	-	1,864
(1,086)	(82)	(1,004)	-	(1,086)
(45)	-	(45)	-	(45)
20	-	20	-	20
18	-	18	-	18
2	-	2	-	2
14,986	-	7,976 (ב)	7,010	14,986

הערות ראה בעמוד הבא.

דוחות כספיים

תמצית דוח מאוחד על השינויים בהון העצמי (המשך) לתקופת שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2005 סכומים מדווחים

(א) הוצג מחדש, ראה באור 8.

(ב) העודפים לסוף התקופה כוללים:

1. התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות מוחזקות אוטונומיות בחו"ל בסך (346) מיליוני ש"ח (ליום 30 בספטמבר 2004 בסך (366) מיליוני ש"ח וליום 31 בדצמבר 2004 בסך (367) מיליוני ש"ח).
2. התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, בניכוי המס המתייחס, בסך 138 מיליון ש"ח (ליום 30 בספטמבר 2004 בסך 1 מיליון ש"ח וליום 31 בדצמבר 2004 בסך 94 מיליוני ש"ח).

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק נפרד מהם.

1. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2005 נערכה בהתאם לכללים החשבונאיים המיושמים לצורך עריכת דוחות ביניים. הכללים החשבונאיים שישומו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2004. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2004 ולשנה שנסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם.
2. במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מתובענות כאמור.

לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות, סכום החשיפה הנוסף בשל תובענות שהוגשו נגד הבנק ונגד החברות המאוחדות כאמור לעיל, בנושאים שונים שסכום כל אחת מהן עולה על 2 מיליון ש"ח, ואשר אפשרות התממשותן אינה קלושה, מסתכם בסך של כ-119 מיליוני ש"ח.

דוחות הכספיים לשנת 2004 פורטו, בביאור 18 לדוחות הכספיים, תביעות שונות שהוגשו נגד הבנק וחברות מאוחדות שלו, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות. למועד פרסום הדוחות הכספיים, לא חלו שינויים מהותיים, ביחס למפורט בדוחות הכספיים הני"ל, בקשר להליכים משפטיים נגד הבנק וחברות מאוחדות, למעט:

 - א. ההליכים המפורטים בסעיפים 3.א ו-3.ב להלן.
 - ב. לגבי ההליך המפורט בבאור 18(י)(3.1) לדוחות הכספיים לשנת 2004 - ביום 28 בנובמבר 2005 נדחה הערעור בבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי, הדוחה את הבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית.
 - ג. לגבי ההליך המפורט בבאור 18(י)(3.2) לדוחות הכספיים לשנת 2004 - ביום 9 באוגוסט 2005 דחה בית המשפט את הבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 10 באוקטובר 2005 הגישו התובעים ערעור על ההחלטה.
 - ד. לגבי ההליך המפורט בבאור 18(י)(3.3) פסקה שניה לדוחות הכספיים הני"ל - ביום 28 באוגוסט 2005 נמחקה התובענה.
 - ה. לגבי ההליך המפורט בבאור 18(י)(2.4) לדוחות הכספיים לשנת 2004 - ביום 9 במאי 2005 נדחה הערעור בבית המשפט העליון על ההחלטה הדוחה את הבקשה לאישור תביעה ייצוגית.
 - ו. בין התובענות שהסכום הנטען בהן מהותי, המפורטות בביאור 18(י)(1) בדוחות הכספיים לשנת 2004, יש לכלול את ההליכים המפורטים בבאור 18(י)(3.3) פסקה ראשונה ו-18(י)(3.4) בדוחות הכספיים הני"ל וכן בקשה לאישור תביעה ייצוגית על סך 43 מיליון ש"ח שהוגשה ביום 2 בספטמבר 2004. לטענת התובעים כאשר הבנק מעמיד ללקוחותיו אשראי צמוד למדד המחירים לצרכן, למט"ח או למדד אחר, ובמועד פרעון האשראי המדד הידוע או שער המט"ח ירד מתחת למדד או לשער שהיה ידוע במועד העמדת האשראי, על סכום ההחזר לקטון בשיעור הירידה כפי שקורה כאשר המדד או השער עולים. לטענת התובעים התנאי בהסכמי האשראי הקובע כי סכום ההחזר לא יקטן, הוא תנאי מקפח בחוזה אחיד וכי החלת תנאי זה על האשראי שמעמיד הבנק נעשית תוך הפרת כללי גילוי נאות והטעיית הלווים.
 - ז. לגבי ההליך המפורט בבאור 18(י)(3.4) בדוחות הכספיים הני"ל - סכום התביעה הוקטן לסך של 1.2 מיליארד ש"ח.

דוחות כספיים

- ח. לגבי ההליך המפורט בביאור 18 (י) (4.2) לדוחות הכספיים הנ"ל - ביום 30 באוגוסט 2005 פורסם חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה). התשס"ה-2005. החוק מאפשר שליטתו של בנק בתאגיד שהוא סוכן ביטוח ומפרט את התנאים לכך. בעקבות קבלת החוק ביקשו העותרות לדחות את העתירה וזו נדחתה ביום 17 באוגוסט 2005.
3. בבאור זה וכן בבאורים 4-5, ועד בכלל, מובא פירוט הליכים משפטיים אשר לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי הליכים משפטיים אלה, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייהם ומטעם זה לא בוצעה בגינם הפרשה.
- א. בחודש יוני 2005 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאשר הגשת תביעה ייצוגית נגד הבנק בסך 576 מיליון ש"ח.
- לטענת המבקש, הבנק לא עמד בהבטחות שפרסם באתר האינטרנט שלו, בשנים 2002 עד 2004 (כולל), לגבי הטבות בריבית לפיקדונות מסויימים, שנעשו באמצעות האינטרנט.
- התובע דורש מהבנק לשלם לו ולכלל המפקידים באמצעות האינטרנט, אשר לא זכו להטבה המובטחת בהתאם לפרסומים, את הנזק שנגרם להם כתוצאה מאי קבלת הטבות שהובטחו להם.
- ב. ביום 7 באוגוסט 2005 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור תביעה כתביעה ייצוגית נגד הבנק בטענה כי עד ינואר 2003 הבנק לא זיכה את לקוחותיו בחלק יחסי מסכומי העמלות ששולמו על ידם, בגין ערבויות בנקאיות אשר הוצאו לבקשתם ואשר סכומן הוקטן לפני תום תקופת הערבות.
- לטענת התובעים סכום התביעה עולה על 2.5 מיליון ש"ח.
4. א. לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו הוגשה ביום 17 ביולי 1997 בקשה לאשר הגשת תובענה ייצוגית על סך של למעלה ממיליארד ש"ח, כנגד בנק לאומי למשכנתאות בע"מ (להלן בלמ"ש) ביחד עם בנקים למשכנתאות נוספים בקשר עם גביית עמלות ביטוחי חיים וביטוחי מבנה של לווים.
- ביום 17 בנובמבר 1997 ניתנה החלטתו של בית המשפט כי לא ניתן לדון בתובענה שהוגשה במתכונת של תובענה ייצוגית על פי חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 וחוק ההגבלים העיסוקיים, התשמ"ח-1988. לפיכך, מחק בית המשפט את התביעה הכספית על הסף.
- עם זאת קבע בית המשפט כי ניתן לדון בעתירה במסגרת תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, רק בעתירה לסעד הצהרתי ביחס לעילות שנוצרו קודם ליום 10 במאי 1996. בית המשפט קבע כי העילות שניתן לדון בהן במסגרת זו הינן "בנושא הסדר הכובל וסוגית הביטוחים השונים". על החלטה זו תלויים ועומדים בבית המשפט העליון ערעורים מטעם בלמ"ש, כל אחד מהבנקים למשכנתאות הנתבעים האחרים והתובעים. עד להכרעה בערעורים מעוכבים ההליכים בתובענה.
- לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על דעת הנהלת בלמ"ש, בהסתמך על חוות דעת היועצים המשפטיים של בלמ"ש באשר לסיכויי ההליך, על פי המצב המשפטי הקיים, קיימים סיכויים טובים לקבלת ערעורו של בלמ"ש. זאת, לאור פסק דין שניתן על ידי בית המשפט העליון ביום 1 בספטמבר 2005, בו נקבע, בתמצית, כי על אף שניתן לעשות שימוש באמצעים פרשניים על מנת להפוך את תקנה 29 לכלי להגשת תביעות ייצוגיות. הרי שלעת הזו אין זה ראוי לעשות כן. זאת, בעיקר בשי לב להליכי חקיקה תלויים ועומדים בתחום התובענות הייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על דעת הנהלת בלמ"ש, בהסתמך על חוות דעת היועצים

דוחות כספיים

המשפטיים של בלמ"ש, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכויי הערעור שהגישו התובעים.

ב. ביום 10 ביוני 2003 הוגשה נגד בלמ"ש בקשה לאישור תביעה ייצוגית שעניינה גביית יתר נטענת מלווים שנטלו הלוואות בריבית משתנה. הבקשה והתביעה שצורפה אליה מנוסחות באופן בלתי ברור אך עולה מהן כי קיימת חפיפה (לפחות חלקית) בינן לטענות שעמדו ביסוד ההליך המתואר בבאור 18 (י)(2)(2.2) לדוחות הכספיים לשנת 2004, לסעדים שהתבקשו בו ולקבוצה שהתבקש ייצוגה. סכום התביעה הייצוגית שהתבקש אישורה מוערך על ידי המבקשים בכ-90 מיליון ש"ח.

לאור החפיפה (הלפחות חלקית) בין הבקשה לאישור תביעה ייצוגית הנסקרת כאן לבין הבקשה לאישור תביעה ייצוגית שנסקרת בבאור 18 (י)(2)(2.2) לדוחות הכספיים לשנת 2004 הוסכם בין הצדדים על עיכוב הליכים בתובענה עד לאחר בירור הערעור שהוגש בהליך המתואר בבאור 18 (י)(2)(2.2) לדוחות הכספיים הנ"ל. על הסכמה זו נמסרה הודעה לבית המשפט ובהתאם טרם הוגשה תגובה לבקשה לאישור תביעה ייצוגית.

לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על דעת הנהלת בלמ"ש, בהסתמך על חוות דעת היועצים המשפטיים של בלמ"ש, לאור השלב המוקדם של ההליך לא ניתן להעריך את סיכוייו.

5. מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ (להלן – "קבוצת מגדל")

קיימות תביעות ובקשות להגשת תביעות ייצוגיות נגד קבוצת מגדל, הקשורות בעיקר לעסקי הביטוח של קבוצת מגדל, בנושאי חישובי פרמיה, משיכת דמי ניהול, תשלום עמלות בקשר עם ביטוח חיים קבוצתי ושימוש בלוחות תמותה ישנים. לגבי תביעות אלו, להערכת הנהלת קבוצת מגדל ובהסתמך על יועציה המשפטיים, לא ניתן להעריך את סיכויי תביעות אלו והבקשות לאשרן כייצוגיות ואת החשיפה של קבוצת מגדל בגינן. לפיכך, לא נכללו הפרשות בדוחות הכספיים של קבוצת מגדל.

להרחבה בעניין הליכים אלה ראה הדוחות הכספיים של מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ.

החזקות הבנק בתאגידיים כפופה למגבלות הקבועות בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן – "חוק הבנקאות"). חוק הבנקאות קובע, בין היתר, בסעיף 24א לחוק, כי תאגיד בנקאי רשאי להחזיק באמצעי שליטה בקונגלומרט ("תאגיד אחזקה ריאלי") אחד בלבד. הבנק מחזיק זה מכבר בשני תאגידיים המוגדרים כקונגלומרט, החברה לישראל בע"מ ואפריקה ישראל להשקעות בע"מ.

על פי הודעת מגדל שנמסרה לבנק בסוף חודש יוני 2005 ולאחר שערך הבנק בדיקות בעקבות הודעה זו (בהסתמך על נתונים ומידע שהועברו על ידי קבוצת מגדל), הודיע הבנק לבנק ישראל במהלך חודש יולי 2005 כי על פי פרשנות בנק ישראל לסעיף 24א לחוק הבנקאות (פרשנות שהבנק חולק עליה), נכון לסוף מרס 2005 מגדל אחזקות, בה מחזיק הבנק, פועלת ביותר משלושה ענפי משק, ועל כן גם היא מוגדרת כ"תאגיד אחזקה ריאלי" ("קונגלומרט"). לפיכך, הוסיף וביקש הבנק כי תינתן לו תקופת מעבר סבירה לעמוד בהוראות חוק הבנקאות לעניין זה. עוד ביקש הבנק כי בנק ישראל יסייע בתיקון החקיקה שאושרה בעקבות ועדת בכר כך שהמלצות ועדת בכר לעניין החזקות בנקים בחברות ביטוח יחולו גם על החזקות הבנק במגדל אחזקות והבנק יוכל להמשיך ולהחזיק בחלק מהחזקותיו במגדל אחזקות.

בעקבות חקיקת החוקים ליישום המלצות ועדת בכר ובלי לגרוע מהאמור לעיל, ובנוסף על כך, על הבנק למכור חלק מהחזקותיו במגדל אחזקות באופן שהבנק לא יחזיק יותר מעשרה אחוזים מסוג כלשהו של אמצעי שליטה במגדל אחזקות. באשר להוראת בנק ישראל לאחזקות מגדל אחזקות ראה להלן בבאור 6.

6. מכירת שני תאגידי החזקה ריאליים

בנק ישראל הודיע לבנק כי עליו למכור את החזקותיו בשני קונגלומרטים (אפריקה ישראל ו/או מגדל אחזקות ו/או החברה לישראל) בהקדם האפשרי ולא יאוחר מיום 30 בספטמבר 2006, ואם אחד משני התאגידים הנמכרים הינו מגדל אחזקות, אזי הבנק יהיה רשאי למכור את החזקותיו במגדל אחזקות בהדרגה, עד ליום 31 במרס 2008 כדלקמן: עד ליום 31 במרס 2007 שיעור החזקות הבנק במגדל אחזקות לא יעלה על 10%, ועד ליום 31 במרס 2008 על הבנק למכור את יתרת החזקותיו במגדל אחזקות (אם לא ישונה עד אז חוק הבנקאות כך שחברות ביטוח יוחרגו באופן מפורש מהוראות סעיף 24 לחוק הבנקאות).

מכירת האחזקות בשני התאגידים כאמור תיצור לבנק רווחי הון.

להתאמת החזקות הבנק לקבוע בחוק הבנקאות תהיינה השלכות כספיות על הבנק שאינן ניתנות לכימות בשלב זה.

בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים, בוצעה ברביע השלישי של 2005 השלמה להפרשה למס בסך של 104 מיליון ש"ח, בגין רווחי האקוויטי שנרשמו עד לתאריך 30 ביוני 2005 זאת לאחר שבעבר נרשמה הפרשה חלקית למס בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים, וזאת בגין שני תאגידי אחזקה ריאליים. בנוסף נעשתה הפרשה למס מלאה בסך 18 מיליון ש"ח בגין רווחי הרביע השלישי של השנה, על פי שיעורי המס החלים על מוסד כספי.

7. החברה לישראל בע"מ

ההשקעות של החברה לישראל כוללות בין השאר השקעות בבתי זיקוק לנפט בע"מ (בז"ן) שלגביה קיימות אי-וודאויות עיקריות בנושאים הבאים:

א. החלטת הממשלה על רפורמה בענף הזיקוק, אשר במסגרתה קיימת החלטה לפצל ולהפריט את בז"ן לשני בתי זיקוק נפרדים בבעלויות נפרדות.

ב. חתימת ההסדר בדצמבר 2002 בין ממשלת ישראל, בז"ן והחברה לישראל, בקשר עם התקופה שלאחר תום הזיכיון (18 באוקטובר 2003) שלפיו פועלת בז"ן. עיקרו של ההסדר הוא המשך החזקת בז"ן בנכסים שהחזיקה ערב תום הזיכיון ל-25 שנים עם אופציה להאריך את התקופה ל-25 שנים נוספות. בקשר להסדר הוגשה עתירה לבית הדין הגבוה לצדק.

ג. ב-7 בנובמבר 2005 חתמה המדינה על תקון להסכם הנ"ל וזאת לאחר קבלת כל האישורים הנדרשים על פי דין. ביצוע ההסכם מותנה בהסרת העתירה לבית הדין הגבוה לצדק.

לאמור לעיל עשויה להיות השפעה מהותית על מצבה הכספי של בז"ן, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה.

להרחבה בעניין הליכים אלה ראה הדוחות הכספיים של החברה לישראל בע"מ.

8. מסים על ההכנסה

א. ביום 25 ביולי 2005 עבר בכנסת חוק תיקון פקודת מס הכנסה (מספר 147 והוראת השעה), התשס"ה 2005 (להלן - "התיקון"). התיקון קובע הפחתה הדרגתית של שיעור המס לחברות משיעור של 34% לשיעור של 25% באופן הבא: בשנת המס 2005 חל שיעור מס של 34%, בשנת 2006 יחול שיעור מס של 31%, בשנת 2007 יחול שיעור מס של 29%, בשנת 2008 יחול שיעור מס של 27%, בשנת 2009 יחול שיעור מס של 26% ומשנת 2010 ואילך, יחול שיעור מס של 25%.

הבנק כ"מוסד כספי" לענין חוק מס ערך מוסף משלם מס רווח בשיעור 17% המהווה הוצאה למס חברות, ובשל כך הקטנת מס החברות תגרום להקטנה בשיעור המס הכולל שיחול על הבנק בשיעור נמוך יותר, כך שבשנת 2005 חל

דוחות כספיים

שיעור מס כולל של 43.59%, בשנת 2006 – 41.03%, בשנת 2007 – 39.32%, בשנת 2008 – 37.61%, בשנת 2009 – 36.75% ובשנת 2010 ואילך יחול שיעור מס כולל של 35.90%.

תיקון החוק השפיע באופן שלילי על תוצאות הרביע השלישי בכ-84 מיליון ש"ח, גידול בהוצאות מס, עקב השינוי ביתרת המיסים הנדחים לתחילת הרבעון כולל ההשפעה בחברות כלולות.

ב. יישום תקן חשבונאות מספר 19 "מסים על ההכנסה" והצגה מחדש

בחדש יולי 2004 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 19, "מסים על הכנסה" (להלן התקן). התקן קובע את כללי ההכרה, המדידה, ההצגה והגילוי לגבי מסים על ההכנסה בדוחות הכספיים. בין היתר קובע התקן כי יש להכיר בהתחייבות מסים נדחים בגין כל הפרשים הזמניים החייבים במס וכן יש להכיר בנכס מסים נדחים בגין כל הפרשים הזמניים הניתנים לניכוי, הפסדים לצורכי מס והטבות מס שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת שכנגדה ניתן יהיה לנצלם, למעט מספר מצומצם של חריגים. התקן החדש חל על הדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ב-1 בינואר 2005 אך מעודד יישום מוקדם.

בנושאים מסוימים המתייחסים לטיפול החשבונאי במסים על הכנסה, לרבות בנושא הכרה בנכס מס נדחה בגין הפסדים להעברה והפרשי עיתוי, קיימות בהוראות המפקח על הבנקים מגבלות נוספות. בנושאים אלה חלות על הבנק גם המגבלות הנוספות שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים.

הבנק יישם את התקן במהלך שנת 2004. הדוחות הכספיים לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2004 הוצגו מחדש על מנת לשקף בהם למפרע את השפעת התקן כאמור בדרך של השפעה מצטברת לתחילת שנה של שינוי שיטה חשבונאית. כתוצאה, קטן הרווח לתקופה של תשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2004 ב-12 מיליון ש"ח.

ג. על פי הסדר עם שלטונות המס מיום 14 באפריל 2005 רשאי הבנק לקזז החל משנת 2004 מחבות המס בישראל בגין רווחי חברת בת בחו"ל סכום מצטבר של עד 67 מיליון דולר אך לא יותר מ-3 מיליון דולר לשנה או חבות המס בישראל, הנמוך מביניהם. בהתחשב בהערכות שמרניות של הבנק לגבי מימוש ההסדר רשם הבנק ברביע הראשון של שנת 2005 מסים נדחים לקבל בסכום של 15 מיליון דולר. מימוש מלוא הסכום מותנה בכך ששיעור המס האפקטיבי בישראל יהיה גבוה מזה שבארה"ב. בעקבות תיקון 147 לפקודת מס הכנסה כאמור בסעיף א לעיל עודכן גם סכום זה ברביע השלישי של 2005, והוא עומד על סך של כ-9 מיליון דולר. העדכון כלול בסכום ההשפעה בעקבות התיקון כמפורט בסעיף א. לעיל.

9. חקיקה בנושא רפורמה בשוק ההון

ב-9 בנובמבר 2004 פורסמו המלצות צוות, אשר מונה על ידי שר האוצר לצורך בחינה והמלצה על הפעולות הדרושות בכדי להגביר את התחרות בשוק ההון בישראל. המלצות הצוות אושרו על ידי הממשלה.

ב-10 באוגוסט 2005 פורסמו שלושה חוקים, המיישמים את המלצות הצוות.

החוקים שפורסמו הם:

חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005;

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005;

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

עיקרי הנושאים המוסדרים בחוקים הינם :

א. תאגיד בנקאי שיש לו פעילות קמעונאית מהותית לא יחזיק אמצעי שליטה כלשהם בחברה לניהול קופות גמל ובחברה לניהול קרנות נאמנות ולא יחזיק יותר מעשרה אחוזים מאמצעי שליטה כלשהם בתאגיד השולט בחברה כאמור או המחזיק בה יותר מעשרים וחמישה אחוזים.

כמו כן, השולט בתאגיד בנקאי כאמור לא יחזיק יותר מחמישה אחוזים מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בחברה כאמור או בתאגיד שעיסוקו ניהול תיקי השקעות, כאמור בסעיף ג להלן, ולא יחזיק יותר מעשרה אחוזים בתאגיד אחר השולט באחד מאלה או המחזיק בו יותר מעשרים וחמישה אחוזים.

כחריג לאיסור האחזקה האמור, הותר לבנק לשלוט ולהיות בעל ענין בחברה מנהלת של קופת גמל מרכזית לפיצויים אשר העמית היחיד בה הוא הבנק ולעסוק בניהולה, וכן לנהל קופת גמל אשר כל עמיתה הינם עובדי התאגיד הבנקאי או עובדי תאגיד בשליטתו שב-1 ביולי 2005 היתה סגורה להצטרפות עמיתים חדשים.

ב. הירידה באחזקות בחברות המנהלות קופות גמל ובחברות לניהול קרנות נאמנות תיעשה כדלהלן :

על כל אחד מהבנקים הגדולים (קבוצות לאומי ופועלים), לרדת באחזקותיהם בקופות גמל באופן שבתום שנתיים ירדו לנתח שוק של עד 18% (כל אחד מהם) ובתום שלוש שנים לא יחזיקו כלל.

בקרנות נאמנות ירד כל אחד מהבנקים הגדולים, בתום שנתיים, לנתח שוק של עד 25%, בתום שלוש שנים, לנתח שוק של עד 12.5% ובתום ארבע שנים לא יחזיקו כלל.

לבנקים האחרים במערכת ניתנו תקופות ארוכות יותר עד למימוש מלא של אחזקותיהם.

עד המועד בו נדרשים התאגידים הבנקאיים להפחית את מלוא אחזקותיהם בחברות לניהול קופות גמל וקרנות נאמנות, הם נדרשים גם להפחית אחזקות בתאגידים השולטים או המחזיקים בחברות כאמור יותר מעשרים וחמישה אחוזים, כדי להגיע לאחזקות בשיעורים שהותרו בחוק (כאמור בסעיף א לעיל).

כמו כן, עד המועד בו נדרשים התאגידים הבנקאיים לא להחזיק כלל בחברות לניהול קופות גמל, על התאגידים הבנקאיים להפחית את אחזקותיהם בחברות לניהול תיקי השקעות, אשר מנהלות השקעות עבור גופים מוסדיים, כמפורט בסעיף ג להלן.

ג. תאגידים בנקאיים כאמור בסעיף א לעיל לא ישלטו ולא יחזיקו יותר מחמישה אחוזים בתאגיד המנהל תיקי השקעות, הכלולים נכסי מבטח הנוקפים לזכות מבוטחיו, קופות גמל (לרבות קרן פנסיה) וקרנות נאמנות.

ד. בהתאם להמלצות הצוות, הגדירו החוקים שני עיסוקים הדורשים הכשרה ורישוי, והנתונים להסדרה ולפיקוח – ייעוץ ושיווק, הן במוצרים פיננסיים והן במוצרים פנסיוניים, כאשר הגופים הפועלים בשוק ההון נדרשים לבחור ביניהם. לצורך כך, תוקנו, בין היתר, חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, אשר מסדיר גם את העיסוק בשיווק השקעות, עיסוק חדש שעד עתה לא היה קיים בחקיקה, חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 וחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981. כן חוקק חוק חדש העוסק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני, שחל על ייעוץ בקופות גמל, בקרנות פנסיה ובתוכניות ביטוח הכלולות או הנילות לקופות גמל ולקרנות פנסיה.

זוחות כספיים

ה. אפשרות הבחירה בין עיסוק בייעוץ השקעות ובייעוץ פנסיוני לבין עיסוק בשיווק השקעות ובשיווק פנסיוני לא ניתנה לתאגידים בנקאיים בעלי פעילות קמעונאית מהותית, ולגופים השולטים בהם או הנשלטים על ידיהם, ואלו יכולים לעסוק בייעוץ בלבד, למעט לגבי מוצרים מובנים, אופציות וחוזים עתידיים, המוצאים על ידיהם בלבד, שאותם הם מורשים לשווק. בנוסף, מתן ייעוץ פנסיוני על ידי תאגיד בנקאי יחייב קבלת רשיון מהממונה על שוק ההון, אשר קבלתו, כאמור להלן, תותנה בתנאים שונים.

לגופים אחרים קיימת אפשרות לבחור בין שני עיסוקים אלו, כאשר אלו שיבחרו בקבלת רישיון משווק יוכלו, בשונה מההמלצות המקוריות של הצוות אשר המליץ לאפשר למשווקים שיווק של שני גופים מוסדיים, כולל המשווק עצמו, לשווק מוצרים ללא הגבלה, ובלבד שיביאו לידיעת לקוחותיהם את היותם משווקים ובעלי אינטרס בנכסים שאותם הם משווקים. על המשווקים נאסר להשתמש במלה "ייעוץ" בשם עסקיהם או בפרסומים.

המשווקים, הן של מוצרים פיננסיים והן של מוצרים פנסיוניים, מורשים לקבל טובות הנאה הן מהגופים המוסדיים שאת מוצריהם הם משווקים והן מהלקוחות.

ו. על בעלי רישיון ייעוץ השקעות, ובכלל זה תאגידים בנקאיים, נאסר לתת ייעוץ או לבצע עיסקה בנכס פיננסי שלגוף מוסדי (לרבות למי ששולט בו או למי שנשלט על ידי מי מהם) המחזיק בעשרה אחוזים ביועץ, יש זיקה אליו (זיקה, משמעה, ניהול הנכס, הנפקתו או הוצאתו, או קבלת טובת הנאה שלא מרוכש או מחזיק בנכס, שלא הותרה במפורש בחוק). בעל רישיון ייעוץ השקעות וכן תאגיד בנקאי יורשה לקבל עמלת הפצה מגוף מוסדי בקשר עם ייעוץ וביצוע עיסקה בקרנות נאמנות ובקרנות השתלמות.

בהקשר זה נקבע כי שיעור העמלה שתיגבה על ידי יועץ השקעות בשל ביצוע עיסקה, מאת מנהל קרן נאמנות או מחברה מנהלת קרן השתלמות לא ישתנה עקב כך שהעמלה נגבית ממנהלי קרנות שונים ולא יהיה תלוי בזהות החברה המנהלת של קרן ההשתלמות. שר האוצר הוסמך לקבוע בתקנות תנאים לתשלום עמלה כאמור, את שיעורה המירבי ואת אופן חישובה.

ז. נאסר על בעל רישיון ייעוץ השקעות או על תאגיד קשור אליו להנפיק תעודות סל.

ח. על יועצים פנסיוניים תחול חובה לבחון, בעת בחירת סוג המוצר הפנסיוני, את כלל סוגי המוצרים הפנסיוניים, ובעת בחירת המוצר הפנסיוני בסוג הרלוונטי, את כלל המוצרים הפנסיוניים והגופים המוסדיים.

על יועצים פנסיוניים שהינם תאגידים בנקאיים ייאסר לייעץ לגבי מוצרים פנסיוניים, אשר לגוף מוסדי (לרבות למי ששולט בו או למי שנשלט על ידי מי מהם), שהוא בעל עניין בתאגיד הבנקאי יש זיקה אליו (זיקה, משמעה, ניהול הנכס, הנפקתו או הוצאתו, או קבלת טובת הנאה שלא מרוכש או מחזיק בנכס, שלא הותרה במפורש בחוק). כך גם על יועצים פנסיוניים שהינם תאגידים בנקאיים ייאסר לייעץ לגבי מוצרים פנסיוניים שלגוף מוסדי זיקה אליהם, כאשר בעל השליטה בתאגיד הבנקאי מחזיק ביותר מ-10% או שולט בגוף המוסדי הנ"ל.

בנוסף, ייעוץ פנסיוני על ידי תאגיד בנקאי ינתן רק בסניף שהוא מבנה קבוע שלגביו ניתן היתר סניף על פי חוק הבנקאות (רישוי).

יועץ פנסיוני רשאי לקבל עמלת הפצה מחברה מנהלת, בגין קופות גמל לתגמולים, לקיצבה או לפיצויים, שאינן קופות ביטוח, ובגין קרנות השתלמות, בכפיפות למגבלות.

מגבלות אלה אינן חלות על משווק פנסיוני, אשר, כאמור לעיל, רשאי לייעץ ולמכור, על פי החוק ובשונה מהמלצות הצוות, את כל המוצרים הפנסיוניים, ולקבל ממנהליהם טובות הנאה.

זוחות כספיים

על יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי נאסר להתקשר עם מעביד או עם ארגון מעבידים, לעניין מתן ייעוץ פנסיוני לעובדיו של אותו מעביד או לעובדיו של מעביד החבר בארגון כאמור. כמו כן, נאסר על תאגיד בנקאי להתקשר עם נציגות עובדים לענין מתן ייעוץ פנסיוני לעובדים המיוצגים על ידה. מגבלה זו אינה חלה על משווק פנסיוני.

על פי החוק, ביצוע עיסקה במוצר פנסיוני, תיעשה רק כחלק מייעוץ פנסיוני או משיווק פנסיוני, ובהמשך לו.

ט. יועצי השקעות בנכסים פיננסיים ויועצים פנסיוניים, לא יתקשרו עם גופים מוסדיים (מנהלי קופות גמל, קרנות פנסיה, מבטחים, מנהלי קרנות נאמנות) בהסכמים למתן שירותים שאינם במהלך העסקים הרגיל של היועץ, שאינם בתנאי שוק או העשויים להשפיע באופן מהותי על רווחיות היועץ, רכושו או התחייבויותיו, אלא אם כן התקבל לכך אישור מראש ובכתב, מיושב ראש רשות ניירות ערך או מהממונה על שוק ההון, לפי העניין, ולגבי תאגיד בנקאי, גם מהמפקח על הבנקים, ועד שנת 2010 גם מהממונה על ההגבלים העסקיים.

י. תאגידים בנקאיים יוכלו לקבל רשיון ייעוץ פנסיוני, בהתקיים כל התנאים הבאים:

התאגיד הבנקאי רשאי לעסוק בייעוץ פנסיוני לפי חוק הבנקאות (רישוי); הבנק אינו מחזיק ביותר מ-5% בחברת ביטוח ולא מחזיק ביותר מ-10% בתאגיד השולט בחברת ביטוח או המחזיק ביותר מ-25% בחברת ביטוח; הבנק הפחית כל אחזקותיו בקופות גמל ובקרנות נאמנות, על פי הנדרש בחוק באופן שאינו מחזיק עוד בחברות לניהול קופות גמל וקרנות נאמנות, וכן אינו מחזיק יותר מעשרה אחוזים בתאגיד אחר השולט או המחזיק בחברות לניהול קופות גמל או קרנות נאמנות יותר מעשרים וחמישה אחוזים; הממונה על שוק ההון שוכנע כי עיסוק הבנק בייעוץ פנסיוני לא יפגע פגיעה מהותית בהתפתחות התחרות ובמניעת הריכוזיות בישראל, בתחום הייעוץ הפנסיוני, בפעילות התיווך שבין לקוחות ובין גופים מוסדיים ובתחום הבנקאות, וזאת לאחר התייעצות עם הממונה על ההגבלים העסקיים ועם המפקח על הבנקים.

עם זאת, הממונה על שוק ההון רשאי לתת רשיון יועץ פנסיוני לתאגיד בנקאי שההון העצמי שלו ושל תאגידים בנקאיים השולטים בו והנשלטים בידו אינו עולה על 10 מיליארד ש"ח גם לפני השלמת מכירת אחזקותיהם בקרנות נאמנות ובקופות גמל.

יא. רשיון ייעוץ פנסיוני של תאגיד בנקאי יהיה מוגבל באופן שבתקופה שנקבעה בחוק, ושהינה ארוכה יותר לגבי קבוצות לאומי ופועלים מאשר לגבי הבנקים האחרים, הבנקים יהיו רשאים ליעץ רק בחלק מהמוצרים הפנסיוניים, דהיינו קופות גמל לתגמולים, לקיצבה ולפיצויים שאינן קופות ביטוח, ולא לגבי קופות ביטוח ומוצרי ביטוח חיים הכלולים או הנילווים לקופות גמל. תקופת הייעוץ המוגבל לגבי קבוצות לאומי ופועלים תהיה חמש שנים רצופות מהמועד בו כל אחד מהבנקים יעמוד בתנאים המזכים בקבלת רשיון יועץ פנסיוני (שלושת התנאים הראשונים שהוזכרו בסעיף י לעיל), ולגבי הבנקים האחרים, תימשך תקופת ההגבלה עד למועד בו התקיימו לראשונה בבנק כאמור התנאים הנ"ל לקבלת רשיון יועץ פנסיוני, אך לא לפני 31 בדצמבר 2009.

בתקופת ההגבלה על הבנק להודיע ללקוח כי הייעוץ הפנסיוני הניתן על ידו מוגבל בסוגי המוצרים, אולם על אף זאת קובע החוק כי בעת בחירת סוג המוצר המתאים ביותר ללקוח, יבחן בעל הרשיון את כלל סוגי המוצרים הפנסיוניים, הן המותרים והן האסורים, אך בחירת המוצר המתאים ביותר ללקוח תהיה מתוך המוצרים המותרים, בתנאי שאכן המוצר המתאים ביותר ללקוח הוא בין המוצרים המותרים.

יב. הפיקוח והאכיפה לגבי קופות גמל עוגנו בחוק חדש - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005. בחוק זה הוסדרה לראשונה קופת גמל בניהול אישי של העמית, שיחודה בכך שהיא מיועדת לעמית אחד הרשאי לתת הוראות לענין השקעת הכספים בקופה. כן נקבע בחוקים כי שליטה ואחזקה בשיעור נקוב מאמצעי השליטה בגוף מוסדי יותנו בקבלת היתר. קבלת היתר כאמור תהיה כפופה לכך שנתח השוק של מבקש ההיתר, בתחום החסכון לטווח ארוך, לא יעלה על 15%, ובתחום קרנות הנאמנות על 20%.

יג. החוקים מסדירים נושאים שאינם נובעים מהמלצות הצוות, ובהם, בין היתר: תיקון לחוק הבנקאות (רישוי) המתיר לבנק ולבנק למשכנתאות לשלוט בסוכן ביטוח שעיסוקו ביטוח חיים וביטוח דירות, אגב מתן הלוואות לדירור, תיקון לפקודת הבנקאות שיאפשר למפקח על הבנקים להוציא הוראות ניהול בנקאי תקין, אשר מאשר את הוראות ניהול בנקאי תקין הקיימות, תיקון לחוק הבנקאות (רישוי) שיחייב קבלת אישור המפקח להקמת תאגיד עזר על ידי תאגיד בנקאי, עיצומים כספיים על הפרת הוראות ניהול בנקאי תקין ועל הפרות אחרות, לרבות הפרות מסויימות של חוק הבנקאות (שירות ללקוח), אפשרות להטיל קנסות אזרחיים על הפרת הוראות שונות של חוק הבנקאות (רישוי) ועל הפרת הוראות שונות של חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, ועוד.

יד. החוקים כוללים הוראות מעבר לתיקונים השונים. כל עוד לא תימכרנה מלוא האחזקות בקופות הגמל ובקרנות הנאמנות, יחולו על התאגידים הבנקאיים הוראות חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, כפי שהן לפני התיקונים. עם זאת, לגבי ייעוץ בקופות גמל לתגמולים ובקופות גמל אישיות לפיצויים, ממשיך לחול החוק האמור עד תום שלוש וחצי שנים מיום התחילה, שהינו 10 באוגוסט 2005 או עד לקבלת רשיון יועץ פנסיוני, לפי המוקדם.

בעקבות חקיקת החוקים הנ"ל, הבנק נדרש להיפרד מהחזקותיו בחברות ניהול קופות גמל ולניהול קרנות נאמנות בתוך תקופה שלא תעלה על שלוש שנים וארבע שנים בהתאמה מתחילת תוקף החקיקה.

כמו כן בעקבות החקיקה הנ"ל, על הבנק להפחית את אחזקותיו במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ, באופן שהבנק לא יחזיק יותר מעשרה אחוזים מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בחברה הנ"ל. כמו כן, היה על הבנק לרדת בהחזקותיו בביטוח ישיר - השקעות פיננסיות בע"מ, ואכן הבנק מכר את החזקותיו כמפורט להלן. באשר להפחתת האחזקות במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ, ראה ביאור 6 לעיל.

בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים, נרשמה ברביע השלישי של שנת 2005, הפרשה למס בסכום של כ-84 מיליון ש"ח, בגין רווחי האקוויטי שנרשמו עד לתאריך 30 ביוני 2005 לאחר שבעבר נרשמה הפרשה חלקית למס בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים.

החל מהרביע השלישי של 2005 נזקפים רווחי האקוויטי הרבעוניים לאחר הפרשה מלאה למס.

המגבלות בחקיקה, לפיה תאגיד בנקאי לא יוכל לעסוק בשיווק אלא רק ביעוץ, לעומת גופים אחרים שיוכלו לעסוק בשיווק, האיסור להחזיק החזקה מהותית בתאגיד המנהל תיקי השקעות עבור גופים מוסדיים, והמגבלות על העיסוק ביעוץ פנסיוני, יצמצמו להערכת ההנהלה, את יכולת הבנק להתמודד באופן מיטבי בשוק הפיננסי והפנסיוני.

כמו כן, היפרדות הבנק מאחזקותיו בחברות לניהול קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות, תגרום לירידה בהכנסות השוטפות של הבנק הנובעות מתחומי

דוחות כספיים

פעילות אלו. מנגד, החקיקה מאפשרת קבלת עמלות הפצה מגופים מוסדיים, ועמלות אלו תפחתנה את הפגיעה הצפויה במידה חלקית.

מטיוטות תקנות שהופצו על ידי משרד האוצר ב-29 באוגוסט 2005, עולה כי ביחס לקרנות נאמנות, מוצעים שלושה מידרגים של שיעורי עמלות הפצה, שתחושבנה בשל יחידות בקרנות נאמנות שתוחזקנה באמצעות המפיץ, על פי סוג קרן הנאמנות, והם: 0.25% לגבי קרנות המשקיעות בעיקר בהשקעות קצרות טווח בעלות סיכון נמוך, 0.8% לגבי קרנות המשקיעות בעיקר במניות ו-0.4% לגבי קרנות אחרות.

ביחס לקופות גמל, לרבות קרנות השתלמות, וביחס לקרנות פנסיה, עמלת ההפצה המוצעת היא 0.25% מסך הצבירה בקופה שנוצרה באמצעות היועץ.

מוצע כי מפיץ לא יהיה רשאי לגבות עמלת הפצה בשל יחידות בקרנות נאמנות שנרכשו לפני יום תחילת התקנות, למעט בשל יחידות בקרנות נאמנות שמנוהלות על ידי חברות שב-10 באוגוסט 2005 נשלטו על ידי המפיץ.

מוצע כי עמלת ההפצה בגין קופות גמל, תשולם בגין קופות גמל לקצבה, קופות גמל לתגמולים, קופות גמל אישיות לפיצויים וקרנות השתלמות, בשל ייעוץ להפקדה בקופת גמל כאמור או ייעוץ להעברת כספים מקופה אחת לאחרת. חישוב עמלת ההפצה ביחס לקופה שהיא או החברה המנהלת אותה נשלטו ב-10 באוגוסט 2005 על ידי היועץ ייעשה בהתחשב בשווי כל נכסי קופת הגמל, העומדים לזכות הלקוח בחשבונו בקופה, שכן גם סכומים אלו נצטברו בשל פעילות היועץ בעבר, בתקופה ששלט בקופה כאמור. מוצע כי התקנות תוחלנה החל מ-1 באפריל 2006. התקנות טרם נחתמו על ידי שר האוצר וטרם אושרו על ידי ועדת הכספים של הכנסת.

בעקבות החקיקה, הבנק ביצע את הצעדים הבאים: ב-15 בספטמבר 2005 התקבלה החלטה על מכירת האחזקות בלאומי פי,א, במחיר של כ-535 מיליון ש"ח, להראל השקעות בביטוח בע"מ, הכפופה לחתימת הסכם בין הצדדים ולאישורים רגולטוריים. ב-19 באוקטובר 2005 מכר הבנק את אחזקותיו בביטוח ישיר - השקעות פיננסיות בע"מ לצור שמיר החזקות בע"מ, במחיר של כ-116.2 מיליון ש"ח.

ב-26 בנובמבר 2005 החליט הבנק להתקשר יחד עם לאומי גמל בע"מ למכור את המוניטין, הפעילות, הנכסים וההתחייבויות בקשר עם קופות הגמל המנוהלות ע"י לאומי גמל בע"מ.

קבוצה של חמש קופות גמל, שהגדולות שבהן הן קופות הגמל עצמה, תעוז ורימון, נמכרו להראל השקעות בביטוח בע"מ, במחיר של 675 מיליון ש"ח, ויתר קופות הגמל, שהגדולות שבהן הן שיאון, קופה מרכזית לפיצויים, צור ושגיא, נמכרו לסלומון קופות גמל בע"מ, חברה בשליטת א. סלומון השקעות בע"מ (בכפוף לכך שקרן מרקסטון (המורכבת מארבע שותפויות מוגבלות) תהפוך לבעלת השליטה בה), במחיר של 473 מיליון ש"ח. קבוצת לאומי תמשיך לתת את שירותי התפעול בקשר עם קופות הגמל שנמכרו, בכפיפות לחתימת הסכמי תפעול. העסקות כפופות לאישורים רגולטוריים.

ב-28 בנובמבר 2005 החליט הבנק להתקשר יחד עם פסגות אופק בית השקעות בע"מ וחברות בנות שלה, לרבות פסגות מנהלי קרנות נאמנות - לאומי בע"מ ("קבוצת פסגות אופק"), בעיסקה למכירת מוניטין, פעילות, נכסים והתחייבויות, בקשר עם כל נכסי קבוצת פסגות אופק, עם York Capital Management ("יורק") בשם גופים המנוהלים על ידה, במחיר של 1.35 מיליארד ש"ח. כמו כן, קיבל הבנק אופציה לרכוש מיורק מחצית מאמצעי השליטה בחברה שתנהל את פעילות ניהול תיקי ההשקעות. העסקות כפופות לאישורים רגולטוריים.

הפחתת האחזקות על פי החקיקה תיצור לבנק רווחי הון. יחד עם זאת, להערכת הבנק, ליישום מכלול הוראות החקיקה עלולה להיות השפעה לרעה על עסקי הקבוצה, אשר לא ניתן בשלב זה להעריך את היקפה, לאור אי הודאויות הרבות הקיימות עדיין בקשר לנושאים שונים.

דוחות כספיים

הכנסות הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים ב-2005 משירותים לקרנות נאמנות הסתכמו בסך 312 מיליון ש"ח ברוטו (בכל שנת 2004, 346 מיליון ש"ח ברוטו), מדמי ניהול קופות גמל בסך 149 מיליון ש"ח ברוטו (בכל שנת 2004, 174 מיליון ש"ח ברוטו), ומקרנות השתלמות בסך 25 מיליון ש"ח ברוטו (בכל שנת 2004, 46 מיליון ש"ח ברוטו).

רווחי האקויטי שרשם הבנק בדוחות רווח והפסד מהחזקותיו בחברת מגדל וביטוח ישיר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של 2005 בסך 14 מיליון ש"ח לאחר הפרשה למס בסך 88 מיליון ש"ח כמפורט לעיל) לעומת כ-65 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה של 2004 ו-100 מיליון ש"ח בכל שנת 2004.

המלצות הצוות בנושא עיסוק בחיתום

במסגרת המלצות הצוות הוצע כי תוחמרנה המגבלות על חיתום בידי תאגידים הנשלטים בידי בנקים. המלצות אלה נועדו ליישום בתקנות שיותקנו על פי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. לפיכך לא נכללו הוראות בעניין זה בחקיקה החדשה. להמלצות, אם תעוגנה בתקנות ניירות ערך, עלולה להיות השלכה בעתיד על פעילות חברת לאומי ושות' חתמים בע"מ, מקבוצת לאומי, העוסקת בחיתום. בשלב זה לא ניתן להעריך אם ואלו מהמלצות הצוות בנושא החיתום תעוגנה בתקנות ואלו שינויים יערכו בהן ולכן לא ניתן לאמוד את השפעתן על פעילות לאומי ושות' חתמים בע"מ.

10. יישום עתידי של תקני חשבונאות

א. בחודש יולי 2005 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 22 - "מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה" (להלן – תקן 22).

תקן 22 קובע כללים לגבי הצגה של מכשירים פיננסיים ומפרט את הגילוי הנאות הנדרש בגינם בדוחות הכספיים. בנוסף, קובע תקן 22 כללים לסיווג מכשיר פיננסי או החלקים המרכיבים אותו בעת ההכרה הראשונית כהתחייבות פיננסית, נכס פיננסי או מכשיר הוני וסיווג עלויות עסקה (בניכוי כל הטבת מס קשורה) הנובעות מהמכשיר הפיננסי כסעיף תוצאתי או הוני בהתאם ואת התנאים שבהתקיימם יקוּזו נכס פיננסי מהתחייבות פיננסית. תקן 22 יחול על דוחות כספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2006 או לאחר מכן ויישם בדרך של "מכאן ולהבא". בנושאים מסויימים המתייחסים להצגה של מכשירים פיננסיים חלים על הבנק הכללים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים.

להערכת הבנק, השפעת תקן 22 על מצבו הכספי, תוצאות פעולותיו ותזרימי המזומנים שלו אינה צפויה להיות מהותית.

ב. בחודש ספטמבר 2005 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 24 – "תשלום מבוסס מניות" (להלן – תקן 24). תקן 24 יחול על דוחות כספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2006 או לאחר מכן.

תקן 24 מחייב להכיר בדוחות הכספיים בעסקאות תשלום מבוסס מניות. עסקאות כאלה כוללות עסקאות עם עובדים או צדדים אחרים שיש לסלקן במכשירים הוניים של החברה, או במזומן וכן עסקאות המאפשרות לחברה או לספק השירות או הסחורות הבחירה בין סילוק במזומן לבין סילוק במכשירים הוניים. במקביל להכרה בסחורות או בשירותים שהתקבלו, יש להכיר בדוחות הכספיים בגידול בהון העצמי כאשר עסקת התשלום מבוסס מניות תסולק במכשירים הוניים, ובהתחייבות - כאשר עסקה כזו תסולק במזומן. זאת לעומת המצב עד כה לפיו לא ניתן ביטוי בדוחות הכספיים לסוגים מסויימים של עסקאות כאמור.

תקן 24 קובע את כללי ההכרה, המדידה והגילוי לגבי השווי ההוגן של הסחורות או השירותים שניתנו בתמורה למכשיר הוני שהוענק. בפרט, נקבעו כללי מדידה לגבי עסקאות עם עובדים ואחרים המספקים שירותים דומים, עסקאות עם

זוחות כספיים

צדדים שאינם עובדים ועסקאות הנמדדות על פי השווי ההוגן של המכשירים ההוניים המוענקים. כמו כן, נקבעו דרישות למקרה שחלים שינויים בתנאי הענקת המכשיר ההוני.

בנושאים מסויימים המתייחסים להצגה של מכשירים פיננסיים חלים על הבנק הכללים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים.

להערכת הבנק, השפעת תקן 24 על מצבו הכספי, תוצאות פעולותיו ותזרימי המזומנים שלו אינה צפויה להיות מהותית.

11. ארועים לאחר תאריך המאזן

א. בחודש נובמבר 2005 הודיע המפקח על הבנקים שהוא מאמץ את מכתב האקטואר הראשי של אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, לחברות הביטוח, לפיו על מבטח להעריך החל מהרביע הראשון של 2006 את העתודות לפוליסות ביטוח חיים על בסיס לוחות התמותה, כפי שהוצגו בנייר העמדה שהועבר על ידי המפקח על הביטוח להערות חברות ביטוח וקרנות פנסיה בחודש אפריל 2005.

בהתאם להערכת אקטואר הבנק, בהסתמך על עדכון הנחות התמותה על פי נייר העמדה הני"ל, לצורך הערכת ההתחייבויות האקטואריות, ירשום הבנק ברביע הראשון של 2006, הפרשה נוספת בסך של 122 מיליוני ש"ח לפני מס (כ-79 מיליון ש"ח לאחר מס) לעדכון עתודות הפנסיה והיובל.

ב. כרטיסי אשראי

לאחרונה קיבלה חברת כרטיסי האשראי של הבנק, לאומי קארד בע"מ הודעה מוזהא אירופה כי המשרד למסחר הוגן הבריטי (OFT) החל בהליכים על פי דיני התחרות האנגליים כנגד ההסדר הנוהג באנגליה לגבי תשלום עמלות מנפיק בין סולקים של כרטיס אשראי מסוג ויזה באנגליה.

במסגרת הליכים אלה הודיעה OFT לויזה אירופה כי בכוונתו לקבוע כי ויזה אירופה, ויזה UK ו-48 חברים נוספים בארגון ויזה (ובניהם גם בנק לאומי) עברו על הוראות דיני התחרות האנגליים. לגופים האלה נתונה אפשרות להגיב (בעצמם או באמצעות ויזה אירופה) לקביעת ה-OFT ולשכנעו כי ההסדר מותר ו/או כי פעולתם אינה נוגדת את הדין הרלבנטי. היה וה-OFT לא ישתכנע, בסמכותו להורות על שינוי ההסדר הנוהג ולהטיל קנסות על החברים שהיו שותפים להסדר.

הבנק בוחן את התשתית העובדתית והמשפטית לטענות כנגדו ובשלב מוקדם זה אינו יכול להעריך את ההשלכות האפשריות של ההליך האמור.

ג. מכירת מניות הבנק על ידי המדינה

ב-15 בנובמבר 2005, נמסר לבנק על ידי נכסים מ.י. בע"מ ("נכסים מ.י.") כי בהמשך לנוהל המכירה של עד 20% ממניות המדינה בבנק אשר פורסם על ידי החשב הכללי במשרד האוצר ונכסים מ.י. ב-14 בספטמבר 2005, נבחרה חברת Barnea Investments B.V. ("ברנע") כמציע מועדף. ברנע התאגדה בהולנד, והנה חברה בת בבעלות מלאה של ברנע ס.א.ר.ל, אשר התאגדה בלוקסמבורג, ואשר מוחזקת במשותף ובעקיפין ע"י סטיבן פיינברג ועזרא מרקין, באמצעות קרנות השקעה פרטיות מקבוצות Cerberus ו-Gabriel הנשלטות ע"י ה"ה פיינברג ומרקין, בהתאמה.

המכירה בוצעה ב-24 בנובמבר 2005 ("מועד המכירה") כאשר ברנע שילמה סך של כ-2.474 מיליארד ש"ח עבור 9.99% מהון הבנק (17.51 ש"ח למניה), ביחד עם ריבית, בסך הכל כ-2.475 מיליארד ש"ח.

מתוך המניות הנרכשות, מניות המהוות 4.99% מהון המניות של הבנק מוחזקות בנאמנות, וברנע והנאמן חתמו על ייפוי כח המסמך את הועדה שמונתה בהתאם לסעיף 12 לחוק המניות הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה), תשנ"ד-1993

דוחות כספיים

"הועדה"), כולל מי שיבוא במקום ועדה זו בתפקידה כאמור, כפי שיקבע ע"י החוק האמור, או כל אדם אחר ששר האוצר יסמיך (1) להשתתף בכל האסיפות של הבנק ולהצביע בהן מכח המניות האמורות וכן, (2) לממש את הזכות למנות דירקטורים בהתייחס לכל המניות של הבנק המוחזקות על ידי ברנע. כמו כן, העניקה הממשלה לברנע אופציה לרכישת 10.01% נוספים מהון הבנק בהתאם לתנאי כתב האופציה שנחתם בין הממשלה, לבין נכסים מ.י. ולבין ברנע ב-23 בנובמבר 2005 ("כתב האופציה"), ובכפוף, בין היתר, לקבלת כל ההיתרים הדרושים לרכישת המניות והשליטה בבנק מבנק ישראל ומיתר רשויות הפיקוח הרלבנטיות בארץ ובחו"ל. האופציה, אשר נכנסה לתוקפה במועד המכירה, ניתנת למימוש 180 יום ממועד המכירה, בכפוף להארכה של עד עוד 12 חודשים. המחיר למניה למימוש האופציה נקבע ל-14.70 ש"ח למניה בתוספת ריבית בשיעור של 2% לשנה כאשר המחיר והריבית צמודים למדד המחירים לצרכן.

כתב האופציה כולל תנאים מסויימים הנוגעים לפעילות בבנק במהלך תקופת המימוש של כתב האופציה אשר תחילתה במועד המכירה, בין היתר: בכפוף לבקשה בכתב שתוגש לנכסים מ.י. ולממשלה על ידי ברנע ובכפוף לאשור בנק ישראל כי ברנע פנתה אליו עד אותו מועד בבקשה לקבלת היתר השליטה, ימליץ שר האוצר בכתב בפני דירקטוריון הבנק, אם בנק ישראל לא התנגד לכך, כי כל עסקה מהותית של הבנק שלא במהלך העסקים הרגיל שלו, תעשה רק לאחר שעמדתם של נציגי ברנע (ובלבד שניתנה לזהותם הסכמת המפקח על הבנקים) הובאה בפני דירקטוריון הבנק. כמו כן, במהלך התקופה הנ"ל, באסיפה הכללית של הבנק תתנגד הממשלה (באמצעות הועדה) לקבלת החלטות בנושאים הבאים, אלא אם ניתנה להן הסכמת ברנע: פירוק מרצון של הבנק; פיצול של הבנק; מיזוג של הבנק עם חברות שאינן חברות בת בבעלות מלאה או פשרה או הסדר (כמשמעותם בסעיף 350 לחוק החברות) שהבנק צד להן; הקצאת מניות או ניירות ערך המירים למניות (למעט הצעה או מכירה של ניירות ערך של הבנק לעובדי הבנק או לעובדי תאגידיים מקבוצת לאומי), שינוי בזכויות הצמודות למניות הבנק והגדלת הון רשום או הנפקת זכויות על ידי הבנק; או שינוי במסמכי ההתאגדות של הבנק.

בנוסף לאמור לעיל, אם מתבקשת הסכמתם של נכסים מ.י. או החשב הכללי לגבי אופן הצבעת הממשלה או הועדה באסיפה הכללית של הבנק, יתייעצו נכסים מ.י. והחשב הכללי עם ברנע טרם מתן הסכמתם כאמור, למעט אם מדובר בהצבעה בנוגע לאשור דוחות כספיים של הבנק, מינוי רואה חשבון מבקר ומינוי או פיטורי דירקטורים.

הקריטריונים והתנאים הכלליים שקבע בנק ישראל בנוגע לרכישת השליטה בבנק אשר פורסמו במסגרת הליך המכירה, קובעים את המגבלות המפורטות להלן בקשר עם חלוקת דיבידנדים, בתוקף ממועד מתן היתר שליטה על ידי בנק ישראל:

1. אין לחלק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד התאריך האחרון שאליו מתייחס הדוח הכספי האחרון שלפני הגשת הצעת המחיר לרכישת אמצעי השליטה. אם יצטברו הפסדים לאחר מועד זה לא יחולק דיבידנד אלא לאחר כיסוי הפסדים אלה.
2. אין לחלק דיבידנד מרווחים ממכירת נכסים מהותיים של הבנק במשך 5 שנים ממועד הרכישה של אמצעי השליטה, אלא אם מתקיימים כל התנאים הבאים:
 - א) המכירה נובעת מדרישות חוק החלות על הבנק.
 - ב) חלוקת הדיבידנד מרווחים ממכירת אותם הנכסים לא תגרום להפחתת יחס ההון המזערי הקיים בבנק ערב מכירת הנכסים כאמור.

דוחות כספיים

ג) דירקטוריון הבנק יאשר את החלוקה לאחר שבחן את צרכי הבנק ותכניותיו העסקיות.

ד) התקבל אשור, מראש ובכתב, של המפקח על הבנקים, לחלוקה כאמור, לאחר שבחן את הלימות ההון של הבנק ואת החלטת הדירקטוריון וביסוסה.

יחד עם זאת, אם יתקיימו נסיבות מיוחדות, כפי שיאושר בהחלטת דירקטוריון הבנק וועדת הבקורת שלו, לפיהן טובת הבנק תחייב חלוקת דיבידנדים מעבר לאמור לעיל, יהיו בעלי היתר השליטה רשאים לפנות לנגיד בנק ישראל בבקשה לאשר חלוקה חריגה זו.

ד. הסכם עם העובדים

להלן פרטי הסיכום מיום 14 בנובמבר 2005 בין הנהלת הבנק לבין נציגות העובדים:

1. תוצע תכנית אופציות לעובדי הבנק וחברות בנות של הבנק (שיקבע על ידי הנהלת הבנק) על פי התנאים הבאים:
 - כתבי האופציות יהיו ניתנים למימוש במניות הבנק בשיעור של עד 6% מהון הבנק.
 - כתבי האופציות יהיו ניתנים למימוש למניות בשתי מנות שנתיות שוות, המנה האחת בתום השנה השניה ממועד הקצאת כתבי האופציות והמנה השניה החל מתום השנה השניה ועד לתום השנה השלישית ממועד הקצאת כתבי האופציות.
 - כתבי האופציות יוקצו לעובדים ללא תמורה.
 - מחיר המימוש למניה יהיה 13.465 ש"ח ויהיה צמוד למדד ללא ריבית. המחיר יותאם לחלוקת דיבידנדים (כשסכומם צמוד למדד), מניות הטבה ומרכיב ההטבה בהנפקת זכויות, אם תהיה הנפקה כזאת.
2. תכנית האופציות אינה פוגעת בזכויותם של העובדים לרכישת יתר המניות המגיעות להם מכוח ובהתאם להסדרים הקיימים והמקובלים (בשיעור כולל של 3.873% מהון הבנק). בהתאם להסדרים אלה הבנק מעמיד מימון לארבע שנים לרכישת המניות בכפוף לאישור המפקח על הבנקים, כאשר ההלוואה צמודה למדד ואינה נושאת ריבית. הלוואה מועמדת לרכישת המניות ולמימון המס בגין הטבה זו.
3. ההסכמים הקיבוציים וההסדרים הקיימים הנהוגים בבנק כל אחד במעמדו יעוגנו לתקופה של 5 שנים.
4. מקדמה על חשבון המענק לעובדים בגין שנת 2005, על פי מדיניות הבנק, כפי שנקבעה בעבר, תשולם לעובדים במהלך חודש דצמבר 2005.
5. ועדי העובדים של הבנק התחייבו כי עובדי קבוצת לאומי ישמרו על שקט תעשייתי ביחסיהם עם מעסיקיהם בכל הנוגע לתהליך ההפרטה והשלמות המלאה. עוד התחייבו ועדי העובדים להימנע מכל פעולה שיש בה כדי להקשות או להשהות את מכירת מניות הבנק שבידי המדינה.
6. הממשלה (באמצעות שר האוצר והחשב הכללי) הודיעה כי היא אינה מתנגדת לתוכנית האופציות ורשמה בפניה את יתר הסיכומים של הבנק עם נציגי עובדיו כמפורט לעיל.
7. הסיכום דלעיל כפוף לאישור האורגנים המוסמכים של הבנק.

ה. רכישת בנק ברומניה

ביום 31 באוקטובר 2005 חתמו הבנק וחברת S.C. KOLAL B.V. ("קולל") שהינה בעלת שליטה בבנק יורום (EUROM BANK S.A.), על הסכם על פיו ירכוש הבנק מאת קולל מניות המהוות 95% מהון המניות המונפק והנפרע של יורום. תמורת המניות ישלם הבנק לקולל בעת השלמת העסקה כ-41.7 מיליון דולר ארה"ב.

השלמה העסקה כפופה לעמידה בתנאים מתלים, בין היתר, קבלת היתרים מאת רשויות הפיקוח בישראל וברומניה ומחיקת מניות יורום מהמסחר בבורסה ברומניה.

יורום הינו תאגיד בנקאי ברומניה, המפעיל כ-35 סניפים ומשרדים, ועוסק בפעילות פיננסית מגוונת הכוללת, קבלת פיקדונות, מתן אשראי, סחר בינלאומי ופעילות במט"ח. סך המאזן של הבנק ליום 30 ביוני 2005 מסתכם ב-165 מיליון דולר וההון העצמי של הבנק הוא 27 מיליון דולר.

דוחות כספיים

רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים (על בסיס מאוחד) סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

לתשעה חודשים שנתיימו		לשלושה חודשים שנתיימו	
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
2004	2005	2004	2005
(במיליוני ש"ח)			
א. בגין נכסים (א)			
8,593	10,587	2,147	3,430
מאשראי לציבור			
50	87	5	14
מאשראי לממשלות			
185	104	48	19
מפיקדונות בבנק ישראל ומזומנים			
457	1,324	162	295
מפיקדונות בבנקים			
1,694	2,676	378	621
מאגרות חוב			
10,979	14,778	2,740	4,379
סך הכל בגין נכסים			
ב. בגין התחייבויות (א)			
(6,070)	(8,595)	(1,369)	(2,441)
על פיקדונות הציבור			
(101)	(168)	(19)	(41)
על פיקדונות מממשלות			
(7)	(5)	(2)	(1)
על פיקדונות מבנק ישראל			
(232)	(249)	(50)	(89)
על פיקדונות מבנקים			
(514)	(882)	(107)	(340)
על אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים			
(6,924)	(9,899)	(1,547)	(2,912)
סך הכל בגין התחייבויות			
ג. בגין מכשירים נגזרים ופעילויות גידור			
18	(7)	9	(4)
חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור (ב)			
178	(642)	197	1
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM (ג)			
43	14	13	3
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים			
239	(635)	219	-
סך הכל בגין מכשירים נגזרים ופעילויות גידור			
ד. אחר			
185	190	65	67
עמלות מעסקי מימון			
72	81	12	52
רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה, נטו			
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות			
(7)	86	32	26
לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו			
284	367	82	127
הכנסות מימון אחרות			
(59)	(27)	(2)	5
הוצאות מימון אחרות			
475	697	189	277
סך הכל אחר			
4,769	4,941	1,601	1,744
סך כל הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים			
ה. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים			
על הרווח מפעולות מימון			
(24)	26	(37)	16
הכנסות (הוצאות) מימון בגין נכסים			
38	(17)	82	(21)
הכנסות (הוצאות) מימון בגין התחייבויות			
(14)	(38)	(1)	-
מזה: הפרשי שער, נטו			

(א) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(ב) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(ג) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות בבנק אשר לא יועדו ליחסי גידור.

הפרשה לחובות מסופקים (על בסיס מאוחד)
 סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר					
2004			2005		
סך הכל	הפרשה נוספת (ב)	הפרשה ספציפית (א)	סך הכל	הפרשה נוספת (ב)	הפרשה ספציפית (א)
(במיליוני ש"ח)					
8,035	1,094	6,941	8,950	1,071	7,879
464	(12)	476	410	(5)	415
(138)	2	(140)	(240)	(34)	(206)
(4)	-	(4)	(4)	-	(4)
322	(10)	332	166	(39)	205
(178)	-	(178)	(67)	-	(67)
8,179	1,084	7,095 (ג)	9,049	1,032	8,017 (ג)
יתרת ההפרשה לתחילת התקופה					
הפרשות במהלך התקופה					
הקטנת הפרשות					
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות					
תוספת נטו שנוקפה לדוח הרווח וההפסד					
מחיקת חובות					
יתרת ההפרשה לסוף התקופה					
מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה					
מסעיף אשראי לציבור					

לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר					
2004			2005		
סך הכל	הפרשה נוספת (ב)	הפרשה ספציפית (א)	סך הכל	הפרשה נוספת (ב)	הפרשה ספציפית (א)
(במיליוני ש"ח)					
7,672	1,047	6,625	8,316	1,041	7,275
1,408	42	1,366	1,647	31	1,616
(412)	(5)	(407)	(520)	(40)	(480)
(12)	-	(12)	(22)	-	(22)
984	37	947	1,105	(9)	1,114
(477)	-	(477)	(372)	-	(372)
8,179	1,084	7,095 (ג)	9,049	1,032	8,017 (ג)
יתרת ההפרשה לתחילת התקופה					
הפרשות במהלך התקופה					
הקטנת הפרשות					
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות					
תוספת נטו שנוקפה לדוח הרווח וההפסד					
מחיקת חובות					
יתרת ההפרשה לסוף התקופה					
מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה					
מסעיף אשראי לציבור					

- (א) לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים. בהלוואות שלגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור, לא כולל הפרשה לריבית בגין החוב שבפיגור.
- (ב) כולל הפרשה כללית ומיוחדת לחובות מסופקים.
- (ג) הפרשות ספציפיות לפי עומק הפיגור הינן בסך 387 מיליוני ש"ח על בסיס מאוחד (335 מיליוני ש"ח ל-30 בספטמבר 2004).

דוחות כספיים

דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (על בסיס מאוחד) ליום 30 בספטמבר 2005 (בלתי מבוקר) סכומים מדווחים

		מטבע חוץ (א)			מטבע ישראלי		
פריטים		צמוד למדד			לא צמוד		
סך הכל	שאינם כספיים (ג)	במטבעות אחרים	באירו	בדולרים של ארה"ב	לצרכן	המחירים	
(במיליוני ש"ח)							
נכסים							
28,768	-	4,345	6,663	14,323	513	2,924	מזומנים ופיקדונות בבנקים
48,382	1,874	893	4,718	23,623	3,296	13,978	ניירות ערך
175,054	86	10,602	4,428	47,833	52,083	60,022	אשראי לציבור (ב)
894	-	-	2	843	49	-	אשראי לממשלות
2,043	2,043	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
2,817	2,817	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
6,778	990	1,149	397	2,753	7	1,482	נכסים אחרים
264,736	7,810	16,989	16,208	89,375	55,948	78,406	סך כל הנכסים
התחייבויות							
215,603	279	10,760	16,567	76,781	34,299	76,917	פיקדונות הציבור
4,852	-	730	480	1,499	1,613	530	פיקדונות מבנקים
2,494	-	1	17	760	1,091	625	פיקדונות מממשלות
							אגרות חוב, שטרי התחייבות
14,922	-	-	176	3,941	10,688	117	וכתבי התחייבות נדחים
9,889	1,496	1,340	443	2,304	2,297	2,009	התחייבויות אחרות
247,760	1,775	12,831	17,683	85,285	49,988	80,198	סך כל ההתחייבויות
16,976	6,035	4,158	(1,475)	4,090	5,960	(1,792)	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	(34)	(48)	82	-	-	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	(3,518)	1,546	(4,746)	(2,079)	8,797	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	153	28	(322)	-	141	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(36)	(29)	281	(2)	(214)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
16,976	6,035	723	22	(615)	3,879	6,932	סך הכל כללי
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	274	(34)	(269)	-	29	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	(87)	19	582	(9)	(505)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים נוכח באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים בסעיף זה.

(ג) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

דוחות כספיים

דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (על בסיס מאוחד) (המשך) ליום 30 בספטמבר 2004 (בלתי מבוקר) סכומים מדווחים

		מטבע חוץ (א)			מטבע ישראלי		
פריטים		צמוד למדד		המחירים			
שאינם	במטבעות	בדולרים	של ארה"ב	באירו	בדולרים	לא צמוד	
שאינם	אחרים	של ארה"ב	באירו	באירו	בדולרים	לא צמוד	
סך הכל	כספיים (ג)	כספיים (ג)	כספיים (ג)	כספיים (ג)	כספיים (ג)	כספיים (ג)	(במיליוני ש"ח)
נכסים							
22,406	-	2,398	2,681	8,947	539	7,841	מזומנים ופיקדונות בבנקים
42,775	1,835	853	2,327	21,014	2,407	14,339	ניירות ערך
169,989	-	10,524	4,875	49,859	52,598	52,133	אשראי לציבור (ב)
1,038	-	-	6	942	90	-	אשראי לממשלות
1,649	1,649	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
2,631	2,631	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
6,397	(ד) 1,067	589	449	(ד) 2,382	63	1,847	נכסים אחרים
246,885	7,182	14,364	10,338	83,144	55,697	76,160	סך כל הנכסים
התחייבויות							
202,776	116	8,821	15,642	66,678	37,054	74,465	פיקדונות הציבור
5,762	-	737	426	1,377	2,655	567	פיקדונות מבנקים
2,937	-	1	-	1,016	1,242	678	פיקדונות מממשלות
							אגרות חוב, שטרי התחייבות
10,958	-	-	85	3,814	6,942	117	וכתבי התחייבות נדחים
8,632	1,427	780	389	1,907	2,130	(ה) 1,999	התחייבויות אחרות
231,065	1,543	10,339	16,542	74,792	50,023	77,826	סך כל ההתחייבויות
15,820	5,639	4,025	(6,204)	8,352	5,674	(1,666)	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	(31)	(43)	74	-	-	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	(3,973)	6,249	(8,046)	(2,043)	7,813	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(111)	(58)	(237)	-	406	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(16)	3	145	(1)	(131)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
15,820	5,639	(106)	(53)	288	3,630	6,422	סך הכל כללי
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	(128)	(55)	(100)	-	283	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	(95)	(87)	1,118	(26)	(910)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

- (א) כולל צמודים למטבע חוץ.
 (ב) ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים נוכח באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים בסעיף זה.
 (ג) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (ד) סווג מחדש.
 (ד) הוצג מחדש, ראה באור 8.ב8.

דוחות כספיים

דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (על בסיס מאוחד) (המשך) ליום 31 בדצמבר 2004 (מבוקר) סכומים מדווחים

		מטבע חוץ (א)			מטבע ישראלי		
		פריטים שאינם כספיים (ג)		צמוד למדד המחירים לצרכן		לא צמוד	
סך הכל	כספיים (ג)	במטבעות אחרים	באירו	של ארה"ב	בדולרים		
(במיליוני ש"ח)							
נכסים							
30,033	-	3,014	3,446	13,567	532	9,474	מזומנים ופיקדונות בבנקים
43,543	2,095	748	2,762	21,052	2,536	14,350	ניירות ערך
169,353	-	10,955	5,883	46,280	51,015	55,220	אשראי לציבור (ב)
963	-	-	4	871	88	-	אשראי לממשלות
1,754	1,754	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
2,668	2,668	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
7,468	1,154	1,069	1,163	2,177	44	1,861	נכסים אחרים
255,782	7,671	15,786	13,258	83,947	54,215	80,905	סך כל הנכסים
התחייבויות							
209,652	155	9,187	16,969	67,054	35,619	80,668	פיקדונות הציבור
5,655	-	788	430	1,165	2,594	678	פיקדונות מבנקים
3,025	-	1	4	1,214	1,194	612	פיקדונות ממשלות
11,256	-	-	108	3,482	7,547	119	אגרות חוב, שטרי התחייבות
10,932	1,682	1,356	913	1,771	2,174	3,036	וכתבי התחייבות נדחים
240,520	1,837	11,332	18,424	74,686	49,128	85,113	התחייבויות אחרות
15,262	5,834	4,454	(5,166)	9,261	5,087	(4,208)	סך כל ההתחייבויות
הפרש							
-	-	(26)	(30)	56	-	-	השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
-	-	(26)	(30)	56	-	-	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(4,038)	5,202	(10,203)	(2,469)	11,508	השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(4,038)	5,202	(10,203)	(2,469)	11,508	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	1,365	(1,385)	783	-	(763)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	68	(32)	(3)	-	(33)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
15,262	5,834	1,823	(1,411)	(106)	2,618	6,504	סך הכל כללי
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	(138)	126	1,045	-	(1,033)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	129	621	(271)	(6)	(473)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים נוכח באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים בסעיף זה.

(ג) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2005 (בלתי מבוקר)											
בנקאות עיסקית	בנקאות קמעונאית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	בניה ונדל"ן	משכנתאות	כרטיסי אשראי	שוק ההון	ניהול פיננסי	אחר	סך הכל מאוחד	
											רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
409	552	263	80	134	92	7	18	189	-	1,744	
הכנסות תפעוליות ואחרות:											
43	229	61	59	9	40	158	429	(1)	(11)	1,016	מחיצוניים -
12	196	25	31	1	(3)	(29)	(238)	-	5	-	בינמגזרי -
55	425	86	90	10	37	129	191	(1)	(6)	1,016	סך הכל
464	977	349	170	144	129	136	209	188	(6)	2,760	סך כל ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים											
69	28	36	1	27	34	-	-	(29)	-	166	
148	55	81	2	53	37	19	16	109	48	568	רווח נקי

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2004 (בלתי מבוקר) (א)											
בנקאות עיסקית	בנקאות קמעונאית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	בניה ונדל"ן	משכנתאות	כרטיסי אשראי	שוק ההון	ניהול פיננסי	אחר	סך הכל מאוחד	
											רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
320	551	215	68	123	89	3	6	226	-	1,601	
הכנסות תפעוליות ואחרות:											
51	219	56	61	11	37	141	345	4	(90)	835	מחיצוניים -
10	176	18	25	2	(2)	(27)	(186)	-	(16)	-	בינמגזרי -
61	395	74	86	13	35	114	159	4	(106)	835	סך הכל
381	946	289	154	136	124	117	165	230	(106)	2,436	סך כל ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים											
167	55	57	1	43	15	1	-	(17)	-	322	
50	109	63	8	42	34	12	4	137	80	539	רווח נקי

(א) סווג מחדש.

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2005 (בלתי מבוקר)											
סך הכל	אחר	ניהול פיננסי	שוק ההון	כרטיסי אשראי	משכנתאות	בניה ונדל"ן	בנקאות פרטית	בנקאות מסחרית	בנקאות קמעונאית	בנקאות עיסקית	
(במיליוני ש"ח)											
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים											
4,941	-	582	35	17	263	402	215	747	1,621	1,059	
הכנסות תפעוליות ואחרות:											
2,809	(192)	9	1,246	444	109	29	187	181	656	140	מחיצוניים -
-	14	-	(675)	(87)	(9)	3	89	69	566	30	בינמגזרי -
2,809	(178)	9	571	357	100	32	276	250	1,222	170	סך הכל
7,750	(178)	591	606	374	363	434	491	997	2,843	1,229	סך כל ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים											
1,105	-	(61)	-	1	73	139	3	129	81	740	
1,674	382	345	51	45	96	137	9	235	292	82	רווח נקי

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2004 (בלתי מבוקר) (א)											
סך הכל	אחר	ניהול פיננסי	שוק ההון	כרטיסי אשראי	משכנתאות	בניה ונדל"ן	בנקאות פרטית	בנקאות מסחרית	בנקאות קמעונאית	בנקאות עיסקית	
(במיליוני ש"ח)											
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים											
4,769	-	632	14	8	265	376	215	654	1,656	949	
הכנסות תפעוליות ואחרות:											
2,526	(263)	10	1,055	410	112	32	196	170	659	145	מחיצוניים -
-	(37)	-	(578)	(86)	(9)	4	78	53	546	29	בינמגזרי -
2,526	(300)	10	477	324	103	36	274	223	1,205	174	סך הכל
7,295	(300)	642	491	332	368	412	489	877	2,861	1,123	סך כל ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים											
984	-	(24)	-	1	70	100	3	177	139	518	
1,519	97 (ב)	378	16	21	91	145	43	201	367	160	רווח נקי

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2004 (מבוקר)											
סך הכל	אחר	ניהול פיננסי	שוק ההון	כרטיסי אשראי	משכנתאות	בניה ונדל"ן	בנקאות פרטית	בנקאות מסחרית	בנקאות קמעונאית	בנקאות עיסקית	
(במיליוני ש"ח)											
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים											
6,359	-	862	19	11	351	454	298	920	2,178	1,266	
הכנסות תפעוליות ואחרות:											
3,403	(319)	16	1,401	544	147	43	277	231	876	187	מחיצוניים -
-	(63)	-	(756)	(107)	(12)	3	109	74	712	40	בינמגזרי -
3,403	(382)	16	645	437	135	46	386	305	1,588	227	סך הכל
9,762	(382)	878	664	448	486	500	684	1,225	3,766	1,493	סך כל ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים											
1,514	-	(7)	-	1	88	207	3	326	198	698	
1,864	172 (א)	471 (א)	25	30	116	120	87	259	421	163	רווח נקי

(א) סווג מחדש.
(ב) הוצג מחדש, ראה באור 8.ב.